

UE

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2025

Chișinău

Pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind prevenirea, controlul și eradicarea bolilor transmisibile la animale

În temeiul art. 47 alin. (1), art. 53 alin. (2), art. 55 alin. (2), art. 58 alin. (2), art. 68 alin. (3), art. 70 alin. (3), art. 72 alin. (2), art. 73 alin. (2) și art. 74 alin. (4) din Legea nr. 196/2024 privind sănătatea animală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 389-391, art. 600), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Prezenta hotărâre transpune Regulamentul delegat (UE) 2020/687 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de prevenire și control al anumitor boli listate, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 174 din 3 iunie 2020 (CELEX: 32020R0687), așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2023/751 al Comisiei din 30 ianuarie 2023 de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2020/687 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de prevenire și control al anumitor boli listate.

1. Se aprobă Norma sanitară veterinară privind prevenirea, controlul și eradicarea bolilor transmisibile la animale, conform anexei nr. 1.

2. Pentru punerea în aplicare a prevederilor Normei sanitare veterinare privind prevenirea, controlul și eradicarea bolilor transmisibile la animale, autoritatea competentă va adopta măsuri specifice, în conformitate cu dispozițiile prezentei hotărâri.

3. Se abrogă unele hotărâri ale Guvernului, conform anexei nr. 2.

4. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

5. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 8 mai 2026.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul agriculturii
și industriei alimentare

Ludmila Catlabuga

NORMA SANITARĂ VETERINARĂ **privind prevenirea, controlul și eradicarea bolilor transmisibile la animale**

Prezenta Normă transpune Regulamentul delegat (UE) 2020/687 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de prevenire și control al anumitor boli listate, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 174 din 3 iunie 2020 (CELEX: 32020R0687), așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2023/751 al Comisiei din 30 ianuarie 2023 de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2020/687 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de prevenire și control al anumitor boli listate.

Capitolul I **DISPOZIȚII GENERALE**

1. Norma sanitară veterinară privind prevenirea, controlul și eradicarea bolilor transmisibile la animale (în continuare – *Normă*) stabilește cerințele de sănătate animală aplicabile în procesul supravegherii, profilaxiei și combaterii bolilor transmisibile la animale.

2. În sensul prezentei Norme, următoarele noțiuni semnifică:

2.1. *carcasa unui unghulat* – corpul întreg al unui animal unghulat sacrificat sau ucis, după efectuarea operațiunilor de sângerare, în cazul animalelor sacrificate, eviscerare, îndepărtare a membrilor de la oasele carpiene și tarsiene, îndepărtare a cozii, a ugerului, a capului și a pielii, cu excepția porcinelor;

2.2. *carne proaspătă* – carne, carne tocată și preparate din carne, inclusiv cele ambalate în vid sau într-o atmosferă controlată, care nu au făcut obiectul altui proces decât refrigerarea, congelarea sau congelarea rapidă;

2.3. *colostru* – fluid secretat de glandele mamare ale animalelor deținute timp de până la cinci zile după naștere, care este bogat în anticorpi și minerale și care precedă producția de lapte crud;

2.4. *embrion* – fază inițială a dezvoltării unui animal, atunci când este posibil să fie transferat într-o femelă receptoare;

2.5. *lanț de aprovizionare* – lanț de producție integrat, cu un statut sanitar comun în ceea ce privește bolile infecțioase diagnosticate la animale și format dintr-o rețea de unități specializate, autorizate și aprobate de autoritatea competentă, între care sunt transportate animalele pentru finalizarea ciclului de

producție;

2.6. *material seminal* – spermă a unui animal sau a unor animale, fie în stare nemodificată, fie preparată sau diluată;

2.7. *membrane* – vezici și intestine care, după curățare, au fost prelucrate prin răzuirea de țesuturi, degresare și spălare și au fost uscate după sărare;

2.8. *mijloc de transport* – vehicul rutier sau feroviar, nave și aeronave;

2.9. *oocite* – celule din fazele haploide ale ovogenezei, inclusiv oocitele secundare și ovulele;

2.10. *organe comestibile* – carne proaspătă, alta decât cea a carcasei, chiar dacă ea rămâne în mod natural prinsă de carcasă;

2.11. *produs sigur* – produs care poate fi transportat fără a fi nevoie de măsuri de atenuare a riscurilor îndreptate în mod specific împotriva unei anumite boli la animale, indiferent de statutul țării sau al zonei de origine pentru această boală;

2.12. *produse din carne* – produse prelucrate, inclusiv stomacuri, vezici și intestine tratate, grăsime topită, extracte din carne și produse din sânge, rezultate din prelucrarea cărnii sau din prelucrarea suplimentară a acestor produse prelucrate, astfel încât suprafața tăiată demonstrează că produsul nu mai are caracteristicile cărnii proaspete;

2.13. *produse pe bază de colostru* – produse prelucrate care provin din prelucrarea colostrului sau din prelucrarea suplimentară a acestor produse prelucrate;

2.14. *pui de o zi* – toate păsările de curte cu vârsta mai mică de 72 de ore;

2.15. *zonă infectată* – zonă în care se pot aplica restricții de circulație pentru animalele deținute/sălbatică sau pentru produsele obținute, precum și alte măsuri de control al bolilor și de biosecuritate, în vederea prevenirii răspândirii acestor boli din momentul confirmării oficiale.

3. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare – *autoritate competentă*) pune în aplicare măsurile prevăzute în prezenta Normă, în conformitate cu planul de urgență aprobat conform prevederilor art. 43 alin. (2) și art. 60 lit. c) din Legea nr. 196/2024 privind sănătatea animală.

Capitolul II **EXAMINAREA CLINICĂ A ANIMALELOR**

Secțiunea 1 **Examinarea clinică a animalelor terestre**

4. Pentru confirmarea sau infirmarea prezenței bolilor infecțioase este necesară efectuarea examinării clinice a animalelor.

Examinarea clinică a animalelor terestre, precum și a animalelor acvatice, cuprinde o evaluare generală inițială a statutului sanitar animal al exploatației care

include toate animalele deținute și o examinare individuală a animalelor incluse în eșantionul menționat la pct. 5-13.

5. Pentru examinarea clinică a animalelor terestre se eșantionează animale care:

- 5.1. prezintă semne clinice ale unei boli infecțioase;
- 5.2. au murit recent din cauza bolii suspectate sau confirmate;
- 5.3. au o legătură epidemiologică cu un caz suspectat sau confirmat de boală;
- 5.4. au dat rezultate pozitive sau neconcludente la examenele de laborator anterioare.

6. Animalele care urmează să fie examinate trebuie să fie selectate în mod aleatoriu, în număr suficient de mare pentru a permite detectarea bolii, dacă este prezentă, în cazul în care nu există semne evidente de boală sau leziuni *post mortem* care să sugereze prezența bolii.

7. Animalele care urmează să fie examinate și metoda de eșantionare trebuie să țină seama de:

- 7.1. scopul eșantionării;
- 7.2. speciile deținute în exploatație;
- 7.3. numărul de animale deținute în exploatație;
- 7.4. categoria animalelor deținute;
- 7.5. evidențele disponibile privind producția, sănătatea și trasabilitatea animalelor deținute;
- 7.6. tipul de exploatație și practicile de creștere a animalelor;
- 7.7. nivelul riscului de expunere:
 - 7.7.1. probabilitatea expunerii la agentul patogen sau la vector;
 - 7.7.2. absența imunizării animalelor din cauza vaccinării sau a imunității materne;
 - 7.7.3. istoricul șederii în exploatație.

8. Numărul minim de animale care urmează să fie examinate trebuie să țină seama de:

- 8.1. prevalența preconizată în exploatație;
- 8.2. nivelul de încredere dorit al rezultatelor anchetei, care în orice caz nu trebuie să fie mai mic de 95%;
- 8.3. standardele internaționale și dovezile științifice disponibile.

Secțiunea a 2-a

Examinarea clinică a animalelor acvatice

9. Examinarea clinică se efectuează pe animale acvatice care:

- 9.1. prezintă semne clinice ale unei boli infecțioase;

- 9.2. au murit recent din cauza bolii suspectate sau confirmate;
 9.3. au o legătură epidemiologică cu un caz suspectat sau confirmat de boală.

10. Numărul minim de eșantioane care trebuie colectate este prezentat în tabelul 1.

Tabelul 1

Numărul minim de eșantioane colectate

Tipul de animale	Scenariu			
	Raport privind mortalitatea crescută	Introducerea unor animale infectate	Au fost observate semne <i>post mortem</i> sau clinice	Suspiciune bazată pe alte circumstanțe
Moluște (animalul întreg)	30	30	-	150
Crustacee	10		10	150
Pești	-	-	10	30

11. Eșantionarea moluștelor se efectuează după următoarele criterii:

11.1. animalele suspectate de a fi infectate trebuie să fie selectate pentru eșantionare. Dacă speciile listate sunt prezente în populația de animale vizată de suspiciune, ele trebuie selectate pentru eșantionare;

11.2. dacă sunt prezente moluște debilitate, cu cochilia desfăcută sau care au murit recent, dar care nu sunt descompuse, acestea trebuie selectate primele. Dacă nu sunt prezente astfel de moluște, moluștele selectate trebuie să includă moluștele sănătoase cu vârsta cea mai mare;

11.3. dacă exploatarea utilizează mai mult de o sursă de apă pentru producția de moluște, trebuie incluse în eșantion moluște reprezentând toate sursele de apă, pentru a se asigura faptul că toate părțile exploatarei sunt reprezentate proporțional în eșantion;

11.4. la prelevarea de eșantioane dintr-un grup de exploatarea de creștere a moluștelor cu statut epidemiologic identic, trebuie să fie incluse în eșantion moluște dintr-un număr reprezentativ de puncte de eșantionare. Principalii factori care trebuie luați în considerare la selectarea acestor puncte de eșantionare trebuie să fie densitatea efectivelor, curenții de apă, prezența speciilor sensibile și a speciilor-vector, batimetria și practicile de gestionare. În eșantion trebuie incluse bancuri naturale din exploatarea (exploatarea) de creștere a moluștelor sau din zona adiacentă.

12. Eșantionarea crustaceelor se efectuează după următoarele criterii:

12.1. dacă în exploatațiile de producție sunt prezente crustacee debilitate sau muribunde, ele trebuie selectate primele. Dacă nu sunt prezente astfel de animale, crustaceele selectate trebuie să includă crustacee din clase de vârstă diferite, care să fie reprezentate proporțional în eșantion;

12.2. dacă exploatația utilizează mai mult de o sursă de apă pentru producția de crustacee, trebuie incluse în eșantion crustacee reprezentând toate sursele de apă, pentru a se asigura faptul că toate părțile unității sunt reprezentate proporțional în eșantion;

12.3. atunci când se impune colectarea eșantioanelor de la populații sălbatice, numărul și repartizarea geografică a punctelor de prelevare a eșantioanelor trebuie stabilite într-un mod care să asigure o acoperire rezonabilă a zonei suspectate de a fi infectată. Punctul de prelevare trebuie să fie reprezentative pentru diferitele ecosisteme în care se găsesc populațiile sălbatice din speciile sensibile, și anume sistemele marine, estuarele, râurile și lacurile.

13. Eșantionarea peștilor se efectuează după următoarele criterii:

13.1. dacă sunt prezenți pești debilitați, cu comportament anormal sau care au murit recent, dar care nu sunt descompuși, acești pești trebuie să fie selecționați. Dacă nu sunt prezente astfel de animale, peștii selecționați trebuie să includă pești din clase de vârstă diferite, care să fie reprezentate proporțional în eșantion;

13.2. dacă exploatația utilizează mai mult de o sursă de apă pentru producția de pești, trebuie incluse în eșantion specii reprezentând toate sursele de apă, pentru a se asigura faptul că toate părțile exploatației sunt reprezentate proporțional în eșantion;

13.3. dacă sunt prezenți păstrăvi-curcubeu (*Onchorynchus mykiss*) sau bibani comuni (*Perca fluviatilis*), în cadrul eșantionării se selectează doar pești din aceste specii. Dacă nu sunt prezenți nici păstrăvi-curcubeu, nici bibani comuni, eșantionul trebuie să fie reprezentativ pentru toate celelalte specii, aplicându-se criteriile de la pct. 9-12;

13.4. atunci când se impune colectarea eșantioanelor de la populații sălbatice, numărul și repartizarea geografică a punctelor de prelevare a eșantioanelor trebuie stabilite într-un mod care să asigure o acoperire rezonabilă a zonei suspectate de a fi infectată. Punctele de prelevare trebuie să fie reprezentative și pentru diferitele ecosisteme în care se găsesc populații sălbatice din speciile sensibile, și pentru ecosistemele marine, estuarele, râurile și lacurile.

14. Selectarea organelor care urmează să fie prelevate, pregătirea, depozitarea și expedierea eșantioanelor la laborator trebuie efectuate în conformitate cu recomandările laboratorului de referință.

Capitolul III PROCEDURI DE PRELEVARE, EXPEDIERE ȘI METODE DE DIAGNOSTICARE

Secțiunea 1

Eșantionarea animalelor terestre și acvatice pentru examenul de laborator. Eșantionarea exploatațiilor în vederea controalelor

15. Eșantionarea animalelor terestre pentru examenul de laborator trebuie să țină seama de rezultatul examinărilor clinice menționate la pct. 5-8.

16. În cazul în care nu există semne evidente de boală sau de leziuni *post mortem* care sugerează boli infecțioase, eșantioanele de la animalele terestre trebuie prelevate în mod aleatoriu în fiecare exploatație epidemiologică din exploatație și trebuie să permită depistarea bolii, dacă aceasta este prezentă.

17. Animalele care urmează să fie eșantionate, natura eșantioanelor care urmează să fie prelevate și metoda de eșantionare trebuie să țină seama de profilul bolii și de criteriile prevăzute la pct. 7.

18. Numărul minim de animale terestre de la care urmează să se preleveze eșantioanele trebuie să țină seama de criteriile stabilite la pct. 8 și de performanța testelor utilizate.

19. În cazul animalelor sălbatice, eșantioanele trebuie colectate de la animale împușcate, găsite moarte sau capturate în mod intenționat sau trebuie obținute prin metode neinvazive, cum ar fi cu ajutorul bulgărilor de lins și al frânghiilor de ros sau al momelilor. Numărul minim și natura eșantioanelor trebuie să țină cont de mărimea estimată a populației sălbatice și de criteriile stabilite la pct. 7 și 8.

20. Eșantionarea animalelor acvatice pentru examenul de laborator se efectuează conform pct. 9-12.

21. Exploatațiile, numărul exploatațiilor care urmează să fie eșantionate și metoda de eșantionare se aleg în conformitate cu instrucțiunile Agenției și cu planul de urgență și trebuie să țină seama de profilul bolii și de criteriile prevăzute la pct. 7.

Secțiunea a 2-a

Metode de diagnosticare și expedierea eșantioanelor

22. Tehnicile, materialele de referință, standardizarea lor și interpretarea rezultatelor testelor pentru animalele terestre efectuate utilizând metodele de

diagnosticare pentru bolile infecțioase de categoria A trebuie să respecte prevederile Normei sanitare veterinare cu privire la supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente.

Metodologia de diagnosticare trebuie să vizeze maximizarea sensibilității supravegherii. Această supraveghere include utilizarea de examene de laborator pentru a evalua expunerea anterioară la boală.

23. În cazul animalelor acvatice, probele trebuie să fie examinate în laborator, prin metode și proceduri de diagnosticare aprobate de laboratorul de referință pentru boala în cauză.

24. Eșantioanele prelevate pentru a confirma sau a infirma prezența unei boli la animalele terestre se trimit fără întârziere, etichetate și identificate corespunzător, la laboratorul acreditat de referință, pentru confirmarea bolii sau a diagnosticului.

25. Eșantioanele sunt însoțite de formulare, în conformitate cu cerințele stabilite de autoritatea competentă și de laboratorul care primește eșantioanele, care trebuie să includă cel puțin:

25.1. denumirea și adresa exploatației de origine a animalelor de la care se prelevează eșantioanele;

25.2. informații privind specia, vârsta și categoria animalelor de la care se prelevează eșantioanele;

25.3. antecedentele clinice ale animalelor, dacă sunt disponibile;

25.4. semnele clinice și constatările *post mortem*; și

25.5. la necesitate, orice alte informații relevante.

26. Eșantioanele trebuie să fie depozitate în containere și pachete etanșe și incasabile, menținute la temperaturi și condiții adecvate în timpul transportului, ținând seama de factorii care pot afecta calitatea eșantionului.

27. Pe partea exterioară a ambalajului se etichetează adresa laboratorului de destinație și se afișează vizibil următoarele indicații: „Material patologic de origine animală; perisabil; fragil; nu deschideți în afara laboratorului de destinație.”

28. Persoana responsabilă din laboratorul de destinație a eșantioanelor trebuie să fie informată cu privire la sosirea eșantioanelor.

29. În cazul animalelor acvatice, selectarea organelor care urmează să fie prelevate, pregătirea, depozitarea și expedierea eșantioanelor la laborator trebuie efectuate în conformitate cu recomandările laboratorului de referință pentru boala în cauză.

30. Autoritatea competentă și laboratorul de referință, în scopul ameliorării condițiilor de biosecuritate și de biosiguranță pentru a preveni răspândirea agenților bolilor infecțioase, poate modifica instrucțiunile de transportare a eșantioanelor.

31. Toate testările de laborator prelevate de la animale trebuie efectuate în cadrul unui laborator acreditat, prin folosirea procedurilor de diagnostic recunoscute în conformitate cu Manualul de teste de diagnostic și vaccinuri pentru animale terestre al Organizației Mondiale pentru Sănătate Animală.

32. În cazul animalelor deținute:

32.1. se întocmește un inventar cu toate animalele deținute în exploatație și cu speciile și categoriile acestora; pentru păsările de curte și animalele de acvacultură se estimează numărul de animale;

32.2. se consemnează marcajul de identificare al fiecărui animal eșantionat sau, în cazul păsărilor de curte și al animalelor de acvacultură, numărul lotului.

Capitolul IV

MĂSURI PRELIMINARE DE CONTROL AL BOLILOR ÎN CAZ DE SUSPICIUNE A PREZENȚEI UNEI BOLI DE CATEGORIA A LA ANIMALE TERESTRE DEȚINUTE

Secțiunea 1

Obligațiile operatorilor în caz de suspiciune a prezenței unei boli de categoria A la animale deținute într-o exploatație

33. În caz de suspiciune a prezenței unei boli de categoria A la animale deținute, operatorii izolează toate animalele suspecte de a fi suferit de boala de categoria A, pentru a preveni răspândirea bolii de la animalele și exploatațiile afectate aflate sub responsabilitatea lor la alte animale neafectate sau la oameni, până când autoritatea competentă infirmă prezența bolii de categoria A.

34. Suplimentar, operatorii:

34.1. păstrează dejecțiile animaliere, inclusiv așternutul și așternutul folosit, precum și orice produs, material sau substanță susceptibile de a fi contaminate cu agenți ai bolilor de categoria A și de a transmite aceste boli, izolate și protejate de contactul cu insecte și rozătoare, cu animale deținute din specii nelistate și cu animale sălbatice;

34.2. pun în aplicare măsurile de biosecuritate suplimentare pentru a evita orice risc de răspândire a bolii de categoria A;

34.3. suspendă transportările de la sau la exploatație ale animalelor deținute din speciile listate;

34.4. împiedică transportările neesențiale ale animalelor din speciile nelistate, ale produselor, materialelor, substanțelor, persoanelor și mijloacelor de transport de la sau la exploatație;

34.5. asigură actualizarea evidențelor exploatației referitoare la producție, sănătate și trasabilitate;

34.6. furnizează către autoritatea competentă, la cererea acesteia, orice informații privind boala de categoria A; și

34.7. respectă instrucțiunile emise de autoritatea competentă privind controlul bolii de categoria A.

Secțiunea a 2-a

Ancheta epidemiologică efectuată de autoritatea competentă în caz de suspiciune a prezenței unei boli de categoria A la animalele deținute într-o exploatație

35. În cazul în care există suspiciuni privind prezența unei boli de categoria A la animalele deținute într-o exploatație, autoritatea competentă efectuează imediat o anchetă epidemiologică pentru a confirma sau infirma prezența bolii listate suspectate.

36. În cursul anchetei epidemiologice, autoritatea competentă asigură faptul că medicii veterinari oficiali examinează clinic animalele din speciile listate deținute în exploatație și colectează eșantioanele pentru examenele de laborator.

Secțiunea a 3-a

Măsurile preliminare de restricții și de biosecuritate în caz de suspiciune a prezenței unei boli de categoria A la animalele deținute într-o exploatație

37. În cazul în care există suspiciuni privind prezența unei boli de categoria A într-o exploatație, autoritatea competentă plasează exploatația respectivă sub supraveghere oficială și impune imediat următoarele măsuri preliminare de restricții și de biosecuritate:

37.1. interzicerea transportării animalelor deținute din speciile listate și din speciile nelistate la și de la exploatația în cauză;

37.2. interzicerea ieșirii din exploatația în cauză a oricărui produs, material sau substanță care ar putea fi contaminată sau care ar putea transmite boli de categoria A;

37.3. izolarea animalelor deținute din speciile listate și protejarea de animale sălbatice, animale din specii nelistate și, după caz, de insecte și rozătoare;

37.4. interzicerea sacrificării animalelor din speciile listate, cu excepția cazului în care aceasta este autorizată de autoritatea competentă; și

37.5. interzicerea intrărilor neesențiale în exploatație a produselor, materialelor, substanțelor, persoanelor și mijloacelor de transport.

38. Prin derogare de la subpct. 37.1 și 37.2, autoritatea competentă poate autoriza circulația animalelor și a produselor dinspre exploatarea unde se suspectează prezența unei boli de categoria A după efectuarea unei evaluări a riscurilor și în următoarele condiții:

38.1. circulația animalelor și a produselor respectă toate condițiile și măsurile de biosecuritate necesare pentru a evita răspândirea bolii;

38.2. în exploatarea de destinație nu există animale deținute din speciile listate; și

38.3. exploatarea de destinație nu este un abator.

În cazul în care se acordă derogări, autoritatea competentă impune măsurile de control al bolilor prevăzute la pct. 37 în exploatarea de destinație.

39. Autoritatea competentă dispune sacrificarea preventivă a animalelor din speciile listate în exploatarea unde se suspectează prezența unei boli de categoria A, atunci când situația epidemiologică o impune.

40. Toate subprodusele de origine animală provenite de la animale moarte, care au murit sau au fost sacrificate în exploatarea unde se suspectează prezența unei boli de categoria A, se prelucrează sau se elimină în conformitate cu Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman (în continuare – *Legea nr. 129/2019*), pentru a se asigura că agentul patogen suspect este inactivat și pentru a preveni răspândirea bolii la animalele neafectate sau la oameni.

Secțiunea a 4-a

Analiza inventarului și a evidențelor în caz de suspiciune a prezenței unei boli de categoria A la animale deținute într-o exploatare

41. În cazul în care există suspiciuni privind prezența unei boli de categoria A, autoritatea competentă verifică, imediat, dacă operatorii din exploatarea în care se suspectează prezența unei boli de categoria A compilează și păstrează un inventar actualizat al următoarelor:

41.1. speciile, categoriile și numărul de animale deținute în exploatare; pentru păsările de curte, numărul de animale poate fi estimat;

41.2. numărul individual de identificare al tuturor animalelor din speciile pentru care identificarea individuală este obligatorie;

41.3. speciile, categoriile și numărul de animale deținute din speciile listate care s-au născut, au murit, au prezentat semne clinice sau sunt susceptibile de a fi infectate sau contaminate cu agentul bolii de categoria A, aflate în exploatare;

41.4. orice produs, material sau substanță susceptibilă de a fi contaminată cu agentul etiologic sau de a transmite boala de categoria A în cauză în exploatare; și

41.5. după caz, toate locurile în care ar putea supraviețui vectorii bolii de categoria A în exploatație.

În cazul în care exploatația constă din mai multe exploatații epidemiologice, informațiile se furnizează pentru fiecare exploatație epidemiologică.

42. În cadrul anchetei epidemiologice, autoritatea competentă verifică următoarele evidențe ale exploatației în care se suspectează prezența unei boli de categoria A:

- 42.1. inventarul menționat la pct. 41;
- 42.2. evidențele privind originea și data sosirii și a plecării la sau din exploatație a animalelor deținute din speciile listate;
- 42.3. evidențele privind originea și data sosirii și a plecării la sau de la exploatație a altor transporturi relevante;
- 42.4. evidențele producției; și
- 42.5. evidențele privind vizitele la exploatație, dacă sunt disponibile.

43. Verificarea evidențelor menționată la pct. 42 include cel puțin perioada de monitorizare stabilită și calculată retroactiv începând de la data notificării suspiciunii.

În cazul bolilor de categoria A, perioada de monitorizare este următoarea:

- 43.1. Febra aftoasă (FA) – 21 de zile;
- 43.2. Infecția cu virusul pestei bovine (PB) – 21 de zile;
- 43.3. Infecția cu virusul febrei Văii de Rift (VFVR) – 30 de zile;
- 43.4. Infecția cu virusul dermatozei nodulare contagioase (DNC) – 28 de zile;
- 43.5. Infecția cu *Mycoplasma mycoides* subspecia *mycoides* SC (pleuropneumonia contagioasă bovină) (PPCB) – 45 de zile;
- 43.6. Variola ovină și caprină (VOC) – 21 de zile;
- 43.7. Infecția cu virusul pestei micilor rumegetoare (PMR) – 21 de zile;
- 43.8. Pleuropneumonia contagioasă a caprinelor (PPCC) – 45 de zile;
- 43.9. Pesta ecvină africană (PEA) – 14 zile;
- 43.10. Infecția cu *Burkholderia mallei* (morvă) – 6 luni;
- 43.11. Pesta porcină clasică (PPC) – 15 zile;
- 43.12. Pesta porcină africană (PPA) – 15 zile;
- 43.13. Gripa aviară înalt patogenă (HPAI) – 21 de zile;
- 43.14. Infecția cu virusul bolii Newcastle (BNC) – 21 de zile.

Secțiunea a 5-a

Zone de restricții temporare în caz de suspiciune a prezenței unei boli transmisibile la animalele deținute într-o exploatație

44. În cazul în care există suspiciuni privind prezența unei boli de categoria A la animalele deținute într-o exploatație, autoritatea competentă

stabilește o zonă de restricții temporare, ținând seama de următoarele circumstanțe:

44.1. amplasarea exploatației într-o zonă cu o densitate mare de animale deținute din speciile pentru care se suspectează prezența unei boli de categoria A;

44.2. circulația animalelor sau a persoanelor care intră în contact cu animalele deținute din speciile pentru care se suspectează prezența unei boli de categoria A;

44.3. întârzierea în confirmarea bolii suspectate atunci când:

44.3.1. agentul patogen, cu excepția tulpinilor vaccinale, a fost izolat într-o probă prelevată de la un animal sau de la un grup de animale;

44.3.2. a fost identificat un antigen sau un acid nucleic specific agentului patogen, care nu este o consecință a vaccinării, într-o probă prelevată de la un animal sau de la un grup de animale care prezintă semne clinice conforme cu boala sau o legătură epidemiologică cu un caz suspectat sau confirmat; sau

44.3.3. a fost obținut un rezultat pozitiv printr-o metodă indirectă de diagnostic, care nu este o consecință a vaccinării, pe o probă prelevată de la un animal sau de la un grup de animale care prezintă semne clinice conforme cu boala sau o legătură epidemiologică cu un caz suspectat sau confirmat;

44.4. informațiile insuficiente privind originea și căile de introducere posibile ale agentului bolii de categoria A;

44.5. profilul bolii, în special căile și viteza de transmitere a acesteia și persistența bolii în populația de animale.

45. În exploatațiile din zona de restricții temporare, autoritatea competentă aplică cel puțin măsurile prevăzute la pct. 37-40. Autoritatea competentă menține zona de restricții temporare până în momentul în care prezența bolii de categoria A a fost infirmată în exploatația unde se suspectase prezența acesteia sau în care boala respectivă a fost confirmată și se stabilește o zonă de restricții.

46. Autoritatea competentă poate dispune sacrificarea preventivă sau sacrificarea animalelor din speciile listate, în zonele de restricții temporare, atunci când situația epidemiologică o impune.

Secțiunea a 6-a

Măsuri care trebuie aplicate în cazul unei suspiciuni privind o boală de categoria A în întreprinderile din domeniul alimentar și al hranei pentru animale, în posturile de inspecție la frontieră, în unitățile de prelucrare a subproduselor de origine animală sau în orice alt loc, inclusiv mijloacele de transport

47. În cazul în care există suspiciuni privind prezența unei boli de categoria A, în întreprinderile din domeniul alimentar și al hranei pentru animale, în posturile de inspecție la frontieră, în unitățile de prelucrare a subproduselor de

origine animală sau în orice alt loc, inclusiv mijloacele de transport, autoritatea competentă aplică:

47.1. dispozițiile prevăzute la pct. 33-46; și

47.2. dacă este necesar, măsuri suplimentare adaptate situației specifice pentru a preveni răspândirea bolii de categoria A la animalele neafectate sau la oameni.

48. Autoritatea competentă aplică, de asemenea, dispozițiile prevăzute la pct. 33-46 în exploatațiile de origine ale animalelor sau ale produselor prezente în exploatațiile și locurile menționate la pct. 47 care sunt suspectate a fi infectate.

Capitolul VI

MĂSURI DE CONTROL AL BOLILOR ÎN CAZUL CONFIRMĂRII OFICIALE A UNEI BOLI DE CATEGORIA A LA ANIMALELE TERESTRE DEȚINUTE

Secțiunea 1

Măsuri de control al bolilor în cazul confirmării oficiale a unui focar de boală de categoria A la animalele deținute în exploatație

49. Autoritatea competentă confirmă în mod oficial un focar de boală de categoria A la animalele terestre deținute atunci când se confirmă un caz în conformitate cu subpct. 44.3.

50. În urma confirmării oficiale a unui focar de boală de categoria A într-o exploatație, autoritatea competentă dispune ca, pe lângă măsurile prevăzute pct. 37-40, să se aplice imediat, sub supravegherea medicilor veterinari oficiali, următoarele măsuri de control al bolilor:

50.1. toate animalele din speciile listate deținute în exploatația afectată se sacrifică cât mai curând posibil, la fața locului, în exploatație, astfel încât să se evite orice risc de răspândire a agentului patogen al bolii în cauză în timpul sacrificării și ulterior;

50.2. se iau toate măsurile de biosecuritate necesare pentru a evita orice răspândire posibilă a bolii de categoria A la animalele deținute sau sălbatice neafectate sau la oameni;

50.3. cadavrele sau părțile de cadavre de animale deținute din speciile listate care au murit sau care au fost sacrificate conform subpct. 50.1 se elimină în conformitate cu Legea nr. 129/2019;

50.4. toate produsele, materialele sau substanțele potențial contaminate prezente în exploatație se izolează până când:

50.4.1. acestea sunt eliminate sau prelucrate în conformitate cu Legea nr. 129/2019, în cazul subproduselor de origine animală, inclusiv cele

rezultate din sacrificarea animalelor, și al produselor de origine animală și al materialului germinativ;

50.4.2. măsurile de curățare și dezinfectare sunt finalizate, în cazul altor materiale și substanțe adecvate pentru curățare și dezinfectare;

50.4.3. eliminarea se efectuează sub supravegherea medicilor veterinari oficiali, în cazul hranei pentru animale și al altor materiale care nu sunt adecvate pentru curățare și dezinfectare.

51. Autoritatea competentă dispune și supraveghează faptul că:

51.1. transportul de la exploatarea afectată al subproduselor de origine animală menționate la subpct. 50.3 și 50.4.1 respectă prevederile Legii nr. 129/2019;

51.2. transportul de la exploatarea afectată al materialelor sau al substanțelor menționate la subpct. 50.4.3 respectă instrucțiunile autorității competente privind condițiile de biosecuritate și de biosiguranță necesare pentru a preveni răspândirea agentului patogen al bolii de categoria A.

52. Autoritatea competentă prelevează, în vederea examenelor de laborator din cadrul anchetei epidemiologice, eșantioane de la animalele deținute din speciile listate, înainte de sacrificarea sau de moartea acestora sau în timpul sacrificării.

53. Prin derogare de la subpct. 50.1, după efectuarea unei evaluări a riscurilor și ținând seama de posibilitatea aplicării altor măsuri de atenuare a riscurilor, autoritatea competentă decide:

53.1. să dispună sacrificarea animalelor deținute din speciile listate în cel mai apropiat loc adecvat, astfel încât să se evite orice risc de răspândire a bolii de categoria A în timpul sacrificării sau al transportului; sau

53.2. să amâne sacrificarea animalelor deținute din speciile listate, cu condiția ca respectivele animale să facă obiectul unei vaccinări de urgență.

54. Autoritatea competentă poate stabili măsuri suplimentare de control al bolilor în cazul apariției unui focar de boală de categoria A, inclusiv:

54.1. eșantionarea, pentru animalele deținute din speciile nelistate și pentru animalele sălbatice din speciile listate, pe baza informațiilor obținute în urma anchetei epidemiologice;

54.2. sacrificarea animalelor deținute din speciile nelistate și a animalelor sălbatice, cu respectarea măsurilor necesare pentru prevenirea oricărui risc de răspândire a bolii de categoria A în timpul sacrificării, al transportului și până la eliminarea cadavrelor întregi sau a părților de cadavre ale animalelor moarte.

Secțiunea a 2-a

Derogări specifice de la subpunctul 50.1

55. În cazul apariției unui focar de boală de categoria A în exploatațiile care dețin animale din speciile listate în două sau mai multe exploatații epidemiologice, autoritatea competentă acorda derogări de la subpct. 50.1 exploatațiilor epidemiologice în care boala nu a fost confirmată, după efectuarea unei evaluări a riscurilor și, după caz, după obținerea unor rezultate favorabile la examenele de laborator, dacă:

55.1. ancheta epidemiologică nu a evidențiat nicio legătură epidemiologică între exploatațiile epidemiologice în care a fost confirmată boala de categoria A și cele în care boala nu a fost confirmată, care să indice suspectarea răspândirii bolii de categoria A între acestea; și

55.2. autoritatea competentă a confirmat că, cel puțin în perioada de monitorizare stabilită în pct. 43 pentru boala respectivă, înainte de confirmarea bolii de categoria A, exploatațiile epidemiologice în care boala nu a fost confirmată au fost ținute complet separate și au fost manipulate de personal diferit.

56. Autoritatea competentă acordă derogări de la subpct. 50.1 vizând următoarele categorii de animale dacă se îndeplinesc condițiile de la pct. 57:

56.1. animalele deținute într-o exploatație izolată;

56.2. animalele deținute în scopuri științifice sau în scopuri legate de conservarea speciilor protejate sau pe cale de dispariție;

56.3. animalele înregistrate oficial în prealabil ca rase rare; și

56.4. animalele cu o valoare genetică, culturală sau educațională mare, justificată în mod corespunzător.

57. Autoritatea competentă asigură îndeplinirea următoarelor condiții atunci când acordă derogările prevăzute la pct. 56:

57.1. autoritatea competentă a efectuat o evaluare a efectelor acordării unor astfel de derogări și, în special, a efectelor asupra statutului sanitar animal al exploatației, iar rezultatul acestei evaluări a indicat că statutul sanitar animal nu este periclitat;

57.2. sunt aplicate măsuri de biosecuritate adecvate pentru a preveni riscul de transmitere a bolii de categoria A la animalele deținute neafectate, la animalele sălbatice sau la oameni, ținând seama de profilul bolii și de speciile de animale afectate;

57.3. animalele fac obiectul unei izolări și supravegheri clinice, cu prelevarea de probe pentru examenele de laborator, până când autoritatea competentă asigură faptul că animalele nu prezintă riscul de transmitere a bolii de categoria A.

58. Autoritatea competentă poate acorda derogări specifice de subpct. 50.1 pentru ecvideele deținute în exploatații în care a fost confirmat un focar de boală de categoria A, dacă:

58.1. animalele afectate care fac obiectul derogărilor sunt izolate în sedii protejate de vectori astfel încât să se evite orice transmitere a agentului patogen al bolii de la animale la vectorii relevanți timp de 40 de zile de la intrarea animalelor în sediile protejate de vectori; și

58.2. supravegherea, inclusiv, dacă este necesar, examenele de laborator, efectuate de autoritatea competentă, indică faptul că niciunul dintre animalele din sediile protejate de vectori nu prezintă un risc de transmitere a virusului.

59. În cazul apariției unui focar de infecție cu *Burkholderia mallei* (morvă), autoritatea competentă poate emite derogări de la subpct. 50.1 vizând animalele neafectate, cu condiția ca animalele care fac obiectul derogărilor să fie plasate în carantină până când:

59.1. animalele afectate au fost ucise și distruse;

59.2. după sacrificare, curățarea și dezinfectarea exploatației au fost finalizate în conformitate cu pct. 60-66; și

59.3. animalele rămase au fost supuse unui test de fixare a complementului, efectuat, cu rezultate negative, la o diluție a serului de 1 la 5, pe eșantioane prelevate la cel puțin șase luni de la curățarea și dezinfectarea menționate la subpct. 50.2.

Secțiunea a 3-a

Operațiunile preliminare de curățare și dezinfectare și controlul insectelor și al rozătoarelor în exploatația afectată

60. Imediat după finalizarea măsurilor prevăzute la pct. 50-53 și, după caz, la pct. 54, autoritatea competentă dispune și supraveghează efectuarea operațiunilor preliminare de curățare și dezinfectare și, după caz, controlul insectelor și al rozătoarelor în exploatația afectată, pentru a împiedica răspândirea bolii de categoria A.

61. Operațiunile preliminare de curățare, dezinfectare și control se efectuează utilizând produse biocide pentru a asigura distrugerea agentului patogen al bolii de categoria A în cauză și se documentează în mod corespunzător.

62. Alegerea produselor biocide și a procedurilor pentru operațiunile de curățare și dezinfectare trebuie să țină seama de următoarele:

62.1. agentul cauzal al infecției;

62.2. natura unităților, vehiculelor, obiectelor și materialelor care urmează să fie tratate; și

62.3. Regulamentul sanitar privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 344/2020.

63. Condițiile în care sunt utilizate produsele biocide trebuie să asigure faptul că eficacitatea acestora nu este diminuată. Trebuie să se respecte, în special, parametrii tehnici furnizați de fabricant, cum ar fi presiunea, temperatura, timpul de contact necesar sau condițiile de depozitare. Acțiunea dezinfectantului nu trebuie să fie compromisă prin interacțiunea cu alte substanțe.

64. Recontaminarea articolelor curățate anterior trebuie evitată, în special atunci când spălarea se efectuează cu lichide aplicate sub presiune. Apa folosită la operațiunile de curățare trebuie să fie colectată și eliminată într-un mod care să evite orice risc de răspândire a agenților patogeni ai bolii de categoria A. Produsele biocide trebuie utilizate într-un mod care să reducă, pe cât posibil, orice impact advers asupra mediului și asupra sănătății publice care ar putea rezulta din utilizarea lor.

65. Pentru operațiunile preliminare de curățare și dezinfectare, în scopul evitării răspândirii bolii de categoria A:

65.1. cadavrele întregi sau părțile de cadavre ale animalelor deținute din speciile listate trebuie pulverizate cu dezinfectant și scoase din exploatație în vehicule sau în recipiente închise și etanșe, în vederea prelucrării și eliminării;

65.2. orice țesut sau sânge care ar putea să se scurgă în timpul uciderii, sacrificării sau examinării *post mortem* trebuie colectat și eliminat;

65.3. de îndată ce cadavrele întregi sau părțile de cadavre ale animalelor deținute din speciile listate au fost înlăturate pentru prelucrare sau eliminare, părțile din exploatație în care au fost ținute aceste animale și orice părți ale altor clădiri, suprafețe sau echipamente contaminate în timpul uciderii sau al examinării *post mortem* trebuie să fie pulverizate cu dezinfectant;

65.4. dejecțiile animaliere, inclusiv așternutul și așternutul folosit, trebuie înmuiate în dezinfectant;

65.5. dezinfectantul trebuie să rămână pe suprafața tratată cel puțin 24 de ore;

65.6. echipamentele de protecție, recipientele, ustensilele de consum sau orice material care ar putea fi contaminate după spălare și dezinfectare trebuie distruse, iar suprafețele, spălate și dezinfectate.

66. În cazul în care autoritatea competentă acordă una dintre derogările prevăzute la pct. 56, 58 și 59, aceasta dispune curățarea preliminară, dezinfectarea și controlul adaptând procedurile menționate la pct. 61-65 la situația specifică fără a dăuna nivelului de control al răspândirii bolii de categoria A de la animalele, exploatațiile și locurile afectate la alte animale neafectate sau la oameni.

67. Pe lângă măsurile menționate la pct. 60-65, autoritatea competentă dispune și supraveghează faptul că mijloacele de transport utilizate la transportul animalelor la și de la exploatarea afectată sunt curățate și dezinfectate în mod corespunzător și, după caz, fac obiectul măsurilor care asigură controlul insectelor și al rozătoarelor.

68. Autoritatea competentă acorda derogări de la cerințele privind curățarea și dezinfectarea și controlul insectelor și al rozătoarelor în cazul:

68.1. pășunilor legate în mod epidemiologic de exploatarea afectată, în cadrul unor proceduri specifice care să asigure inactivarea eficientă a agentului patogen al bolii de categoria A în cauză, luând în considerare profilul bolii, tipul de exploatare și condițiile climatice; și

68.2. dejecțiilor animaliere, inclusiv al așternutului și așternutului folosit, din exploatarea afectată, în cadrul unor proceduri specifice care să asigure inactivarea eficientă a agentului patogen al bolii de categoria A în cauză, în conformitate cu dovezile științifice.

Secțiunea a 4-a

Identificarea unităților legate din punct de vedere epidemiologic, a altor locuri relevante, a mijloacelor de transport și măsurile care trebuie aplicate

69. În cadrul anchetei epidemiologice și pentru a identifica toate unitățile legate din punct de vedere epidemiologic și alte locuri relevante, inclusiv mijloacele de transport, autoritatea competentă reconstituie traseul pentru toate animalele deținute prezente în exploatarea în care s-a confirmat apariția unui focar de boală de categoria A și pentru toate produsele, materialele, substanțele, mijloacele de transport sau persoanele care ar putea răspândi boala de categoria A, inclusiv pentru cele expediate în și din exploatare și cele care au intrat în contact cu exploatarea.

70. Reconstituirea traseului include cel puțin perioada de monitorizare stabilită pentru boala relevantă, calculată retroactiv începând de la data notificării suspiciunii. După efectuarea unei evaluări a riscurilor, autoritatea competentă exclude de la reconstituirea traseului acele produse considerate sigure, astfel cum se prevede în anexa nr. 2 la Normă.

71. Atunci când reconstituirea traseului demonstrează că animalele din speciile listate au fost expediate dinspre sau înspre exploatarea afectată în perioada de monitorizare, autoritatea competentă:

71.1. efectuează anchete și impune măsuri de restricții și de biosecuritate în conformitate cu pct. 35-43 în exploatarea de destinație sau de origine a transportului; sau

71.2. extinde imediat măsurile prevăzute la pct. 50-53 la exploatarea de origine sau la exploatarea de destinație a transportului în cazul în care există dovezi epidemiologice privind răspândirea bolii la, de la sau prin respectiva exploatare.

72. Autoritatea competentă aplică măsurile menționate la pct. 71 în alte exploatarea și locuri relevante, inclusiv mijloacele de transport, care ar putea fi contaminate ca urmare a contactului cu animalele, produsele, materialele, substanțele, persoanele sau mijloacele de transport din exploatarea afectată identificate în cadrul reconstituirii traseului sau pe baza oricăror altor informații rezultate din ancheta epidemiologică.

Secțiunea a 5-a **Măsuri care trebuie aplicate produselor identificate** **prin reconstituirea traseului**

73. Autoritatea competentă dispune și supraveghează faptul că materialul seminal, oocitele și embrionii identificați ca fiind contaminate prin intermediul reconstituirii traseului sunt eliminate în conformitate cu Legea nr. 129/2019.

74. Autoritatea competentă dispune și supraveghează tratarea, prelucrarea sau eliminarea produselor identificate prin reconstituirea traseului, cel puțin până la:

74.1. prima unitate de prelucrare a produselor alimentare, în cazul produselor de origine animală;

74.2. incubatorul sau unitatea la care au fost trimise ouăle pentru incubație, în cazul ouălor destinate incubației din care puii nu au eclozat încă; și

74.3. prima unitate de prelucrare în cazul produselor de origine animală, cu excepția dejecțiilor animaliere; sau

74.4. locul de depozitare, în cazul dejecțiilor animaliere, inclusiv al așternutului și al așternutului folosit.

75. Autoritatea competentă instituie o supraveghere oficială a păsărilor de curte eclozate în cursul perioadei de reconstituire a traseului din ouăle destinate incubației care provin din exploatarea afectată; această supraveghere se instituie în toate unitățile de destinație a ouălor destinate incubației și se menține pentru o perioadă de 21 de zile de la eclozare.

76. Autoritatea competentă dispune și supraveghează faptul că transportul de la unitățile de prelucrare a subproduselor de origine animală respectă prevederile stabilite în Legea nr. 129/2019.

77. Autoritatea competentă dispune și supraveghează faptul că materialele sau substanțele susceptibile de a fi contaminate sau de a transmite boala

de categoria A respectă instrucțiunile sale privind condițiile de biosecuritate și de biosiguranță necesare pentru a preveni răspândirea agentului patogen al bolii de categoria A.

Secțiunea a 6-a

Măsuri care trebuie aplicate în cazul confirmării oficiale a prezenței unui focar de boală de categoria A în întreprinderile din domeniul alimentar și al hranei pentru animale, în posturile de inspecție la frontieră, în unitățile de prelucrare a subproduselor de origine animală sau în orice alt loc, inclusiv mijloacele de transport

78. În cazul confirmării oficiale a prezenței unui focar de boală de categoria A, în întreprinderile din domeniul alimentar și al hranei pentru animale, în posturile de inspecție la frontieră, în unitățile de prelucrare a subproduselor de origine animală sau în orice alt loc, inclusiv mijloacele de transport, autoritatea competentă aplică dispozițiile prevăzute la pct. 50-77 și, dacă este necesar, măsuri suplimentare adaptate situației specifice, pentru a preveni răspândirea bolii de categoria A de la animalele afectate și de la unitățile și locurile afectate la alte animale neafectate sau la oameni.

79. Autoritatea competentă aplică dispozițiile prevăzute la pct. 50-77 și în unitățile de origine ale animalelor sau a produselor afectate prezente în unitățile și locurile menționate la pct. 78.

Capitolul VII

MĂSURI GENERALE DE CONTROL AL BOLILOR DE CATEGORIA A ALE ANIMALELOR TERESTRE DEȚINUTE ÎN ZONELE DE RESTRICȚII

Secțiunea 1

Instituirea unei zone de restricții

80. În cazul apariției unui focar de boală de categoria A într-o exploatație, într-o unitate din domeniul alimentar și al hranei pentru animale, într-o unitate de prelucrare a subproduselor de origine animală sau în alte locuri, inclusiv mijloacele de transport, autoritatea competentă instituie imediat în jurul exploatației, unității sau a locului afectat o zonă de restricții, care cuprinde:

80.1. o zonă de protecție bazată pe raza minimă de la focar stabilită pentru boala de categoria A în tabelul 2;

Raza minimă a zonei de protecție

Boli de categoria A	Zona de protecție
Febra aftoasă	3 km
Infecția cu virusul pestei bovine	3 km
Infecția cu virusul febrei Văii de Rift	20 km
Infecția cu virusul dermatozei nodulare contagioase	20 km
Infecția cu <i>Mycoplasma mycoides</i> subspecia <i>mycoides</i> SC (pleuropneumonia contagioasă bovină)	Exploatație
Variola ovină și caprină	3 km
Infecția cu virusul pestei micilor rumegătoare	3 km
Pleuropneumonia contagioasă a caprelor	Unitate
Pesta ecvină africană	100 km
Infecția cu <i>Burkholderia mallei</i> (morvă)	Exploatație
Pesta porcină clasică	3 km
Pesta porcină africană	3 km
Gripa aviară înalt patogenă	3 km
Infecția cu virusul bolii Newcastle	3 km

80.2. o zonă de supraveghere bazată pe raza minimă de la focar stabilită pentru boala de categoria A în tabelul 3; și

Raza minimă a zonei de supraveghere

Boli de categoria A	Zona de supraveghere
Febra aftoasă	10 km
Infecția cu virusul pestei bovine	10 km
Infecția cu virusul febrei Văii de Rift	50 km
Infecția cu virusul dermatozei nodulare contagioase	50 km
Infecția cu <i>Mycoplasma mycoides</i> subspecia <i>mycoides</i> SC (pleuropneumonia contagioasă bovină)	3 km
Variola ovină și caprină	10 km
Infecția cu virusul pestei micilor rumegătoare	10 km
Pleuropneumonia contagioasă a caprelor	3 km
Pesta ecvină africană	150 km
Infecția cu <i>Burkholderia mallei</i> (morvă)	Exploatație

Pesta porcină clasică	10 km
Pesta porcină africană	10 km
Gripa aviară înalt patogenă	10 km
Infecția cu virusul bolii Newcastle	10 km

80.3. dacă este necesar, pe baza criteriilor stabilite la art. 64 alin. (1) din Legea nr. 196/2024 privind sănătatea animală, zone suplimentare de restricții în jurul sau adiacent zonelor de protecție și de supraveghere, unde autoritatea competentă aplică aceleași măsuri cu cele prevăzute pentru zona de supraveghere.

81. Autoritatea competentă adaptează limitele zonei de restricții inițiale, inclusiv limitele zonelor de protecție, de supraveghere și ale zonelor suplimentare de restricții, în cazul suprapunerii a două sau mai multe zone de restricții din cauza apariției altor focare de boală de categoria A.

82. Prin derogare de la pct. 80, după evaluarea riscurilor care iau în considerare profilul bolii, autoritatea competentă decide să nu instituie o zonă de restricții atunci când apare un focar de boală de categoria A în următoarele locuri:

- 82.1. unitățile care dețin animale menționate la pct. 56;
- 82.2. incubatoare;
- 82.3. unități din domeniul alimentar și al hranei pentru animale, posturi de inspecție la frontieră, unități de prelucrare a subproduselor de origine animală;
- 82.4. mijloace de transport;
- 82.5. locuri în care se desfășoară operațiuni de colectare, de expunere temporară sau de asistență veterinară;
- 82.6. orice alt loc care nu este o unitate; și
- 82.7. exploatații care dețin până la 50 de păsări crescute în captivitate, cu condiția ca acestea să nu aibă contact direct sau indirect cu păsări de curte sau cu alte exploatații care dețin păsări crescute în captivitate.

Secțiunea a 2-a

Măsuri care trebuie aplicate în zona de restricții

83. Autoritatea competentă întocmește fără întârziere și actualizează un inventar al tuturor exploatațiilor care dețin animale din speciile listate situate în zona de restricții, inclusiv al speciilor, categoriilor și numărului de animale din fiecare exploatație; pentru păsările de curte, numărul de animale poate fi estimat.

84. Pentru a preveni răspândirea bolii și pe baza informațiilor epidemiologice, autoritatea competentă pune în aplicare sacrificarea preventivă sau sacrificarea animalelor din speciile listate deținute în exploatațiile situate în zona de restricții.

85. Autoritatea competentă dispune și supraveghează faptul că toate transporturile de cadavre întregi sau de părți de cadavre ale animalelor sălbatice și deținute din specii listate dinspre zona de restricții sunt destinate prelucrării sau eliminării, în conformitate cu Legea nr. 129/2019, într-o unitate autorizată.

86. Autoritatea competentă impune condiții specifice pentru transportul animalelor și al produselor prin zona de restricții pentru a se asigura că el este efectuat:

- 86.1. fără a opri sau a efectua o descărcare în zona de restricții;
- 86.2. circulând în mod prioritar pe autostrăzi sau calea ferată; și
- 86.3. evitând apropierea de exploatații care dețin animale din speciile listate.

87. Subprodusele de origine animală provenite de la animale din speciile listate și din zona de restricții și scoase din aceasta se însoțesc de un certificat de sănătate animală eliberat de un medic veterinar oficial, care să ateste că este permisă ieșirea lor din zona de restricții în condițiile stabilite de autoritatea competentă.

88. Autoritatea competentă decide că nu este necesară eliberarea certificatului de sănătate animală menționat la pct. 87 pentru circulația subproduselor de origine animală atunci când există instituit un sistem alternativ care asigură trasabilitatea acestor produse și faptul că produsele respective îndeplinesc cerințele de sănătate animală pentru circulația în cauză.

89. Orice prelevare de eșantioane în exploatațiile din zona de restricții care dețin animale din speciile listate în alte scopuri decât pentru a confirma sau a infirma prezența bolilor de categoria A trebuie să fie autorizată de autoritatea competentă.

90. Autoritatea competentă poate acorda derogări în ceea ce privește măsurile care trebuie aplicate în zonele de restricții, după efectuarea unei evaluări a riscurilor:

- 90.1. în zonele suplimentare de restricții menționate la subpct. 80.3;
- 90.2. în cazul în care autoritatea competentă decide să instituie o zonă de restricții atunci când apare un focar de boală de categoria A în exploatațiile și locurile menționate la pct. 82;
- 90.3. în cazul în care focarul apare într-o exploatație care deține până la 50 de păsări crescute în captivitate; sau
- 90.4. în cazul exploatațiilor și al locurilor menționate la pct. 82 situate într-o zonă de restricții.

Secțiunea a 3-a

Cerințe privind mijloacele de transport pentru animalele deținute din speciile listate și produsele obținute de la acestea

91. Autoritatea competentă asigură faptul că mijloacele de transport utilizate pentru transportarea animalelor deținute din speciile listate și a produselor obținute de la acestea în interiorul, de la, la și prin zona de restricții au fost:

91.1. echipate și întreținute astfel încât să se evite orice scăpare a animalelor, a produselor sau a oricărui obiect care prezintă un risc pentru sănătatea animalelor;

91.2. curățate și dezinfectate imediat după fiecare transport de animale, produse sau orice obiect care prezintă un risc pentru sănătatea animalelor și, dacă este necesar, dezinfectate din nou ulterior și, în orice caz, uscate sau lăsate să se usuce, înainte de orice nouă încărcare de animale sau de produse; și

91.3. dacă este cazul, supuse unor măsuri de control al insectelor și al rozătoarelor înainte de transport.

92. Curățarea și dezinfectarea mijloacelor de transport se efectuează în conformitate cu instrucțiunile sau cu procedurile prevăzute de autoritatea competentă, prin utilizarea de produse biocide adecvate pentru a asigura distrugerea agentului patogen al bolii de categoria A în cauză și se documentează în mod corespunzător.

Capitolul VIII

MĂSURI DE CONTROL AL BOLILOR DE CATEGORIA A ALE ANIMALELOR TERESTRE DEȚINUTE ÎN ZONA DE PROTECȚIE

Secțiunea 1

Măsuri care trebuie aplicate în exploatațiile din zona de protecție care dețin animale din speciile listate

93. Autoritatea competentă dispune fără întârziere aplicarea următoarelor măsuri în exploatațiile din zona de protecție care dețin animale din speciile listate, altele decât exploatația în care s-a confirmat prezența bolii de categoria A:

93.1. menținerea animalelor din speciile listate separat de animalele sălbatice și de animalele din speciile nelistate;

93.2. implementarea supravegherii suplimentare pentru a identifica orice altă răspândire a bolii de categoria A la exploatații, inclusiv orice creștere a morbidității sau a mortalității sau orice scădere semnificativă a valorii producției; orice astfel de creștere sau de scădere se notifică imediat autorității competente;

93.3. dacă este cazul, punerea în aplicare a mijloacelor de control al insectelor și rozătoarelor și al altor vectori de transmitere a bolilor în exploatație și în jurul acesteia;

93.4. utilizarea metodelor adecvate de dezinfectare la intrările și ieșirile în/din exploatație;

93.5. aplicarea măsurilor de biosecuritate tuturor persoanelor care vin în contact cu animale deținute din speciile listate sau care intră sau ies în/din exploatație, precum și mijloacelor de transport, pentru a evita orice risc de răspândire a bolii de categoria A în cauză;

93.6. păstrarea unor evidențe cu toate persoanele care vizitează exploatația, menținerea lor la zi pentru a facilita supravegherea și controlul bolilor și punerea evidențelor la dispoziția autorității competente la cererea acesteia;

93.7. eliminarea cadavrelor întregi sau a părților de cadavre ale animalelor deținute moarte sau sacrificate din speciile listate.

94. Prin derogare de la subpct. 93.6, evidențele conținând vizitatorii nu sunt necesare dacă aceștia nu au acces la zonele în care sunt ținute animalele:

94.1. într-o exploatație izolată;

94.2. în scopuri științifice sau în scopuri legate de conservarea speciilor protejate sau pe cale de dispariție;

94.3. înregistrate oficial în prealabil ca rase rare;

94.4. cu o valoare genetică, culturală sau educațională mare, justificată în mod corespunzător.

Secțiunea a 2-a

Vizite ale medicilor veterinari oficiali în exploatațiile din zona de protecție

95. Autoritatea competentă asigură faptul că medicii veterinari oficiali efectuează cel puțin o vizită la toate exploatațiile menționate la pct. 93 și 94, după confirmarea oficială a unui focar de boală de categoria A. În caz de necesitate, autoritatea competentă solicită vizite veterinare suplimentare la exploatațiile din zona de protecție pentru a monitoriza situația.

96. Atunci când efectuează vizitele, medicii veterinari oficiali îndeplinesc cel puțin următoarele activități:

96.1. verifică documentele, inclusiv analizează evidențele referitoare la producție, sănătate și trasabilitate;

96.2. verifică punerea în aplicare a măsurilor aplicate pentru a preveni introducerea sau răspândirea bolii de categoria A în cauză;

96.3. examinează clinic animalele deținute din speciile listate; și

96.4. dacă este necesar, colectează eșantioane de la animale pentru examene de laborator pentru a confirma sau a infirma prezența bolii de categoria A în cauză.

97. Autoritatea competentă ține o evidență a activităților și a vizitelor menționate la pct. 95 și 96 și a constatărilor acestora.

În cazul în care raza zonei de protecție este mai mare de 3 km, autoritatea competentă decide să nu solicite vizitarea tuturor unităților, ci a unui număr reprezentativ de astfel de unități.

Secțiunea a 3-a

Interzicerea unor activități, a circulației animalelor, produselor și altor materiale în interiorul, dinspre sau spre zona de protecție

98. Autoritatea competentă interzice activitățile, inclusiv circulația animalelor din speciile listate și a produselor obținute de la acestea în interiorul, dinspre și spre zona de protecție, în conformitate cu anexa nr. 1 la Normă.

99. Autoritatea competentă poate extinde interdicțiile prevăzute la pct. 98 la:

99.1. animalele din specii nelistate și produsele obținute de la astfel de animale; și

99.2. activitățile, inclusiv circulația, altele decât cele prevăzute în anexa nr. 1 la Normă.

100. Următoarele produse sunt scutite de interdicțiile prevăzute la pct. 98 și 99:

100.1. produsele de origine animală considerate, în conformitate cu anexa nr. 2 la Normă, produse sigure în raport cu boala în cauză;

100.2. produsele de origine animală care au fost supuse tratamentului în conformitate cu anexa nr. 2 la Normă;

100.3. produsele sau alte materiale susceptibile să răspândească boala în cauză, care au fost obținute sau produse înaintea perioadei de monitorizare stabilite pentru boala în cauză, calculată retroactiv începând de la data notificării suspiciunii;

100.4. produsele obținute în zona de protecție de la animale deținute din speciile listate care:

100.4.1. sunt ținute în afara zonei de protecție;

100.4.2. sunt ținute și sacrificate în afara zonei de protecție; sau

100.4.3. sunt ținute în afara zonei de protecție și sunt sacrificate în zona de protecție;

100.5. produsele derivate.

101. Interdicțiile prevăzute la pct. 98 și 99 se aplică produselor menționate la pct. 100 dacă:

101.1. în timpul procesului de producție, depozitare și transport, produsele în cauză nu au fost separate în mod clar de produsele care nu sunt eligibile pentru expediere în afara zonei de restricții în temeiul prezentei Norme; sau

101.2. autoritatea competentă deține probe epidemiologice privind răspândirea bolii la, de la sau prin intermediul acestor produse.

Secțiunea a 4-a **Acordarea derogărilor de la interdicții în zona de protecție**

102. Prin derogare de la interdicțiile prevăzute la secțiunea a 3-a, autoritatea competentă poate autoriza circulația animalelor și a produselor în cazurile prevăzute la pct. 109-128, sub rezerva aplicării condițiilor specifice prevăzute la articolele respective și a condițiilor generale prevăzute la pct. 103-108.

Înainte de acordarea autorizației, autoritatea competentă evaluează riscurile care decurg din această procedură, iar evaluarea trebuie să arate că riscul de răspândire a bolii de categoria A în afara hotarelor zonei de protecție este neglijabil.

103. Toate transportările autorizate trebuie efectuate:

- 103.1. exclusiv pe rute desemnate;
- 103.2. circulând în mod prioritar pe autostradă sau calea ferată;
- 103.3. evitând apropierea de exploatații care dețin animale din speciile listate; și
- 103.4. fără descărcare sau oprire, până la descărcarea la exploatarea de destinație.

104. Autoritatea competentă responsabilă de exploatarea de origine desemnează exploatarea de destinație a transportărilor dinspre sau spre zona de protecție. În cazul în care subdiviziunea teritorială a autorității competente responsabilă de unitatea de origine este diferită de subdiviziunea teritorială a autorității competente responsabilă de unitatea de destinație, prima realizează desemnarea respectivă în cooperare cu a doua.

105. Autoritatea competentă, prin intermediul subdiviziunii sale teritoriale, verifică dacă exploatarea de destinație poate să primească fiecare lot de animale sau de produse.

106. Atunci când autorizează circulația animalelor dinspre zona de protecție, autoritatea competentă se asigură că această circulație nu prezintă un risc de răspândire a bolii de categoria A, pe baza următoarelor elemente:

- 106.1. o examinare clinică, cu rezultate favorabile, a animalelor deținute în exploatarea, inclusiv a animalelor care trebuie transportate;
- 106.2. dacă este necesar, un examen de laborator, cu rezultate favorabile, al animalelor deținute în exploatarea, inclusiv al animalelor care trebuie transportate;
- 106.3. rezultatul vizitelor menționate la secțiunea a 2-a.

107. Atunci când autorizează transportul produselor de la zona de protecție, autoritatea competentă dispune și supraveghează faptul că:

107.1. pe parcursul întregului proces de producție și de depozitare a produselor, acestea au fost separate în mod clar de produsele care nu sunt eligibile pentru a fi expediate în afara zonei de restricții; și

107.2. produsele în cauză nu vor fi transportate împreună cu produse neconforme neeligibile pentru expediere în afara zonei de restricții.

108. Atunci când acordă o autorizație în conformitate cu pct. 102, autoritatea competentă verifică faptul că se aplică măsuri suplimentare de biosecuritate din momentul încărcării, în timpul tuturor operațiunilor de transport și până la descărcarea în unitatea de destinație desemnată, în conformitate cu instrucțiunile sale.

Secțiunea a 5-a

Cerințe pentru transportarea animalelor deținute în zona de protecție în vederea sacrificării

109. Autoritatea competentă poate autoriza transportul animalelor deținute de la exploatarea situată în zona de protecție la un abator situat:

109.1. cât mai aproape posibil de exploatarea de origine, în interiorul zonei de protecție;

109.2. în zona de supraveghere, atunci când nu este posibilă sacrificarea animalelor în zona de protecție; sau

109.3. cât mai aproape de zona de supraveghere, atunci când nu este posibilă sacrificarea animalelor în zona de restricții.

110. Autoritatea competentă autorizează transportul animalelor prevăzut la pct. 109 numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

110.1. mijlocul de transport trebuie să fie sigilat în momentul încărcării de către autoritatea competentă sau sub supravegherea acesteia;

110.2. autoritatea competentă responsabilă de abator:

110.2.1. este informată în prealabil de către operatorul abatorului în legătură cu intenția de a primi animale deținute;

110.2.2. confirmă absența oricărui semn ale bolii de categoria A în cauză în timpul inspecțiilor *ante* și *post mortem*;

110.2.3. verifică dacă operatorul abatorului dispune de proceduri eficiente pentru a asigura faptul că animalele deținute care provin din zona de protecție sunt ținute separat și sunt sacrificate separat de astfel de animale sau la momente diferite, de preferință la sfârșitul zilei lucrătoare a sosirii;

110.2.4. trimite o confirmare privind sacrificarea animalelor la subdiviziunea teritorială a autorității competente responsabilă de exploatarea de origine a acestora;

110.2.5. supraveghează curățarea și dezinfectarea de către operatorul abatorului a spațiilor în care au fost ținute și sacrificate animalele, precum și finalizarea operațiunilor de curățare și de dezinfectare înainte ca alte animale deținute să fie ținute sau sacrificate în spațiile respective; și

110.2.6. verifică dacă obținerea cărnii de la astfel de animale respectă condițiile prevăzute la pct. 121.

111. Autoritatea competentă poate autoriza transportarea animalelor deținute de la exploatații situate în afara zonei de protecție la un abator situat în zona de protecție dacă:

111.1. animalele sunt ținute separat de alte animale care provin din zona de protecție și sunt sacrificate separat de aceste animale sau la un moment diferit;

111.2. carnea proaspătă obținută este tăiată, transportată și depozitată separat de carnea proaspătă obținută de la animale care provin din zona de protecție; și

111.3. curățarea și dezinfectarea mijloacelor de transport are loc sub supraveghere oficială, după descărcarea animalelor.

112. Autoritatea competentă permite prelucrarea și utilizarea subproduselor de origine animală obținute de la animale sacrificate în conformitate cu pct. 109, 110 și 111 ca material de categoria 3, în conformitate cu Legea nr. 129/2019, și a produselor derivate care nu sunt destinate consumului uman într-o unitate aprobată pentru prelucrarea sau eliminarea subproduselor de origine animală, situată în afara zonei de restricții în cazul în care nu este fezabilă prelucrarea sau eliminarea lor într-o unitate aprobată în zona de restricții în care a apărut focarul.

Secțiunea a 6-a **Cerințe pentru transportarea păsărilor de curte** **din exploatații situate în zona de protecție**

113. Autoritatea competentă poate autoriza transportarea puilor de o zi de la o exploatație situată în zona de protecție cu boli listate de categoria A specifice pentru păsări la o exploatație situată în afara zonei de restricții, în următoarele condiții:

113.1. în cazul puilor de o zi eclozați din ouă provenite din zona de restricții:

113.1.1. mijlocul de transport este sigilat în momentul încărcării de către autoritatea competentă sau sub supravegherea acesteia;

113.1.2. exploatația de destinație este plasată sub supraveghere oficială de către medicii veterinari oficiali după sosirea animalelor; și

113.1.3. dacă sunt transportate în afara zonei de restricții, păsările de curte rămân în exploatația de destinație pentru o perioadă de cel puțin 21 de zile;

113.2. în cazul puilor de o zi eclozați din ouă provenite din afara zonei de restricții, incubatorul de expediție asigură faptul că nu a avut loc niciun contact

între aceste ouă și orice alte ouă destinate incubației sau pui de o zi proveniți din zona de restricții.

114. Autoritatea competentă poate autoriza transportarea păsărilor de curte ouătoare de la exploatații situate în zona de protecție, în următoarele condiții:

114.1. în unitatea de destinație sau în exploatarea epidemiologică de destinație nu există alte animale deținute din speciile listate;

114.2. mijlocul de transport este sigilat în momentul încărcării de către autoritatea competentă sau sub supravegherea acesteia;

114.3. exploatarea de destinație este plasată sub supraveghere oficială de către medicii veterinari oficiali după sosirea animalelor; și

114.4. dacă sunt transportate în afara zonei de restricții, animalele rămân în exploatarea de destinație pentru o perioadă de cel puțin 21 de zile.

Secțiunea a 7-a

Cerințe pentru transportarea ouălor destinate incubației în zona de protecție și a materialului seminal

115. Autoritatea competentă autorizează transportarea ouălor destinate incubației fie:

115.1. de la o exploatare situată în zona de protecție la un incubator situat în afara zonei de restricții; fie

115.2. de la o exploatare situată în afara zonei de restricții la un incubator situat în zona de protecție.

116. Autorizarea prevăzută la subpct. 115.1 face obiectul următoarelor condiții:

116.1. efectivele de păsări matcă părinți de la care provin ouăle destinate incubației au făcut obiectul unei examinări clinice și au fost eșantionate în vederea examenelor de laborator cu rezultate favorabile;

116.2. ouăle destinate incubației și ambalajul acestora se dezinfectează înainte de expediere, iar trasabilitatea ouălor destinate incubației este asigurată; și

116.3. ouăle destinate incubației trebuie transportate în mijloace de transport sigilate de autoritatea competentă.

117. Autoritatea competentă autorizează transportarea ouălor destinate incubației de la o exploatare situată în zona de protecție la o unitate internă pentru incubație, dacă:

117.1. efectivele de păsări matcă părinți de la care provin ouăle destinate incubației au făcut obiectul unei examinări clinice și au fost eșantionate în vederea examenelor de laborator cu rezultate favorabile;

117.2. unitatea de destinație este plasată sub supraveghere oficială pentru o perioadă de 21 de zile după eclozarea puilor din ouă;

117.3. păsările de curte rămân în unitatea de destinație în perioada menționată la subpct. 117.2; și

117.4. se respectă cerințele menționate la subpct. 116.2 și 116.3.

118. Autoritatea competentă autorizează transportarea materialului seminal colectat de la animale din speciile listate deținute în unități de material germinativ aprobate, cu excepția incubatoarelor, situate în zona de protecție, după data estimată a primei infecții a unității afectate, în următoarele condiții:

118.1. toate măsurile de control al bolilor de categoria A au fost eliminate în zona de protecție în conformitate cu pct. 129, 130 și 131;

118.2. toate animalele din speciile listate deținute în centrul de colectare a materialului seminal au fost supuse unei examinări clinice și au fost eșantionate în vederea examenului de laborator pentru a infirma prezența bolii de categoria A în centrul de colectare a materialului seminal; și

118.3. animalul donator a fost supus, cu rezultate favorabile, unui examen de laborator efectuat pe un eșantion prelevat nu mai devreme de șapte zile după perioada de monitorizare stabilită la pct. 43 pentru boala în cauză, calculată de la data colectării materialului seminal.

Secțiunea a 8-a

Transportarea cărnii proaspete, a laptelui crud și a ouălor destinate consumului uman obținute de la animale deținute din speciile listate de la exploatații din zona de protecție

119. Autoritatea competentă poate autoriza transportarea cărnii proaspete și a laptelui crud obținute de la animale din speciile listate deținute în exploatațiile situate în zona de protecție dacă ele sunt transportate la o unitate de prelucrare pentru a fi supuse unuia dintre tratamentele de atenuare a riscurilor în cauză prevăzute în anexa nr. 2 la Normă.

120. În cazul cărnii proaspete provenite de la păsări de curte din zona de protecție:

120.1. marcajul aplicat trebuie să respecte următoarele cerințe:

120.1.1. forma și conținutul – unde „XY” înseamnă codul de țară, iar „1234”, numărul de autorizare al întreprinderii;

120.1.2. dimensiuni:

– „XY” lățime de 8 mm;

– „1234” lățime de 11 mm;

– lățimea diametrului exterior de cel puțin 30 mm;

– grosimea liniei pătratului de 3 mm; și

120.2. nu este destinată altor țări.

121. Autoritatea competentă asigură faptul că transportarea la o unitate de prelucrare menționată la pct. 129 respectă următoarele condiții:

121.1. carnea proaspătă destinată tratamentului într-o unitate de prelucrare trebuie să fie marcată în abator. Marcajul se aplică după inspecția *post mortem*, se păstrează până când carnea este tratată și constă în:

121.1.1. marca de identificare, cu o cruce diagonală suplimentară formată din două linii drepte care se intersectează în centrul ștampilei, permițând ca informațiile prezente în acest punct să rămână lizibile; sau

121.1.2. o singură ștampilă ovală, cu lățimea de 6,5 cm și înălțimea de 4,5 cm, în care următoarele informații trebuie să apară cu caractere perfect lizibile:

– în partea superioară, numele complet sau codul ISO al statului, cu litere majuscule;

– în centru, numărul de aprobare al abatorului;

– în partea inferioară, unul dintre următoarele seturi de inițiale: CE, EC, EF, EG, EK, EY, EO, ES, UE, EB, WE sau EZ;

– două linii drepte care se încrucișează în centrul ștampilei, astfel încât informațiile să rămână vizibile;

– corpul literelor trebuie să aibă o înălțime de minimum 0,8 cm, iar cel al cifrelor de minimum 1 cm;

121.2. transportarea cărnii proaspete și a laptelui crud de la exploatarea de origine la unitatea de prelucrare trebuie să se efectueze în recipiente sigilate; și

121.3. unitatea de prelucrare trebuie să fie situată în aceeași zonă de restricții sau cât mai aproape de zona de restricții și trebuie să funcționeze sub supravegherea medicilor veterinari oficiali.

122. Autoritatea competentă autorizează transportarea ouălor destinate consumului uman de la exploatarea situate în zona de protecție la următoarele destinații:

122.1. un centru de ambalare, cu condiția să fie ambalate în ambalaje de unică folosință sau în ambalaje care pot fi curățate și dezinfectate astfel încât să se distrugă agentul patogen al bolii de categoria A;

122.2. la o unitate de fabricare a produselor din ouă în conformitate cu prevederile pct. 139 din Regulile specifice de igienă a produselor alimentare de origine animală, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 435/2010, în vederea manipulării și tratării lor.

Secțiunea a 9-a

Cerințe specifice pentru autorizarea circulației materiilor prime de origine vegetală destinate hranei animalelor și a paielor dinspre zona de protecție, a transportării dejectiilor animaliere, inclusiv a așternutului și a așternutului folosit de la unitățile situate în zona de protecție la un depozit de deșuri

123. Autoritatea competentă poate autoriza circulația materiilor prime de origine vegetală destinate hranei animalelor și a paielor produse în zona de protecție dacă acestea:

123.1. au fost produse în locuri care nu dețin animale din speciile listate;

123.2. au fost produse în unități de prelucrare a hranei animalelor care nu dețin animale din speciile listate, iar materia primă vegetală provine din locurile care nu dețin animale din speciile listate sau din afara zonei de protecție;

123.3. sunt destinate utilizării în zona de protecție; sau

123.4. au fost supuse cel puțin unuia dintre tratamentele de atenuare a riscurilor descrise în tabelul 4.

Tabelul 4

Tratamente de atenuare a riscurilor pentru produsele care nu sunt de origine animală din zona de restricții

Tratament	Febra aftoasă	Pesta bovină
Tratament termic la o temperatură minimă de 80 °C și timp de cel puțin 10 minute, sub abur într-o incintă închisă	X	X
Depozitarea în ambalaje sau baloturi protejate, situate în sedii aflate la cel puțin 2 km de cel mai apropiat focar și deplasarea din sedii nu are loc înainte de trecerea a cel puțin trei luni de la finalizarea curățării și dezinfectării	X	X

124. Autoritatea competentă poate autoriza circulația dejecțiilor animaliere, inclusiv a așternutului și a așternutului folosit, de la unități situate în zona de protecție, în vederea eliminării lor într-un depozit de deșuri autorizat, cu condiția ca acestea să fie supuse în prealabil unui proces de sterilizare sub presiune, iar materialul rezultat să fie marcat permanent conform reglementărilor.

Secțiunea a 10-a

Condiții specifice pentru autorizarea circulației animalelor deținute din speciile listate și a produselor spre o unitate aprobată de prelucrare a subproduselor de origine animală

125. Autoritatea competentă poate autoriza circulația animalelor deținute din speciile listate de la exploatații situate în zona de protecție la o unitate autorizată pentru prelucrarea sau eliminarea subproduselor de origine animală, în care animalele deținute sunt sacrificate imediat și subprodusele de origine animală rezultate sunt eliminate în conformitate cu Legea nr. 129/2019.

126. Autoritatea competentă poate autoriza circulația produselor de la unități și locuri din zona de protecție la o unitate autorizată pentru prelucrarea sau

eliminarea subproduselor de origine animală, în care produsele sunt eliminate sau prelucrate în conformitate cu Legea nr. 129/2019.

Secțiunea a 11-a

Măsurile care trebuie aplicate în întreprinderile din domeniul alimentar și al hranei pentru animale, în posturile de inspecție la frontieră, în unitățile de prelucrare a subproduselor de origine animală sau în orice alt loc din zona de protecție, inclusiv mijloacele de transport

127. Autoritatea competentă aplică măsurile menționate la pct. 93, 94 și 98-128 în întreprinderile din domeniul alimentar și al hranei pentru animale, în posturile de inspecție la frontieră, în unitățile de prelucrare a subproduselor de origine animală sau în orice alt loc din zona de protecție, inclusiv în mijloacele de transport.

128. În unitățile și locurile menționate la pct. 127, autoritatea competentă poate aplica măsuri suplimentare adaptate situației specifice pentru a preveni răspândirea bolii de categoria A în interiorul zonei de protecție și în afara acesteia.

Secțiunea a 12-a

Durata măsurilor de control al bolilor în zona de protecție

129. Autoritatea competentă elimină măsurile prevăzute la pct. 80-128 numai dacă:

129.1. a trecut perioada minimă stabilită în tabelul 5 de la finalizarea curățării și dezinfectării prealabile și, după caz, a controlului insectelor și al rozătoarelor, efectuate în exploatarea afectată;

Tabelul 5

Perioada minimă a duratei măsurilor în zona de protecție

Boli de categoria A	Perioada minimă a duratei măsurilor în zona de protecție
Febra aftoasă	15 zile
Infecția cu virusul pestei bovine	21 de zile
Infecția cu virusul febrei Văii de Rift	30 de zile
Infecția cu virusul dermatozei nodulare contagioase	28 de zile
Infecția cu <i>Mycoplasma mycoides</i> Subspecia <i>mycoides</i> SC (pleuropneumonia contagioasă bovină)	45 de zile
Variola ovină și caprină	21 de zile

Infecția cu virusul pestei micilor rumegătoare	21 de zile
Pleuropneumonia contagioasă a caprelor	45 de zile
Pesta ecvină africană	12 luni
Infecția cu <i>Burkholderia mallei</i> (morvă)	6 luni
Pesta porcină clasică	15 zile
Pesta porcină africană	15 zile
Gripa aviară înalt patogenă	21 de zile
Infecția cu virusul bolii Newcastle	21 de zile

129.2. în toate exploatațiile care dețin animale din speciile listate în zona de protecție, animalele din speciile listate au fost supuse, cu rezultate favorabile, unor examinări clinice și, după caz, unor examene de laborator, în conformitate cu prevederile pct. 95, 96 și 97.

130. Dacă boala de categoria A în cauză este transmisă de un vector, autoritatea competentă:

130.1. stabilește durata măsurilor din zona de protecție de la caz la caz, luând în considerare orice factor care influențează riscul de răspândire a bolii; și

130.2. după caz, prevede introducerea animalelor-santină.

131. După eliminarea măsurilor menționate la pct. 129, măsurile prevăzute în capitolul IX se aplică în zona de protecție cel puțin pe durata perioadei suplimentare prevăzute în tabelul 6.

Tabelul 6

**Perioada suplimentară a duratei măsurilor de supraveghere
în zona de protecție**

Boli de categoria A	Perioada suplimentară a duratei măsurilor de supraveghere în zona de protecție
Febra aftoasă	15 zile
Infecția cu virusul pestei bovine	9 zile
Infecția cu virusul febrei Văii de Rift	15 zile
Infecția cu virusul dermatozei nodulare contagioase	17 zile
Infecția cu <i>Mycoplasma mycoides</i> Subspecia <i>mycoides</i> SC (pleuropneumonia contagioasă bovină)	Nu se aplică
Variola ovină și caprină	9 zile
Infecția cu virusul pestei micilor rumegătoare	9 zile
Pleuropneumonia contagioasă a caprelor	Nu se aplică

Pesta ecvină africană	Nu se aplică
Infecția cu <i>Burkholderia mallei</i> (morvă)	Nu se aplică
Pesta porcină clasică	15 zile
Pesta porcină africană	15 zile
Gripa aviară înalt patogenă	9 zile
Infecția cu virusul bolii Newcastle	9 zile

Capitolul IX

MĂSURI DE CONTROL AL BOLILOR DE CATEGORIA A ALE ANIMALELOR TERESTRE DEȚINUTE ÎN ZONA DE SUPRAVEGHERE

Secțiunea 1

Măsuri care trebuie aplicate în exploatațiile din zona de supraveghere

132. Autoritatea competentă aplică fără întârziere măsurile prevăzute la pct. 93 și 94 în toate exploatațiile din zona de supraveghere care dețin animale din speciile listate.

133. Autoritatea competentă asigură faptul că medicii veterinari oficiali efectuează vizite la un eșantion de exploatații care dețin animale din speciile listate în zona de supraveghere în conformitate cu pct. 21 și 95-97.

134. Autoritatea competentă aplică interdicții, scutiri și derogări vizând activitățile, inclusiv circulația, care privesc animalele din speciile listate, produsele obținute de la acestea și alte materiale, de la și la zona de supraveghere, în conformitate cu pct. 98-101.

Secțiunea a 2-a

Acordarea derogărilor de la interdicțiile prevăzute la punctul 134

135. Prin derogare de la pct. 134, autoritatea competentă poate autoriza circulația animalelor și a produselor doar în cazurile prevăzute la pct. 141-156, sub rezerva aplicării condițiilor specifice prevăzute la punctele respective și a condițiilor generale prevăzute la pct. 136-140.

Înainte de acordarea autorizației, autoritatea competentă evaluează riscurile care decurg din această autorizare. Evaluarea trebuie să arate faptul că riscul de răspândire a bolii de categoria A este neglijabil.

136. Toate transportările autorizate se efectuează:

136.1. circulând în mod prioritar pe autostrăzi sau calea ferată;

136.2. evitând apropierea de exploatațiile care dețin animale din speciile listate; și

136.3. fără descărcare sau oprire, până la descărcarea la exploatarea de destinație.

137. Autoritatea competentă desemnează exploatarea de destinație a transportărilor dinspre sau spre zona de supraveghere și verifică dacă aceasta este de acord să fie desemnată și să primească fiecare lot de animale sau de produse.

138. Atunci când autorizează ieșirea animalelor din zona de supraveghere, autoritatea competentă asigură faptul că această ieșire nu prezintă un risc de răspândire a bolii de categoria A, pe baza următoarelor elemente:

138.1. o examinare clinică, cu rezultate favorabile, a animalelor deținute în exploatarea, inclusiv a animalelor care trebuie transportate;

138.2. dacă este necesar, un examen de laborator, cu rezultate favorabile, al animalelor deținute în exploatarea, inclusiv al animalelor care trebuie transportate; și

138.3. rezultatul vizitelor medicilor veterinari oficiali, dacă este disponibil.

139. Atunci când autorizează transportul produselor dinspre zona de supraveghere, autoritatea competentă asigură faptul că:

139.1. pe parcursul întregului proces de producție și de depozitare a produselor, acestea au fost separate în mod clar de produsele care nu sunt eligibile pentru a fi expediate în afara zonei de restricții;

139.2. produsele în cauză nu vor fi transportate împreună cu produse neeligibile pentru expediere în afara zonei de restricții.

140. Atunci când acordă derogările prevăzute la pct. 135, autoritatea competentă asigură faptul că se aplică măsuri suplimentare de biosecuritate din momentul încărcării, în timpul tuturor operațiunilor de transport și până la descărcarea în exploatarea de destinație desemnată, în conformitate cu instrucțiunile sale.

Secțiunea a 3-a

Autorizarea transportării în vederea sacrificării animalelor deținute în interiorul, dinspre și înspre zona de supraveghere

141. Autoritatea competentă poate autoriza transportarea animalelor deținute din speciile listate provenite din zona de supraveghere la un abator situat:

141.1. cât mai aproape posibil de exploatarea de origine, în interiorul zonei de restricții; sau

141.2. în afara zonei de restricții, cât mai aproape de zona de supraveghere, atunci când nu este posibilă sacrificarea animalelor în zona de restricții și după efectuarea unei evaluări a riscurilor.

Carnea obținută face obiectul măsurilor prevăzute la pct. 152 și 153.

142. Autoritatea competentă poate autoriza transportarea animalelor deținute din speciile listate provenite din afara zonei de supraveghere la un abator situat în zona de supraveghere.

143. Autoritatea competentă poate autoriza prelucrarea și utilizarea subproduselor de origine animală obținute de la animale sacrificate în conformitate cu pct. 141 și 142 ca material de categoria 3 într-o unitate autorizată pentru prelucrarea sau eliminarea subproduselor de origine animală.

Secțiunea a 4-a **Autorizarea transportării unguțelor deținute din exploatații situate în zona de supraveghere**

144. Autoritatea competentă poate autoriza transportarea unguțelor deținute din speciile listate de unguțate la pășuni situate în interiorul zonei de supraveghere, în următoarele condiții:

144.1. a trecut o perioadă de 15 zile de la finalizarea și aprobarea operațiunilor preliminare de curățare și dezinfectare menționate la pct. 60-67; și

144.2. animalele nu intră în contact cu animale din speciile listate din alte exploatații.

145. Autoritatea competentă, după efectuarea unei evaluări a riscurilor, poate autoriza transportarea animalelor deținute din speciile de unguțate la o exploatație care face parte din același lanț de aprovizionare, situată în afara zonei de supraveghere, pentru a finaliza ciclul de producție înainte de sacrificare. În acest caz, autoritatea competentă aplică în respectiva exploatație măsurile prevăzute la pct. 132, 133 și 134, atât timp cât măsurile de control al bolilor în zona de supraveghere de origine sunt menținute astfel cum se prevede la pct. 162 și 163.

Secțiunea a 5-a **Autorizarea transportării păsărilor de curte și a ouălor destinate incubației la și de la unități situate în zona de supraveghere**

146. Autoritatea competentă poate autoriza transportarea puilor de o zi proveniți din zona de supraveghere cu boli listate specifice păsărilor:

146.1. la unități în care au eclozat din ouă provenite de la unități din zona de restricții dacă:

146.1.1. unitatea de destinație este plasată sub supraveghere oficială după sosirea animalelor;

146.1.2. în cazul în care sunt transportate în afara zonei de restricții, animalele rămân în unitatea de destinație timp de cel puțin 21 de zile; și

146.1.3. mijlocul de transport este sigilat în momentul încărcării de către autoritatea competentă sau sub supravegherea acesteia;

146.2. la unități în care au eclozat din ouă provenite din afara zonei de restricții, dacă incubatorul de expediere poate să asigure faptul că nu a avut loc niciun contact între aceste ouă și orice alte ouă destinate incubației sau pui de o zi obținuți de la animale deținute în interiorul zonei de restricții.

147. Autoritatea competentă autorizează transportarea păsărilor de curte ouătoare de la exploatațile situate în zona de supraveghere la alte exploatații de pe teritoriul Republicii Moldova, în următoarele condiții:

147.1. în unitatea de destinație sau în exploatația epidemiologică de destinație nu există alte animale deținute din speciile listate;

147.2. exploatația de destinație este plasată sub supraveghere oficială după sosirea păsărilor de curte ouătoare; și

147.3. păsările de curte rămân în exploatația de destinație timp de cel puțin 21 de zile.

148. Autoritatea competentă poate autoriza transportarea ouălor destinate incubației de la o exploatație la un incubator situat în zona de supraveghere sau la o unitate pentru incubație internă situată în zona de supraveghere.

149. Autoritatea competentă poate autoriza transportarea ouălor destinate incubației de la o exploatație situată în zona de supraveghere la un incubator de pe teritoriul Republicii Moldova sau la o unitate pentru incubație internă numai dacă ouăle destinate incubației și ambalajul acestora sunt dezinfectate înainte de expediere și se poate asigura trasabilitatea ouălor respective.

Secțiunea a 6-a

Autorizarea circulației materialului seminal din unități de material germinativ autorizate în zona de protecție

150. Autoritatea competentă poate autoriza circulația materialului seminal colectat de la animale deținute în unități de material germinativ autorizate, cu excepția incubatoarelor, situate în zona de protecție, după data estimată a primei infecții a unității afectate.

151. Autorizarea menționată la pct. 150 se efectuează în următoarele condiții:

151.1. toate măsurile de control al bolilor legate de boala de categoria A în cauză au fost eliminate în zona de supraveghere;

151.2. toate animalele din speciile listate deținute în centrul de colectare a materialului seminal au fost supuse unei examinări clinice și au fost eșantionate în

vederea examenelor de laborator pentru a infirma prezența bolii de categoria A în centrul de colectare a materialului seminal;

151.3. animalul donator a fost supus, cu rezultate favorabile, unui examen de laborator efectuat pe un eșantion prelevat nu mai devreme de șapte zile după perioada de monitorizare stabilită pentru boala în cauză, calculată de la data colectării materialului seminal.

Secțiunea a 7-a

Autorizarea transportării cărnii proaspete și a laptelui crud obținute de la animale deținute din exploatații și unități situate în zona de supraveghere

152. Autoritatea competentă poate autoriza transportarea cărnii proaspete și a laptelui crud obținute de la animale din speciile listate deținute în exploatații și unități situate în zona de supraveghere dacă fie:

152.1. laptele crud sau carnea proaspătă sunt transportate la o unitate de prelucrare pentru a fi supuse unuia dintre tratamentele de atenuare a riscurilor prevăzute în anexa nr. 2 la Normă; fie

152.2. carnea proaspătă este obținută de la păsări de curte.

153. Autoritatea competentă asigură faptul că laptele crud și carnea proaspătă transportate în temeiul subpct. 152.1 respectă următoarele cerințe:

153.1. carnea proaspătă este marcată în conformitate cu pct. 120 și 121 atunci când este obținută în abator și păstrează această marcă până când este tratată; și

153.2. tratamentul se aplică într-o unitate situată în aceeași zonă de restricții sau cât mai aproape posibil de zona de restricții, care funcționează sub supravegherea medicului veterinar oficial.

Secțiunea a 8-a

Autorizarea transportării ouălor destinate consumului uman din exploatații situate în zona de supraveghere

154. Autoritatea competentă poate autoriza transportarea ouălor destinate consumului uman de la exploatații din zona de supraveghere la un centru de ambalare, cu condiția ca ele să fie ambalate în:

154.1. ambalaje de unică folosință; sau

154.2. ambalaje care pot fi curățate și dezinfectate astfel încât să se distruagă agentul patogen al bolii de categoria A.

155. Autoritatea competentă autorizează transportarea ouălor destinate consumului uman de la exploatații situate în zona de supraveghere la o unitate de fabricare a produselor din ouă dacă:

155.1. unitatea de fabricare a produselor din ouă respectă dispozițiile din secțiunea a 2-a capitolul XI din Regulile specifice de igienă a produselor alimentare de origine animală, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 435/2010; și

155.2. ouăle sunt transportate la unitatea de fabricare a produselor din ouă pentru a putea fi manipulate și tratate în conformitate cu art. 20 din Legea nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare.

Secțiunea a 9-a

Autorizarea transportării materiilor prime de origine vegetală destinate hranei animalelor, a paielor, dejecțiilor animaliere, inclusiv a așternutului și a așternutului folosit, din zona de supraveghere

156. Autoritatea competentă poate autoriza transportarea materiilor prime de origine vegetală destinate hranei animalelor și a paielor produse în zona de supraveghere, cu condiția că acestea:

156.1. sunt produse în locuri care nu dețin animale din speciile listate, altele decât unitățile de prelucrare a hranei destinate animalelor;

156.2. sunt produse în unități de prelucrare a hranei destinate animalelor care nu dețin animale din speciile listate și că materia primă vegetală provine:

156.2.1. din locurile menționate la subpct. 156.1; sau

156.2.2. din afara zonei de supraveghere;

156.3 sunt destinate utilizării în zona de supraveghere; sau

156.4 au fost supuse cel puțin unuia dintre tratamentele de atenuare a riscurilor prevăzute la pct. 123.

157. Autoritatea competentă poate autoriza transportarea dejecțiilor animaliere, inclusiv a așternutului și a așternutului folosit, de la exploatațiile situate în zona de supraveghere:

157.1. fără prelucrare, la un depozit de deșeuri autorizat anterior în acest scop de către autoritatea competentă și situat în aceeași zonă de supraveghere; sau

157.2. în urma prelucrării, la un depozit de deșeuri autorizat anterior în acest scop de către autoritatea competentă în afara zonei de supraveghere.

Secțiunea a 10-a

Autorizarea transportării animalelor deținute din speciile listate și a produselor la o unitate autorizată

158. Autoritatea competentă poate autoriza transportarea animalelor deținute din speciile listate de la exploatațiile situate în zona de supraveghere la o unitate autorizată pentru prelucrarea sau eliminarea subproduselor de origine animală dacă:

158.1. animalele deținute sunt sacrificate imediat; și

158.2. subprodusele de origine animală obținute sunt eliminate în conformitate cu Legea nr. 129/2019.

159. Autoritatea competentă autorizează transportarea produselor de la unități și alte locuri din zona de supraveghere la o unitate autorizată pentru prelucrarea sau eliminarea subproduselor de origine animală, unde ele sunt eliminate sau prelucrate în conformitate cu Legea nr. 129/2019.

Secțiunea a 11-a

Măsuri care trebuie aplicate în întreprinderile din domeniul alimentar și al hranei pentru animale, în posturile de inspecție la frontieră, în unitățile de prelucrare a subproduselor de origine animală sau în orice alt loc din zona de supraveghere, inclusiv mijloacele de transport

160. Autoritatea competentă aplică măsurile menționate în capitolul IX secțiunile 1-10, exceptând pct. 133, în întreprinderile din domeniul alimentar și al hranei pentru animale, în posturile de inspecție la frontieră, în unitățile de prelucrare a subproduselor de origine animală sau în orice alt loc din zona de supraveghere, inclusiv în mijloacele de transport.

161. În unitățile și locurile menționate la pct. 160, autoritatea competentă poate aplica măsuri suplimentare adaptate situației specifice pentru a preveni răspândirea bolii de categoria A în interiorul zonei de supraveghere și în afara ei.

Secțiunea a 12-a

Durata măsurilor de control al bolilor în zona de supraveghere

162. Autoritatea competentă poate elimina măsurile de control al bolilor aplicate în zona de supraveghere numai dacă:

162.1. a trecut perioada minimă stabilită de la finalizarea curățării și dezinfectării prealabile și, după caz, a controlului insectelor și al rozătoarelor, efectuate în unitatea afectată, prevăzută în tabelul 7;

Tabelul 7

Durata măsurilor în zona de supraveghere

Boli de categoria A	Perioada minimă a duratei măsurilor în zona de supraveghere
Febra aftoasă	30 de zile
Infecția cu virusul pestei bovine	30 de zile
Infecția cu virusul febrei Văii de Rift	45 de zile

Infecția cu virusul dermatozei nodulare contagioase	45 de zile
Infecția cu <i>Mycoplasma mycoides</i> subspecia <i>mycoides SC</i> (pleuropneumonia contagioasă bovină)	45 de zile
Variola ovină și caprină	30 de zile
Infecția cu virusul pestei micilor rumegătoare	30 de zile
Pleuropneumonia contagioasă a caprelor	45 de zile
Pesta ecvină africană	12 luni
Infecția cu <i>Burkholderia mallei</i> (morvă)	Nu se aplică
Pesta porcină clasică	30 de zile
Pesta porcină africană	30 de zile
Gripa aviară înalt patogenă	30 de zile
Infecția cu virusul bolii Newcastle	30 de zile

162.2. în zona de protecție, animalele din speciile listate din toate exploatațiile au fost supuse examinării clinice și unor examene de laborator, cu rezultate favorabile;

162.3. un număr reprezentativ de exploatații care dețin animale din speciile listate au făcut, cu rezultate favorabile, obiectul unor vizite efectuate de medici veterinari oficiali.

163. În cazul în care boala de categoria A este transmisă de un vector cunoscut, autoritatea competentă poate:

163.1. să stabilească durata măsurilor din zona de supraveghere de la caz la caz, luând în considerare factorii care influențează riscul de răspândire a bolii; și

163.2. să prevadă introducerea animalelor-santinele.

164. În cazul confirmării oficiale a unui focar de boală de categoria A în întreprinderi din domeniul alimentar și al hranei pentru animale, în centre de colectare, în posturi de inspecție la frontieră, în unități de prelucrare a subproduselor de origine animală sau în orice alt loc, inclusiv mijloacele de transport, autoritatea competentă poate face derogare de la prevederile subpct. 162.2 și autorizează reintroducerea animalelor deținute din speciile listate pentru sacrificare, operațiuni de colectare, inspecție sau transport, la 24 de ore de la finalizarea:

164.1. punerii în aplicare a măsurilor menționate la pct. 50-54, 60-67, 69-72 și subpct. 167.1; și

164.2. punerii în aplicare a oricărei măsuri suplimentare adoptate de autoritatea competentă și adaptate situației specifice.

Secțiunea a 13-a

Derogări de la interdicțiile de circulație a animalelor în interiorul zonelor de restricții atunci când se mențin măsuri de restricții

165. În cazul în care interdicțiile de circulație a animalelor prevăzute la pct. 98-101 și 134 sunt menținute după perioada stabilită în tabelul 7 din cauza confirmării oficiale a unor focare suplimentare ale bolii de categoria A în cauză, autoritatea competentă poate, în circumstanțe excepționale, să autorizeze transportarea animalelor deținute din speciile listate de la o exploatație din zona de restricții în cazuri care nu fac obiectul derogărilor prevăzute la pct. 98-101 și 134 dacă:

165.1. operatorul a depus o cerere motivată de acordare a respectivei autorizări;

165.2. riscurile care rezultă din autorizarea acestei transportări au fost evaluate înainte de autorizare, iar evaluarea arată că riscul de răspândire a bolii de categoria A este neglijabil;

165.3. medicii veterinari oficiali au efectuat examinări clinice și au colectat probe pentru examene de laborator de la animale din speciile listate, inclusiv de la cele care trebuie transportate, rezultatele fiind favorabile.

166. În cazul în care circulația animalelor este autorizată în temeiul pct. 165, autoritatea competentă asigură faptul că transportul respectă cerințele prevăzute la pct. 91 și 92.

Capitolul X

REPOPULAREA CU ANIMALE TERESTRE A EXPLOATAȚIILOR DIN ZONE DE RESTRICȚII

Secțiunea 1

Autorizarea repopulării exploatației afectate

167. Autoritatea competentă poate autoriza repopularea exploatației afectate doar în condițiile respectării următoarelor cerințe:

167.1. curățarea și dezinfectarea finală și, după caz, controlul insectelor și al rozătoarelor au fost efectuate în conformitate cu procedurile stabilite la pct. 62, 63 și 64;

167.2 fracția solidă a dejecțiilor animaliere, inclusiv așternutul și așternutul folosit, au fost înlăturate și supuse unui dintre următoarele tratamente:

167.2.1. tratare cu abur la o temperatură de minimum 70 °C;

167.2.2. incinerare;

167.2.3. îngropare suficient de adânc pentru a împiedica accesul animalelor;
sau

167.2.4. stivuire pentru tratament termic, urmată de pulverizare cu dezinfectant și menținere timp de cel puțin 42 de zile, cu acoperirea sau refacerea periodică a stivei pentru a asigura tratarea termică uniformă a tuturor straturilor;

167.3. fracția lichidă a dejecțiilor animaliere a fost depozitată timp de minimum 42 de zile, iar în cazul gripei aviare înalt patogene, cel puțin 60 de zile, după ultima adăugare de material infecțios;

167.4. clădirile, suprafețele și echipamentele au fost spălate și curățate minuțios, prin îndepărtarea grăsimii și a murdăriei rămase, și au fost pulverizate cu dezinfectanți adecvați;

167.5. după șapte zile, unitățile au fost supuse unei noi operațiuni de curățare și dezinfectare;

167.6. perioada de monitorizare stabilită pentru boala în cauză, calculată de la data efectuării ultimelor operațiuni de curățare și dezinfectare, s-a încheiat.

Procedurile prevăzute la subpct. 167.1-167.5 se efectuează utilizând produse biocide pentru a asigura distrugerea agentului patogen al bolii de categoria A în cauză și se documentează în mod corespunzător.

168. Autoritatea competentă supraveghează faptul că operațiunile finale de curățare și de dezinfectare și, după caz, de control al insectelor și rozătoarelor în exploatarea afectată, sunt efectuate în conformitate cu subpct. 167.1-167.5.

169. Autoritatea competentă interzice accesul la o pășune al animalelor deținute din speciile listate în perioada în care ea este considerată contaminată; această perioadă de timp se stabilește după efectuarea unei evaluări a riscurilor.

170. În cazul în care, din motive justificate, operațiunile finale de curățare și dezinfectare și, după caz, de control al insectelor și rozătoarelor nu au fost realizate integral în exploatarea afectată, autoritatea competentă autorizează repopularea prin derogare de la pct. 167, sub rezerva următoarelor condiții:

170.1. a trecut o perioadă de cel puțin trei luni de la efectuarea operațiunilor preliminare de curățare și dezinfectare; și

170.2. înainte de acordarea autorizării, autoritatea competentă evaluează riscurile care decurg din această autorizare, iar evaluarea arată că riscul de răspândire a bolii de categoria A este neglijabil.

Secțiunea a 2-a

Repopularea exploatarea afectate cu animale deținute din speciile listate

171. Autoritatea competentă supraveghează repopularea exploatarea afectate cu animale din speciile listate numai dacă animalele destinate repopulării:

171.1. nu provin dintr-o exploatarea care face obiectul restricțiilor prevăzute la capitolele VII, VIII și IX; și

171.2. sunt supuse eșantionării în vederea examenelor de laborator pentru a se infirma prezența bolii, înainte de a fi introduse în exploatarea.

172. Eșantioanele se recoltează de la:

172.1. un număr reprezentativ pentru toate animalele care urmează să fie introduse în exploatație, dacă sunt introduse toate în același timp și provin din aceeași exploatație de origine; sau

172.2. un număr reprezentativ de animale din fiecare transport, dacă animalele urmează să fie, toate, introduse în momente diferite sau provin din exploatații de origine diferite.

În cazul puilor de o zi, autoritatea competentă poate decide să nu efectueze eșantionarea pentru examinarea de laborator.

173. Animalele deținute destinate repopulării se introduc în exploatații după cum urmează:

173.1. în toate unitățile epidemiologice și clădirile unității afectate;

173.2. de preferință în același timp sau în perioada de monitorizare stabilită pentru boala în cauză, calculată de la data introducerii primului animal; sau

173.3. în cazul exploatațiilor în aer liber sau atunci când cerința prevăzută la subpct. 173.1 nu este practică, folosindu-se animale-santinelă care au fost supuse eșantionării în vederea efectuării unor examene de laborator, cu rezultate favorabile pentru boala de categoria A în cauză, înainte de a fi introduse în exploatație.

174. Medicii veterinari oficiali efectuează cel puțin o vizită la exploatația afectată în ultima zi a perioadei de monitorizare stabilită pentru boala în cauză, calculată de la data plasării animalelor în exploatație și înainte de a trece 30 de zile de la ziua respectivă, efectuându-se cel puțin:

174.1. verificări ale documentelor, inclusiv analiza evidențelor referitoare la producție, sănătate și trasabilitate;

174.2. examinarea clinică a animalelor deținute din speciile listate; și

174.3. colectarea de eșantioane de la animale în vederea examenelor de laborator, pentru a confirma sau a infirma prezența bolii de categoria A în cauză.

175. Orice persoană care intră sau iese în/din exploatație respectă măsurile de biosecuritate menite să prevină răspândirea bolii de categoria A în cauză.

176. Animalele deținute din speciile listate părăsesc exploatația numai cu autorizarea autorității competente și numai după obținerea unor rezultate favorabile la examinarea de laborator.

177. De la data plasării animalelor în exploatație până la sfârșitul repopulării, operatorul:

177.1. ține la zi evidența datelor privind sănătatea și producția pentru animalele deținute; și

177.2. notifică imediat autorității competente orice schimbare semnificativă a datelor privind producția și orice alte anomalii.

178. Dacă se notifică autorității competente valori neobișnuite ale mortalității sau semne clinice ale bolii de categoria A pe parcursul perioadei cuprinse între data plasării animalelor în exploatație și finalizarea repopulării, medicii veterinari oficiali colectează eșantioane în vederea efectuării examenelor de laborator pentru a infirma prezența bolii de categoria A în cauză.

179. Autoritatea competentă poate excepta exploatațiile izolate de la aplicarea uneia sau a mai multor dispoziții prevăzute la pct. 171-178, după evaluarea riscurilor care rezultă din această exceptare și cu condiția ca evaluarea să arate că riscul de răspândire a bolii de categoria A este neglijabil.

Secțiunea a 3-a

Cerințe suplimentare pentru repopularea exploatației afectate, sfârșitul repopulării și eliminarea măsurilor de control al bolii în exploatația afectată

180. Autoritatea competentă autorizează repopularea exploatației afectate cu animale, altele decât din speciile listate, luând în considerare riscul de răspândire a bolii de categoria A în cauză și riscul de persistență a vectorului.

181. Autoritatea competentă poate extinde unele sau toate dispozițiile prevăzute la pct. 167-179 dacă se aplică sacrificarea preventivă.

182. Repopularea exploatației afectate se consideră finalizată atunci când măsurile prevăzute la pct. 167-179 și, după caz, la pct. 180 și 181, au fost încheiate cu succes.

183. Autoritatea competentă elimină toate măsurile de control al bolilor aplicate în exploatația afectată în conformitate cu prezenta Normă atunci când repopularea este considerată finalizată.

Capitolul XI

MĂSURI DE CONTROL AL BOLILOR ANIMALELOR SĂLBATICE DIN SPECIILE LISTATE

Secțiunea 1

Măsuri în caz de suspiciune a prezenței unei boli de categoria A la animalele sălbatice din speciile listate

184. În cazul în care există suspiciuni privind prezența unei boli de categoria A la animalele sălbatice, autoritatea competentă efectuează imediat o anchetă epidemiologică pentru a confirma sau infirma prezența bolii suspectate.

185. În cursul anchetei menționate la pct. 184, autoritatea competentă organizează examinările *post mortem* și colectarea de eșantioane în vederea efectuării examenelor de laborator vizând animalele sălbatice din speciile listate sacrificate prin împușcare sau găsite moarte, pentru a confirma sau a infirma prezența bolii de categoria A.

186. În ceea ce privește cadavrele animalelor sălbatice la care se suspectează prezența bolii de categoria A, indiferent dacă animalele sălbatice au fost sacrificate sau au fost găsite moarte, autoritatea competentă asigură următoarele:

186.1. cadavrele întregi ale animalelor sălbatice moarte sau părțile ale acestora sunt eliminate sau prelucrate în conformitate cu Legea nr. 129/2019; și

186.2. dacă este posibil, orice material sau substanță susceptibile de a fi contaminate prin contactul cu corpurile animalelor sălbatice moarte sau cu subprodusele de origine animală obținute de la acestea fac obiectul curățării și dezinfectării sau sunt eliminate pe baza instrucțiunilor medicilor veterinari oficiali și sub supravegherea acestora.

Secțiunea a 2-a **Măsuri în caz de focar al unei boli de categoria A** **la animalele sălbatice din speciile listate**

187. În cazul confirmării oficiale a unui focar de boală de categoria A la animalele sălbatice, autoritatea competentă stabilește o zonă infectată pentru a preveni răspândirea suplimentară a bolii, luând în considerare:

187.1. profilul bolii;

187.2. populația estimată de animale sălbatice din speciile listate;

187.3. factorii de risc care contribuie la răspândirea bolii de categoria A în cauză, în special riscul introducerii unei boli de categoria A în exploatațile care dețin animale din speciile listate;

187.4. rezultatele eșantionării; și

187.5. alți actori relevanți.

188. În ceea ce privește cadavrele animalelor sălbatice la care s-a confirmat prezența bolii de categoria A, indiferent dacă animalele sălbatice au fost sacrificate sau au fost găsite moarte, autoritatea competentă asigură următoarele:

188.1. cadavrele întregi ale animalelor sălbatice moarte sau părțile de cadavre ale acestora sunt eliminate sau prelucrate în conformitate cu Legea nr. 129/2019; și

188.2. dacă este posibil, orice material sau substanță susceptibile de a fi contaminate prin contactul cu corpurile animalelor sălbatice moarte sau cu subprodusele de origine animală obținute de la acestea fac obiectul curățării

și dezinfectării sau sunt eliminate pe baza instrucțiunilor medicilor veterinari oficiali și sub supravegherea acestora.

189. Autoritatea competentă poate modifica limitele zonei infectate inițiale:

189.1. pentru a controla răspândirea suplimentară a bolii de categoria A în cauză; și

189.2. în cazul confirmării altor focare ale bolii de categoria A la animalele sălbatice.

190. Autoritatea competentă informează imediat operatorii, medicii veterinari, vânătorii, alte autorități competente și orice altă persoană fizică sau juridică interesată în legătură cu apariția focarului bolii și cu măsurile de control adoptate.

Secțiunea a 3-a

Măsuri care trebuie aplicate în zona infectată, durata măsurilor aplicate, înființarea grupului operațional de experți

191. În zona infectată, autoritatea competentă organizează examinări *post mortem* vizând animalele sălbatice din speciile listate, ucise prin împușcare sau găsite moarte, inclusiv, atunci când este necesar, prelevarea de eșantioane pentru examene de laborator.

192. În zona infectată, autoritatea competentă desfășoară următoarele acțiuni:

192.1. pune în aplicare măsuri de atenuare a riscurilor și măsuri consolidate de biosecuritate, pentru a preveni răspândirea bolii de categoria A de la animalele afectate și de la zona infectată la animale neafectate sau la oameni;

192.2. interzice circulația animalelor sălbatice din speciile listate și a produselor de origine animală obținute de la acestea; și

192.3. asigură faptul că toate cadavrele de animale sălbatice din speciile listate, indiferent dacă au fost sacrificate sau au fost găsite moarte, sau părți ale acestora, sunt eliminate sau prelucrate în conformitate cu Legea nr. 129/2019.

193. Pentru a evita răspândirea bolii de categoria A, autoritatea competentă poate lua următoarele măsuri în zona infectată:

193.1. reglementarea circulației animalelor deținute din speciile listate;

193.2. reglementarea activităților de vânătoare și a altor activități în aer liber;

193.3. restricționarea hrănirii animalelor sălbatice din speciile listate; și

193.4. elaborarea și implementarea unui plan de eradicare a bolii de categoria A prezente la animalele sălbatice din speciile listate, dacă situația epidemiologică o impune.

194. În cazul unui focar confirmat oficial de boală de categoria A la animalele sălbatice din speciile listate și în cazul în care autoritatea competentă stabilește o zonă infectată, autoritatea competentă înființează un grup operațional de experți pentru a ajuta autoritatea competentă la:

194.1. evaluarea situației epidemiologice și a evoluției acesteia;

194.2. determinarea zonei infectate;

194.3. stabilirea măsurilor corespunzătoare care trebuie aplicate în zona infectată în conformitate cu prezentul capitol și a duratei acestora; și

194.4. după caz, elaborarea unui plan de eradicare.

195. Autoritatea competentă menține măsurile aplicate în zona infectată până când informațiile epidemiologice arată că populația sălbatică nu mai prezintă un risc de introducere a unei boli de categoria A în exploatațiile care dețin animale din speciile listate și până când grupul operațional de experți recomandă eliminarea măsurilor.

Capitolul XII

MĂSURI DE CONTROL AL BOLILOR DE CATEGORIA B SAU C ALE ANIMALELOR TERESTRE

Secțiunea 1

Măsuri preliminare de control al bolilor care trebuie aplicate atunci când este suspectată o boală de categoria B sau C

196. În cazul suspectării prezenței unei boli de categoria B sau C, autoritatea competentă aplică măsurile prevăzute de Norma sanitară veterinară cu privire la supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente, pentru infecția cu *Brucella abortus*, *B. melitensis*, *B. suis*, pentru infecția cu complexul *Mycobacterium tuberculosis*, pentru leucoza enzootică bovină, pentru rinotraheita infecțioasă bovină/vulvovaginita pustuloasă infecțioasă, pentru infecția cu virusul bolii Aujeszky și pentru diareea virală bovină.

197. În cazul suspectării prezenței infecției cu virusul rabic, autoritatea competentă aplică măsurile prevăzute de Norma sanitară veterinară cu privire la supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente.

198. În cazul suspectării prezenței infecției cu virusul bolii limbii albastre (serotipuri 1-24), autoritatea competentă aplică măsurile prevăzute de Norma sanitară veterinară cu privire la supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente.

Secțiunea a 2-a
Măsurile de control al bolilor care trebuie aplicate
atunci când se confirmă o boală de categoria B sau C

199. În cazul confirmării prezenței unei boli de categoria B sau C, autoritatea competentă aplică măsurile prevăzute de Norma sanitară veterinară cu privire la supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente, pentru infecția cu *Brucella abortus*, *B. melitensis*, *B. suis*, pentru infecția cu complexul *Mycobacterium tuberculosis*, pentru leucoza enzootică bovină, pentru rinotraheita infecțioasă bovină/vulvovaginita pustuloasă infecțioasă, pentru infecția cu virusul bolii Aujeszky și pentru diareea virală bovină.

200. În cazul confirmării prezenței infecției cu virusul rabic, autoritatea competentă aplică măsurile prevăzute de Norma sanitară veterinară cu privire la supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente.

201. În cazul confirmării prezenței infecției virusul bolii limbii albastre (serotipuri 1-24), autoritatea competentă aplică măsurile prevăzute de Norma sanitară veterinară cu privire la supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente.

Capitolul XIII
MĂSURI DE CONTROL AL BOLILOR PENTRU BOLILE
DE CATEGORIA A LA ANIMALELE DE ACVACULTURĂ

Secțiunea 1
Măsurile preliminare de control al bolilor în caz de suspiciune a prezenței
unei boli de categoria A la animalele de acvacultură

202. În caz de suspiciune a prezenței unei boli de categoria A la animalele de acvacultură, operatorii iau următoarele măsuri de control al bolilor pentru a preveni răspândirea bolii de categoria A de la animalele și unitățile de acvacultură afectate aflate sub responsabilitatea lor la alte animale acvatice neafectate sau la oameni, până când autoritatea competentă infirmă prezența bolii de categoria A:

202.1. atunci când este fezabil din punct de vedere tehnic, izolarea tuturor animalelor de acvacultură din unitate suspecte de a fi infectate cu boala de categoria A;

202.2. împiedicarea circulației animalelor de acvacultură înspre și dinspre unitatea respectivă;

202.3. păstrarea evidenței tuturor vizitelor și circulației dinspre și înspre unitate;

202.4. păstrarea în izolare și protejate de vectori, de animale acvatice sălbatice și de animale de acvacultură, altele decât speciile listate, a oricărui produs, echipament, material sau substanță susceptibile de a fi contaminate și de a transmite boli de categoria A;

202.5. punerea în aplicare a măsurilor de biosecuritate pentru a evita răspândirea bolii de categoria A;

202.6. furnizarea către autoritatea competentă, la cererea acesteia, a oricăror informații privind boala de categoria A; și

202.7. respectarea instrucțiunilor emise de autoritatea competentă privind controlul bolii de categoria A.

203. În cazul în care există suspiciuni privind prezența unei boli de categoria A la animalele de acvacultură dintr-o exploatație, autoritatea competentă efectuează imediat o anchetă epidemiologică pentru a confirma sau infirma prezența bolii suspectate, în cursul căreia, autoritatea competentă se asigură că medicii veterinari oficiali efectuează cel puțin examinări clinice ale animalelor de acvacultură și colectarea eșantioanelor pentru examene de laborator.

204. În cazul în care există suspiciuni privind prezența unei boli de categoria A într-o exploatație, autoritatea competentă plasează exploatația respectivă sub supraveghere oficială și impune imediat următoarele măsuri preliminare de restricții și de biosecuritate, pentru a preveni răspândirea bolii de categoria A de la animalele de acvacultură și de la exploatația afectată la animale acvatice neafectate:

204.1. interzicerea circulației animalelor de acvacultură înspre și dinspre exploatația în cauză;

204.2. interzicerea circulației neesențiale a mijloacelor de transport și a echipamentelor dinspre exploatația în cauză;

204.3. interzicerea sacrificării animalelor de acvacultură în vederea consumului uman;

204.4. izolarea tuturor animalelor de acvacultură, acolo unde este posibil din punct de vedere tehnic și se consideră necesar;

204.5. punerea în aplicare a unor metode și măsuri de control al păsărilor și al altor prădători, atunci când este practic.

205. Autoritatea competentă poate dispune uciderea preventivă a speciilor listate în exploatația afectată în care se suspectează prezența unei boli de categoria A, cu condiția aplicării tuturor măsurilor de biosecuritate necesare și a altor măsuri de atenuare a riscurilor pentru a împiedica răspândirea bolii de categoria A în afara exploatației.

206. Prin derogare de la art. 12 lit. a) pct. 1 din Legea nr. 129/2019 și după efectuarea unei evaluări a riscurilor, autoritatea competentă autorizează circulația animalelor de acvacultură în scopul exclusiv al uciderii imediate într-o unitate producătoare de alimente provenite de la animale acvatice responsabilă de controlul bolilor sau într-o unitate aprobată pentru prelucrarea sau eliminarea subproduselor de origine animală de categoria 1 sau 2 în conformitate cu legea respectivă. Autorizarea poate fi acordată doar atunci când se aplică măsurile necesare de biosecuritate și alte măsuri de atenuare a riscurilor pentru a preveni răspândirea bolii de categoria A.

207. Toate subprodusele de origine animală provenite de la animale de acvacultură care au murit sau au fost sacrificate în conformitate cu pct. 204, 205 și 206, inclusiv cochiliile de moluște cu carne, sunt prelucrate sau eliminate ca material de categoria 1 sau 2 în conformitate cu Legea nr. 129/2019 pentru a se asigura faptul că agentul patogen al bolii în cauză este inactivat și pentru a preveni transmiterea bolii la alte animale acvatice.

208. În cazul în care există suspiciuni privind prezența unei boli de categoria A, autoritatea competentă dispune și verifică, de îndată, faptul că operatorii din exploatațiile în care se suspectează prezența unei boli de categoria A compilează și păstrează un inventar actualizat al următoarelor:

208.1. speciile, categoriile și cantitățile (numărul, volumul sau greutatea) pentru toate animalele de acvacultură deținute în exploatație;

208.2. orice produs, material sau substanță susceptibile de a fi contaminate sau de a transmite boala de categoria A; și

208.3. rata mortalității din fiecare exploatație epidemiologică din cadrul exploatației, înregistrată zilnic.

209. În cadrul anchetei epidemiologice desfășurate în exploatații unde se suspectează prezența bolii, medicii veterinari oficiali analizează cel puțin următoarele evidențe:

209.1. speciile, categoriile și cantitățile (numărul, volumul sau greutatea) de animale de acvacultură în unitatea lor;

209.2. circulația animalelor de acvacultură și a produselor de origine animală obținute din aceste animale înspre și dinspre exploatațiile de acvacultură, indicând, după caz:

209.2.1. locul lor de origine sau de destinație; și

209.2.2. data deplasărilor respective;

209.3. certificatele de sănătate animală, pe suport de hârtie sau în format electronic, ce trebuie să însoțească deplasările animalelor de acvacultură care sosesc la unitatea de acvacultură;

209.4. mortalitatea la fiecare unitate epidemiologică și manifestările legate de boli în cadrul unității de acvacultură în raport cu tipul de producție;

209.5. măsurile de biosecuritate, supravegherea, tratamentele, rezultatele testelor și alte informații relevante, după caz, pentru:

209.5.1. speciile și categoriile de animale de acvacultură din cadrul unității;

209.5.2. tipul de producție în exploatarea de acvacultură;

209.5.3. tipul și dimensiunile exploatarei de acvacultură;

209.6. rezultatele oricăror vizite de verificare a sănătății animale.

210. Pentru a preveni răspândirea unei boli de categoria A, autoritatea competentă efectuează o anchetă epidemiologică și, după efectuarea unei evaluări a riscurilor, extinde măsurile prevăzute la pct. 204-209 la:

210.1. unitățile situate în același compartiment cu unitatea în care se suspectează prezența bolii sau care, din cauza distanței, a condițiilor hidrodinamice sau a condițiilor topografice, prezintă un risc crescut de a contracta agentul patogen al bolii în cauză de la unitatea unde se suspectează prezența bolii;

210.2. orice unitate, alta decât cele menționate la subpct. 210.1, care are o legătură epidemiologică directă cu unitatea în care se suspectează prezența bolii.

211. Autoritatea competentă poate stabili o zonă de restricții temporare în jurul exploatarei în care există suspiciunea de prezență a bolii de categoria A și în care se aplică măsuri preliminare de control al bolilor, luând în considerare următoarele circumstanțe:

211.1. localizarea exploatarei într-o zonă în care există și alte exploatare care dețin animale de acvacultură din speciile listate la care se suspectează prezența unei boli de categoria A;

211.2. circulația animalelor în vecinătatea exploatarei suspectate;

211.3. întârziere în confirmarea bolii de categoria A;

211.4. informații insuficiente privind originea și căile de introducere posibile ale bolii de categoria A suspectată; și

211.5. profilul bolii, în special căile și viteza de transmitere a acesteia și persistența bolii în rândul populației de animale de acvacultură din speciile listate.

212. În cazul în care există suspiciuni privind prezența unei boli de categoria A în întreprinderile din domeniul alimentar și al hranei pentru animale, în centrele de purificare, în centrele de expediere, în posturile de inspecție la frontieră, în unitățile de prelucrare a subproduselor de origine animală sau în orice alt loc, inclusiv mijloacele de transport, autoritatea competentă aplică:

212.1. măsurile prevăzute la pct. 203-211; și

212.2. dacă este necesar, măsuri suplimentare adaptate situației specifice, pentru a preveni răspândirea bolii de categoria A de la animalele și de la unitățile sau locurile suspecte la animale neafectate.

Autoritatea competentă aplică, de asemenea, dispozițiile prevăzute la pct. 203-211 și în unitățile de origine ale animalelor sau ale produselor prezente în unitățile și locurile menționate la alineatul întâi.

Secțiunea a 2-a

Măsuri de control al bolilor în cazul confirmării oficiale a prezenței unei boli de categoria A la animalele de acvacultură

213. Autoritatea competentă confirmă în mod oficial un focar de boală de categoria A la animalele de acvacultură atunci când:

213.1. agentul patogen, cu excepția tulpinilor vaccinale, a fost izolat într-o probă prelevată de la un animal sau de la un grup de animale;

213.2. a fost identificat un antigen sau un acid nucleic specific agentului patogen, care nu este o consecință a vaccinării, într-o probă prelevată de la un animal sau de la un grup de animale care prezintă semne clinice conforme cu boala sau o legătură epidemiologică cu un caz suspectat sau confirmat; sau

213.3. a fost obținut un rezultat pozitiv printr-o metodă indirectă de diagnostic, care nu este o consecință a vaccinării, pe o probă prelevată de la un animal sau de la un grup de animale care prezintă semne clinice conforme cu boala sau o legătură epidemiologică cu un caz suspectat sau confirmat.

214. După confirmarea oficială a unui focar de boală de categoria A, autoritatea competentă, pe lângă măsurile prevăzute la pct. 204-209, dispune aplicarea imediată a următoarelor măsuri de control al bolilor, sub supravegherea medicilor veterinari oficiali, în exploatarea în care s-a confirmat oficial focarul de boală de categoria A:

214.1. peștele și crustaceele din speciile listate sunt sacrificate cât mai curând posibil, iar moluștele din speciile listate se îndepărtează din apă cât mai curând posibil;

214.2. animalele menționate la subpct. 214.1 se elimină ca materiale de categoria 1 sau 2, în conformitate cu Legea nr. 129/2019;

214.3. măsurile prevăzute la subpct. 214.1 și 214.2 se pun în aplicare fie:

214.3.1. în unitatea în care s-a confirmat oficial focarul de boală de categoria A, cu prelucrarea ulterioară la fața locului; fie

214.3.2. într-o unitate producătoare de alimente provenite de la animale acvatice responsabilă de controlul bolilor sau într-o unitate destinată prelucrării sau eliminării într-un mod care să prevină riscul de răspândire a bolii de categoria A;

214.4. animalele de acvacultură din speciile nelistate seucid sau se sacrifică de urgență în vederea consumului uman sau, în cazul moluștelor, se îndepărtează din apă cât mai curând posibil;

214.5. se aplică măsuri adecvate pentru a limita orice răspândire posibilă a bolii de categoria A la și de la orice animale acvatice sălbatice care ar putea intra în contact epidemiologic cu unitatea;

214.6. toate produsele, materialele sau substanțele potențial contaminate se izolează până când:

214.6.1. sunt eliminate în conformitate cu Legea nr. 129/2019, în cazul subproduselor de origine animală;

214.6.2 prin derogare de la art. 12 lit. h) din Legea nr. 129/2019, sunt eliminate sau prelucrate ca materiale de categoria 1 sau 2 în conformitate cu legea menționată, în cazul produselor de origine animală;

214.6.3. măsurile de curățare și dezinfectare au fost finalizate, în cazul materialelor și substanțelor pentru curățare și dezinfectare; și

214.6.4. sunt înlăturate din unitate și eliminate sub supravegherea medicilor veterinari oficiali, în cazul hranei pentru animale și al altor materiale care nu sunt adecvate pentru curățare și dezinfectare.

215. Autoritatea competentă dispune și supraveghează îndeplinirea următoarelor cerințe:

215.1. transportul de la unitatea afectată al subproduselor de origine animală menționate la subpct. 214.6.1 și 214.6.2 respectă prevederile Legii nr. 129/2019; și

215.2. transportul de la unitatea afectată al materialelor sau al substanțelor menționate la subpct. 214.6.5 respectă instrucțiunile autorității competente privind condițiile de biosecuritate și de biosiguranță necesare pentru a preveni răspândirea agentului patogen al bolii de categoria A.

216. Prin derogare de la subpct. 214.1, autoritatea competentă, după efectuarea unei evaluări a riscurilor, poate să permită sacrificarea peștilor sau a crustaceelor sau, în cazul moluștelor, îndepărtarea lor din apă, în vederea consumului uman, în unitatea respectivă sau într-o unitate producătoare de alimente provenite de la animale acvatice responsabilă de controlul bolilor, cu condiția adoptării unor măsuri de biosecuritate corespunzătoare și a altor măsuri necesare de atenuare a riscurilor pentru a preveni răspândirea bolii de categoria A. Toate subprodusele de origine animală obținute prin aplicarea acestei derogări se prelucrează și se elimină ca materiale de categoria 1 sau 2, în conformitate cu Legea nr. 129/2019.

217. Prin derogare de la subpct. 214.4, autoritatea competentă poate decide, după efectuarea unei evaluări a riscurilor, să nu ucidă, să nu sacrifice și să nu îndepărteze din apă animalele de acvacultură din specii nelistate, cu condiția aplicării unor măsuri adecvate de atenuare a riscurilor pentru a preveni orice risc de răspândire a bolii de categoria A în cauză în afara unității.

218. Prin derogare de la subpct. 214.6.2, autoritatea competentă, după efectuarea unei evaluări a riscurilor, poate să permită introducerea pe piață a produselor de origine animală.

219. Autoritatea competentă poate acorda derogări de la măsurile prevăzute la subpct. 214.1 și 214.3 în cazul confirmării oficiale a unei boli de categoria A în exploatațiile în care speciile listate sunt ținute în scopuri științifice sau în scopuri legate de conservarea speciilor pe cale de dispariție, cu următoarele condiții:

219.1. statutul sanitar animal al exploatației nu este periclitat; și

219.2. se iau toate măsurile de biosecuritate pentru a preveni orice risc de răspândire a agentului patogen al bolii de categoria A.

220. În cazul în care se acordă o derogare în conformitate cu pct. 219, autoritatea competentă asigură faptul că animalele de acvacultură din speciile care fac obiectul derogării:

220.1. sunt ținute în locuri unde se pun în aplicare măsuri de biosecuritate pentru a evita răspândirea bolii de categoria A în cauză;

220.2. fac obiectul unei supravegheri și a unor examene de laborator suplimentare; și

220.3. nu sunt mutate din unitate până când testele de laborator arată că nu prezintă un risc de răspândire suplimentară a bolii de categoria A în cauză.

221. Autoritatea competentă dispune operatorilor să efectueze, imediat după finalizarea măsurilor de control al bolilor, curățarea și dezinfectarea:

221.1. exploatației, în măsura în care autoritatea competentă consideră că acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic;

221.2. oricărui echipament utilizat în creșterea animalelor, inclusiv echipamente de hrănire, de clasificare, de tratament, de vaccinare și ateliere plutitoare;

221.3. oricărui echipament legat de producție, inclusiv cuști, plase, tăblie, saci și paragate;

221.4. oricăror articole de îmbrăcăminte de protecție sau echipamente de siguranță utilizate de operatori și vizitatori; și

221.5. tuturor mijloacelor de transport, inclusiv a rezervoarelor și a altor echipamente utilizate pentru a deplasa animale infectate sau membri ai personalului care au intrat în contact cu animale infectate.

Curățarea și dezinfectarea se efectuează în conformitate cu un protocol convenit în prealabil între autoritatea competentă și operator, sub supravegherea medicilor veterinari oficiali.

222. Autoritatea competentă dispune operatorilor să instituie, după finalizarea operațiunilor de curățare și dezinfectare, vidul sanitar în unitatea afectată, pentru perioada de timp reglementată în tabelul 8.

**Perioadele minime de instituire a vidului sanitar
în unitățile de acvacultură afectate**

Boală de categoria A	Perioada minimă de instituire a vidului sanitar în unitatea afectată	Perioada minimă de instituire a vidului sanitar sincron în unitățile afectate din aceeași zonă de protecție	Cerințe suplimentare
Infecția cu <i>Mikrocytos mackini</i>	6 luni	4 săptămâni	Trebuie să includă cea mai rece perioadă a anului
Infecția cu <i>Perkinsus marinus</i>	6 luni	4 săptămâni	Trebuie să includă cea mai caldă perioadă a anului
Infecția cu virusul sindromului Taura	6 săptămâni	4 săptămâni	Trebuie să includă cea mai caldă perioadă a anului
Infecția cu virusul bolii „cap galben”	6 săptămâni	3 săptămâni	Trebuie să includă cea mai caldă perioadă a anului
Necroza hematopoietică epizootică	8 săptămâni	4 săptămâni	Trebuie să includă cea mai caldă perioadă a anului

223. Pentru a preveni răspândirea unei boli de categoria A, autoritatea competentă inițiază o anchetă epidemiologică și, după efectuarea unei evaluări a riscurilor, extinde unele dintre măsurile prevăzute la pct. 214-218, 221 și 222 sau toate aceste măsuri la:

223.1. unitățile situate în același compartiment sau care, din cauza distanței, a condițiilor hidrodinamice sau a condițiilor topografice, prezintă un risc crescut de a contracta agentul patogen al bolii în cauză de la unitatea suspectă unde se confirmă prezența bolii;

223.2. orice unitate pentru care, în urma anchetei epidemiologice, s-a pus în evidență o legătură epidemiologică directă cu unitatea în care s-a confirmat prezența bolii.

224. Atunci când acordă o derogare în temeiul pct. 218, autoritatea competentă poate permite introducerea pe piață a produselor de origine animală obținute de la animale de acvacultură din speciile listate produse în unități infectate numai dacă se îndeplinesc următoarele condiții:

224.1. peștii trebuie sacrificați și eviscerați înainte de expediere;

224.2. moluștele și crustaceele trebuie să fie trasabile pe deplin și să fie prelucrate, înainte de expediere, până la stadiul de produse neviabile, care nu pot supraviețui dacă sunt reintroduse în apă;

224.3. în cazul în care este necesară purificarea înainte de prelucrarea și introducerea pe piață, aceasta se efectuează într-o unitate producătoare de alimente provenite de la animale acvatice responsabilă de controlul bolilor sau într-un centru de purificare biosecurizat;

224.4. produsele de origine animală menționate la subpct. 224.1 și 224.2 sunt destinate direct consumatorului final sau prelucrării ulterioare într-o unitate producătoare de alimente provenite de la animale acvatice responsabilă de controlul bolilor.

225. În caz de confirmare a prezenței unei boli de categoria A în întreprinderile din domeniul alimentar și al hranei pentru animale, în centrele de purificare, în centrele de expediere, în posturile de inspecție la frontieră sau în orice alt loc relevant, inclusiv mijloacele de transport, autoritatea competentă aplică măsurile prevăzute la pct. 214-218, 221 și 222 și, dacă este necesar, măsuri suplimentare adaptate situației specifice, pentru a preveni răspândirea bolii de categoria A de la animalele și de la unitățile sau locurile afectate la animale neafectate.

Autoritatea competentă aplică, de asemenea, dispozițiile prevăzute la pct. 214-218, 221 și 222 în unitățile de origine ale animalelor sau ale produselor prezente în unitățile și locurile menționate la alineatul întâi.

Capitolul XIV

MĂSURI DE CONTROL AL BOLILOR DE CATEGORIA A ALE ANIMALELOR DE ACVACULTURĂ ÎN ZONA DE RESTRICȚII

Secțiunea 1

Instituirea zonei de restricții și măsurile care trebuie aplicate în zona de restricții

226. În cazul confirmării oficiale a unui focar de boală de categoria A într-o unitate, într-o întreprindere din domeniul alimentar și al hranei pentru animale, într-o unitate de prelucrare a subproduselor de origine animală sau în orice alt loc relevant, inclusiv mijloacele de transport, autoritatea competentă instituie imediat în jurul unității sau a locului afectat o zonă de restricții care cuprinde:

226.1. o zonă de protecție în jurul unității sau al locului în care se confirmă prezența bolii de categoria A;

226.2. o zonă de supraveghere în jurul zonei de protecție; și

226.3. dacă este necesar, zone suplimentare de restricții în jurul sau în apropierea zonelor de protecție și de supraveghere.

227. Suprafața zonelor se stabilește de la caz la caz, luând în considerare factorii care influențează riscul de răspândire a bolii. În acest scop, autoritatea competentă ține seama de următoarele date și criterii:

227.1. date din ancheta epidemiologică;

227.2. datele hidrodinamice relevante;

227.3. criteriile precum: profilul bolii, situarea geografică a zonei de restricții, factorii ecologici și hidrologici specifici zonei de restricții, condițiile meteorologice, prezența, distribuția și tipul vectorilor din zona de restricții, rezultatele anchetei epidemiologice, rezultatele testelor de laborator, măsurile de control al bolilor aplicate.

228. Suplimentar, pentru stabilirea zonelor de restricții, autoritatea competentă ia în considerare următorii factori:

228.1. numărul acumulat, procentul acumulat și distribuția mortalității moluștelor/crustaceelor/peștilor din unitatea sau grupul de unități de creștere infectate cu boli de categoria A;

228.2. informațiile relevante cu privire la circulația înspre sau dinspre unitatea (unitățile) infectată (infectate);

228.3. distanța până la unitățile învecinate și densitatea acestora;

228.4. prezența animalelor acvatice sălbatice;

228.5. orice informații privind mortalitatea, cazurile suspectate sau focarele apărute la animale acvatice sălbatice care sunt sau ar putea fi legate de boala specifică de categoria A;

228.6. apropierea de unitățile de prelucrare și speciile prezente în aceste unități, în special în ceea ce privește speciile listate;

228.7. practicile de creștere aplicate în unitățile afectate și în unitățile învecinate;

228.8. condițiile hidrodinamice și alți factori identificați, relevanți din punct de vedere epidemiologic.

229. Pentru delimitarea geografică a zonelor de protecție și de supraveghere pentru bolile de categoria A care afectează moluștele și crustaceele, se aplică următoarele cerințe minime:

229.1. zona de protecție trebuie să fie stabilită în imediata apropiere a unei unități sau a unui grup de unități de creștere confirmate oficial ca fiind infectate cu o boală de categoria A și trebuie să corespundă unei zone determinate pe baza unor date hidrodinamice și epidemiologice adecvate;

229.2. zona de supraveghere trebuie stabilită în afara zonei de protecție și trebuie să corespundă unei zone situate în jurul zonei de protecție, stabilită pe baza unor date hidrodinamice sau epidemiologice adecvate.

230. Pentru delimitarea geografică a zonelor de protecție și de supraveghere pentru bolile de categoria A care afectează peștii, se aplică următoarele cerințe minime:

230.1. zona de protecție trebuie să fie stabilită în jurul unei unități unde a fost confirmată necroza hematopoietică epizootică (NHE). Această zonă corespunde:

230.1.1. în zonele de coastă – unei zone înscrise într-un cerc cu raza cel puțin egală cu o deplasare a mării sau de cel puțin 5 km, oricare este mai mare, având ca centru unitatea confirmată în mod oficial ca fiind infectată cu NHE, sau unei zone echivalente stabilite pe baza unor date hidrodinamice sau epidemiologice corespunzătoare;

230.1.2. în zonele interioare – întregului bazin hidrografic al unității în care NHE a fost confirmată în mod oficial. Autoritatea competentă poate limita extinderea zonei la anumite părți din bazinul hidrografic sau din zona unității, cu condiția ca acest fapt să nu compromită prevenirea răspândirii bolii;

230.2. zona de supraveghere trebuie să fie stabilită de autoritatea competentă în afara zonei de protecție și trebuie:

230.2.1. în zonele de coastă – să corespundă unei zone, din jurul zonei de protecție, de suprapunere a deplasării mării, sau unei zone, situate în jurul zonei de protecție, înscrisă într-un cerc cu raza de 10 km, calculată din centrul zonei de protecție; sau unei zone echivalente stabilite pe baza unor date hidrodinamice sau epidemiologice adecvate;

230.2.2. în zonele interioare – să constea într-o zonă extinsă situată în exteriorul zonei de protecție stabilite.

231. Autoritatea competentă adaptează limitele zonei de restricții inițiale, inclusiv limitele zonelor de protecție, de supraveghere și a zonelor suplimentare de restricții, în cazul suprapunerii a două sau mai multe zone de restricții din cauza apariției altor focare de boală de categoria A.

232. Prin derogare de la pct. 226, având în vedere circumstanțele geografice, hidrodinamice și epidemiologice specifice, după efectuarea unei evaluări a riscurilor și luând în considerare profilul bolii, autoritatea competentă poate:

232.1. să nu stabilească zona de restricții în jurul unității sau a locului infectat;

232.2. să stabilească o zonă de restricții constând dintr-o zonă de protecție fără nicio zonă adiacentă de supraveghere; și

232.3. să nu stabilească o zonă de restricții atunci când se confirmă prezența unei boli de categoria A în întreprinderi din domeniul alimentar și al hranei pentru animale, în centre de purificare, în centre de expediție, în posturi de inspecție la frontieră, în unități de prelucrare a subproduselor de origine animală sau în orice alt loc relevant, inclusiv mijloacele de transport.

233. În măsura necesară și după efectuarea unei evaluări a riscurilor, luând în considerare circumstanțele geografice, hidrodinamice, epidemiologice și profilul bolii, autoritatea competentă poate acorda derogări de la dispozițiile prezentului capitol:

233.1. în zonele de restricții suplimentare; și

233.2. în cazul în care autoritatea competentă decide să instituie o zonă de restricții atunci când apare un focar de boală de categoria A în unități sau orice alte locuri relevante menționate la subpct. 232.3.

234. În zona de restricții, autoritatea competentă aplică următoarele măsuri:

234.1. întocmește fără întârziere și ține la zi un inventar al tuturor unităților care dețin animale de acvacultură din speciile listate, care sunt situate în zona de restricții, inclusiv al speciilor, categoriilor și numărului estimativ de animale din fiecare unitate;

234.2. în unitățile situate în zona de restricții, poate, pe baza informațiilor epidemiologice sau a altor dovezi relevante și după efectuarea unei evaluări a riscurilor, să pună în aplicare sacrificarea preventivă sau sacrificarea în vederea consumului uman sau, în cazul moluștelor, îndepărtarea din apă, a animalelor de acvacultură din speciile listate; și

234.3. orice colectare de eșantioane în unitățile din zona de restricții care dețin animale de acvacultură din speciile listate, în alte scopuri decât pentru a confirma sau a infirma prezența bolii de categoria A în cauză, se autorizează de către autoritatea competentă.

Secțiunea a 2-a

Măsuri de control al bolilor aplicate în zona de protecție

235. Autoritatea competentă dispune operatorilor unităților care dețin animale de acvacultură din orice specie în zona de protecție, altele decât unitatea în care s-a confirmat prezența bolii de categoria A, să aplice cel puțin următoarele măsuri pentru a preveni și a controla răspândirea bolii:

235.1. actualizarea fără întârziere a evidențelor inventarului prevăzut la pct. 208;

235.2. atunci când este posibil, punerea în aplicare a unor măsuri pentru a limita orice răspândire posibilă a bolii de categoria A la și de la orice animale acvatice sălbatice care ar putea intra în contact epidemiologic cu exploatarea;

235.3. împiedicarea îndepărtării animalelor de acvacultură din unitatea în care sunt deținute, cu excepția cazului în care autoritatea competentă a autorizat această operațiune;

235.4. punerea în aplicare a unor măsuri adecvate de biosecuritate pentru orice produs, echipament, material sau substanță care poate răspândi boala de categoria A în cauză;

235.5. reducerea numărului de vizitatori la cei care sunt strict necesari pentru a exploata în mod corespunzător unitatea; și

235.6. atunci când este practic, punerea în aplicare a unor metode de curățare și dezinfectare la intrarea și ieșirea în/din unitate.

236. Autoritatea competentă dispune și supraveghează, în conformitate cu Legea nr. 129/2019, prelucrarea sau eliminarea de către operator a subproduselor de origine animală obținute de la animale de acvacultură din speciile listate care au murit sau au fost ucise, inclusiv cochilii de moluște cu carne, în unitățile care dețin specii listate în zona de protecție.

237. După efectuarea unei evaluări a riscurilor, autoritatea competentă poate decide că pct. 235, 236 și 238-240 se aplică numai animalelor de acvacultură din speciile listate.

Secțiunea a 3-a

Vizite ale medicilor veterinari oficiali în exploatațiile din zona de protecție

238. După confirmarea oficială a unui focar de boală de categoria A, autoritatea competentă asigură faptul că medicii veterinari oficiali efectuează cel puțin o vizită la toate exploatațiile care dețin animale de acvacultură din orice specie în zona de protecție, altele decât exploatația în care s-a confirmat prezența bolii de categoria A, acordând prioritate exploatațiilor care, potrivit evaluării autorității competente, prezintă un risc mare de contractare sau de răspândire a bolii.

239. Atunci când efectuează vizitele menționate la pct. 238, medicii veterinari oficiali îndeplinesc cel puțin următoarele activități:

239.1. verificarea documentelor și analiza evidențelor;

239.2. verificarea punerii în aplicare a măsurilor de prevenire a introducerii sau a răspândirii bolii de categoria A în cauză;

239.3. examinarea clinică a animalelor de acvacultură din speciile listate; și

239.4. dacă este necesar, colectarea de eșantioane pentru examene de laborator, pentru a confirma sau a infirma prezența bolii de categoria A în cauză.

240. Autoritatea competentă poate solicita vizite veterinare suplimentare la exploatațiile în cauză pentru a monitoriza situația și ține o evidență a activităților și a vizitelor menționate la pct. 238 și 239 și a constatărilor acestora.

Secțiunea a 4-a

Interzicerea circulației animalelor de acvacultură, a produselor derivate de la acestea, a altor substanțe și materiale în interiorul, dinspre sau înspre zona de protecție

241. Autoritatea competentă interzice următoarele activități în interiorul zonei de protecție:

241.1. circulația animalelor de acvacultură din speciile listate între unități din zona de protecție;

241.2. circulația animalelor de acvacultură din speciile listate dinspre sau înspre zona de protecție;

241.3. orice circulație dinspre unitățile din interiorul zonei de protecție a mijloacelor de transport și a oricărui echipament, produs, material sau substanță care poate transmite boala de categoria A în cauză;

241.4. transportul animalelor de acvacultură cu ambarcațiuni cu vivieră prin zona de protecție; și

241.5. expedierea de subproduse de origine animală neprelucrate obținute de la animale de acvacultură din orice specie de la unități din zona de protecție.

242. După efectuarea unei evaluări a riscurilor, autoritatea competentă poate să extindă interdicțiile prevăzute la subpct. 241.1-241.4 la animalele din specii nelistate și la produsele obținute de la acestea.

Secțiunea a 5-a

Condiții generale de acordare a derogărilor de la interdicțiile de circulație și transport referitoare la animale acvatice și produse obținute de la acestea în zona de protecție

243. Prin derogare de la interdicțiile prevăzute la pct. 241, autoritatea competentă poate autoriza circulația și transportul animalelor acvatice și a produselor obținute de la acestea în cazurile prevăzute la pct. 245-252, sub rezerva aplicării condițiilor specifice prevăzute la articolele respective și a condițiilor generale prevăzute la pct. 244.

244. Atunci când acordă autorizările prevăzute la pct. 243, autoritatea competentă asigură îndeplinirea următoarelor condiții:

244.1. toate deplasările trebuie să fie efectuate exclusiv pe rute desemnate, convenite de comun acord cu autoritatea competentă și trebuie să nu implice descărcarea sau oprirea pe traseu;

244.2. orice schimb de apă și evacuare a apei în timpul transportului trebuie să se efectueze în zone, unități sau puncte de schimb de apă aprobate de autoritatea competentă;

244.3. mijloacele de transport trebuie construite și întreținute în așa fel încât să poată fi curățate și dezinfectate în mod corespunzător;

244.4. mijloacele de transport sunt curățate și dezinfectate:

244.4.1. înainte de operațiunile de transport; și

244.4.2. după operațiunile de transport, sub supravegherea medicului veterinar oficial;

244.5. adoptarea măsurilor suplimentare de biosecuritate considerate necesare de către autoritatea competentă în legătură cu operațiunile de transport.

Secțiunea a 6-a

Sacrificarea și circulația în vederea sacrificării sau a prelucrării animalelor de acvacultură din speciile deținute în exploatații din zona de protecție

245. Animalele de acvacultură din exploatațiile care dețin specii listate în zona de protecție pot fi:

245.1. sacrificate în cadrul exploatației în conformitate cu măsurile de biosecuritate prevăzute de autoritatea competentă; sau

245.2. deplasate în vederea sacrificării imediate pentru consum uman într-o unitate producătoare de alimente provenite de la animale acvatice responsabilă de controlul bolilor; sau

245.3. în cazul moluștelor, îndepărtate din apă și mutate într-o unitate producătoare de alimente provenite de la animale acvatice responsabilă de controlul bolilor, în vederea purificării, dacă este necesar, și a prelucrării ulterioare.

246. După efectuarea unei evaluări a riscurilor bazată pe date epidemiologice relevante, autoritatea competentă poate să limiteze aplicarea măsurilor prevăzute la pct. 245 la unitățile care dețin exclusiv animale de acvacultură din speciile enumerate în anexa nr. 3 la Norma sanitar-veterinară privind condițiile de sănătate a animalelor și produselor de acvacultură și măsurile de prevenire și combatere a anumitor boli la animalele acvatice, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 239/2009.

247. Atunci când se autorizează circulația animalelor de acvacultură menționate la subpct. 245.2, subdiviziunea teritorială a autorității competente responsabilă pentru unitatea producătoare de alimente provenite de la animale acvatice responsabilă de controlul bolilor:

247.1. este informată cu privire la intenția de a trimite animale de acvacultură din specii listate la unitatea producătoare de alimente provenite de la animale acvatice responsabilă de controlul bolilor;

247.2. acceptă să primească animalele de acvacultură în cauză;

247.3. supraveghează sacrificarea animalelor și trimite o confirmare în acest sens subdiviziunii teritoriale din arealul căreia s-a efectuat expedierea;

247.4. asigură faptul că animalele de acvacultură din speciile listate provenite din zona de protecție sunt ținute separat de animalele de acvacultură din speciile listate provenite din afara zonei de protecție și sacrificate sau prelucrate separat de aceste animale;

247.5. monitorizează sacrificarea sau prelucrarea;

247.6. asigură faptul că operațiunile de curățare și dezinfectare a locului sunt finalizate înainte de sacrificarea animalelor de acvacultură provenite din unități situate în afara zonei de protecție;

247.7. asigură faptul că produsele de origine animală obținute de la animalele de acvacultură respectă condițiile specifice de introducere pe piață prevăzute la pct. 248 și 249; și

247.8. asigură faptul că subprodusele animale provenite din sacrificare sau din alte procese menționate la pct. 245 sunt prelucrate sau eliminate în conformitate cu Legea nr. 129/2019.

Secțiunea a 7-a

Introducerea pe piață a produselor de origine animală obținute de la animale de acvacultură, în unități neafectate din zona de protecție și autorizarea transportului de subproduse de origine animală neprelucrate din unități situate în zona de protecție

248. Autoritatea competentă poate autoriza introducerea pe piață a produselor de origine animală obținute de la animale de acvacultură din speciile listate, în unități neafectate din zona de protecție, în următoarele condiții:

248.1. peștii trebuie sacrificați și eviscerați înainte de expediere; și

248.2. moluștele și crustaceele trebuie să fie trasabile pe deplin și să fie prelucrate, înainte de expediere, până la stadiul de produse neviabile care nu pot supraviețui dacă sunt reintroduse în apă.

249. Produsele de origine animală menționate la pct. 248 sunt destinate:

249.1. furnizării directe la consumatorului final; sau

249.2. prelucrării ulterioare într-o unitate producătoare de alimente provenite de la animale acvatice responsabilă de controlul bolilor.

250. Autoritatea competentă poate autoriza transportul de subproduse de origine animală neprelucrate obținute de la animale de acvacultură din speciile listate provenite de la unități din zona de protecție la o unitate în vederea prelucrării ulterioare în conformitate cu Legea nr. 129/2019.

Secțiunea a 8-a

Măsurile de atenuare a riscurilor care privesc anumite activități legate de animalele acvatice în interiorul zonei de protecție, în întreprinderile din domeniul alimentar și al hranei pentru animale, în centrele de purificare, în centrele de expediere, în posturile de inspecție la frontieră, în unitățile de prelucrare a subproduselor de origine animală sau în orice alt loc relevant din zona de supraveghere, inclusiv mijloacele de transport

251. După efectuarea unei evaluări a riscurilor, autoritatea competentă pune în aplicare măsuri de atenuare a riscurilor în ceea ce privește:

251.1. activitățile de pescuit comercial și recreativ din zona de protecție;

251.2. activitățile legate de animalele acvatice din zona de protecție, care ar putea prezenta un risc de răspândire a bolii; și

251.3. transportul bărcilor de serviciu utilizate pentru activitățile de întreținere și tratare a animalelor acvatice în zona de protecție.

252. În cadrul măsurilor prevăzute la pct. 251, autoritatea competentă poate, după caz, să dispună curățarea și dezinfectarea echipamentelor care au fost utilizate în apele din zona de protecție.

253. În întreprinderile din domeniul alimentar și al hranei pentru animale, în centrele de purificare, în centrele de expediere, în posturile de inspecție la frontieră, în unitățile de prelucrare a subproduselor de origine animală sau în orice alt loc relevant din zona de protecție, inclusiv mijloacele de transport, autoritatea competentă aplică măsurile prevăzute la pct. 235-250. Autoritatea competentă poate aplica măsuri suplimentare adaptate situației specifice pentru a preveni răspândirea bolii de categoria A în interiorul zonei de protecție și în afara acesteia.

Secțiunea a 9-a

Îndepărtarea animalelor de acvacultură din unitățile afectate și măsurile de atenuare a riscurilor

254. Autoritatea competentă stabilește o dată până la care trebuie îndepărtate animalele de acvacultură din toate unitățile infectate. După îndepărtarea animalelor de acvacultură, se efectuează curățarea, dezinfectarea și instituirea vidului sanitar.

255. Pentru a controla și a preveni posibila răspândire a bolilor, autoritatea competentă poate decide, după efectuarea unei evaluări a riscurilor, că prevederile pct. 254 se aplică și unităților din zona de protecție în care boala de categoria A nu a fost confirmată.

256. Autoritatea competentă dispune instituirea sincronă a vidului sanitar în unitățile afectate și în unitățile în care boala de categoria A nu a fost confirmată. Instituirea sincronă a vidului sanitar se întinde pe parcursul perioadei prevăzute în tabelul 8.

Secțiunea a 10-a

Durata măsurilor de control al bolilor în zona de protecție, repopularea unităților din zona de protecție

257. Autoritatea competentă menține măsurile de control al bolilor în zona de protecție prevăzute în secțiunile 2-9 până când:

257.1. se pun în aplicare și se finalizează măsurile prevăzute la pct. 254, 255 și 256; și

257.2. pe baza rezultatului anchetelor efectuate în conformitate cu pct. 239, autoritatea competentă infirmă orice prezență a bolii de categoria A în cauză în celelalte unități din zona de protecție.

258. Atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute la pct. 257:

258.1. autoritatea competentă aplică, în zona de protecție, măsurile prevăzute în secțiunea a 11-a pe parcursul perioadei stabilite la pct. 267; și

258.2. unitățile menționate la pct. 254 și 255 și care au fost cuprinse anterior în zona de protecție pot fi repopulate.

Secțiunea a 11-a **Măsuri de control al bolilor în zona de supraveghere**

259. În zona de supraveghere, autoritatea competentă dispune aplicarea măsurilor prevăzute la pct. 235 în toate unitățile care dețin animale de acvacultură din speciile listate.

260. Medicii veterinari oficiali vizitează unitățile care dețin animale de acvacultură din speciile listate și desfășoară, după caz, activitățile prevăzute la pct. 239.

261. Unitățile din zona de supraveghere fac obiectul supravegherii din partea autorității competente, pentru a se verifica infectarea cu boala de categoria A în cauză, care presupune vizite de verificare a stării de sănătate și prelevări de eșantioane, inclusiv din unitățile de producție, astfel cum se descrie la pct. 1 din anexa nr. 3 la Normă.

262. Autoritatea competentă interzice circulația animalelor de acvacultură din unitățile situate în interiorul zonei de supraveghere în vederea sacrificării, a continuării creșterii sau a eliberării în sălbăticie în afara zonei de supraveghere.

263. Autoritatea competentă asigură faptul că orice transport de animale de acvacultură din speciile listate în interiorul sau înspre zona de supraveghere se efectuează în condițiile prevăzute la pct. 244-247.

264. Autoritatea competentă poate dispune aplicarea unor măsuri suplimentare de biosecuritate pentru operațiunile de transport, inclusiv

descărcarea în unitatea de destinație desemnată, pentru a controla și a preveni posibila răspândire a bolilor.

265. Prin derogare de la pct. 262 și în acord cu subdiviziunea teritorială a autorității competente responsabilă de locul de destinație, autoritatea competentă poate autoriza circulația animalelor de acvacultură, cu condiția aplicării unor măsuri de biosecuritate pentru a preveni răspândirea bolii de categoria A.

266. Autoritatea competentă dispune fără întârziere aplicarea măsurilor prevăzute la pct. 259-265 în întreprinderile din domeniul alimentar și al hranei pentru animale, în centrele de purificare, în centrele de expediere, în posturile de inspecție la frontieră, în unitățile de prelucrare a subproduselor de origine animală sau în orice alt loc relevant din zona de supraveghere, inclusiv mijloacele de transport. Pentru a preveni răspândirea bolii de categoria A în interiorul zonei de supraveghere și în afara acesteia, autoritatea competentă poate aplica măsuri suplimentare adaptate situației specifice.

267. Autoritatea competentă elimină măsurile de control al bolii prevăzute în prezenta secțiune atunci când perioada de supraveghere stabilită la pct. 2 din anexa nr. 3 la Normă pentru boala de categoria A în cauză s-a încheiat cu rezultate favorabile.

Capitolul XV

MĂSURI DE CONTROL AL BOLILOR LA ANIMALELE ACVATICE SĂLBATICE

Secțiunea 1

Măsuri aplicabile în cazuri suspecte sau confirmate de boală de categoria A la animalele acvatice sălbatice din speciile listate

268. Atunci când apare un caz suspect de boală de categoria A la animalele acvatice sălbatice din speciile listate, autoritatea competentă:

268.1. efectuează imediat o anchetă epidemiologică vizând animalele acvatice sălbatice din speciile listate care au fost pescuite, capturate, colectate sau găsite moarte, pentru a confirma sau a infirma prezența bolii de categoria A;

268.2. asigură faptul că toate subprodusele de origine animală obținute de la animalele acvatice sălbatice din speciile listate, care sunt suspectate de a fi infectate, inclusiv cochiliile de moluște cu carne, sunt prelucrate sau eliminate ca material de categoria 1 sau 2 în conformitate cu Legea nr. 129/2019;

268.3. dacă este practic, asigură faptul că orice material sau substanță care ar putea fi contaminate de animale suspecte de a fi afectate sau de subproduse de origine animală obținute de la acestea fac obiectul curățării și dezinfectării sau sunt

eliminate pe baza instrucțiunilor medicilor veterinari oficiali și sub supravegherea acestora; și

268.4. furnizează informații relevante operatorilor sau autorităților responsabile pentru gestionarea populației de animale în cauză.

269. Atunci când apare un caz de boală de categoria A confirmat în mod oficial la animalele acvatice sălbatice din speciile listate, autoritatea competentă stabilește o zonă infectată pe baza:

269.1. condițiilor hidrodinamice, topografice și epidemiologice relevante;

269.2. profilului bolii și al populației estimate de animale acvatice din speciile listate; și

269.3. factorilor de risc care contribuie la răspândirea bolii de categoria A în cauză, în special cei asociați cu riscul introducerii bolii în exploatațiile care dețin animale acvatice din speciile listate.

270. Autoritatea competentă poate adapta limitele zonei infectate inițiale prevăzute la pct. 269:

270.1. pentru a controla răspândirea suplimentară a bolii de categoria A în cauză;

270.2. în cazul confirmării altor focare ale bolii de categoria A la animalele sălbatice.

271. Autoritatea competentă informează imediat operatorii, alte autorități competente, medicii veterinari și orice altă persoană fizică sau juridică interesată în legătură cu apariția focarului bolii și cu măsurile de control adoptate.

Secțiunea a 2-a

Măsuri care trebuie aplicate în zona infectată

272. În zona infectată stabilită în conformitate cu pct. 269, 270 și 271, autoritatea competentă:

272.1. pune în aplicare măsuri de atenuare a riscurilor și măsuri consolidate de biosecuritate, pentru a preveni răspândirea bolii de categoria A de la animalele afectate și de la zona infectată la animale și la zone neafectate;

272.2. interzice orice deplasare de către oameni a animalelor acvatice sălbatice din speciile listate și a produselor de origine animală obținute de la respectivele animale din zona infectată;

272.3. asigură faptul că toate subprodusele de origine animală obținute de la animalele acvatice sălbatice din speciile listate din zona infectată, inclusiv cochiliile de moluște, cu carne, sunt prelucrate sau eliminate ca materiale de categoria 1 sau 2, în conformitate cu Legea nr. 129/2019;

272.4. asigură, dacă este posibil, faptul că orice material sau substanță susceptibile de a fi contaminate de animale acvatice sălbatice din speciile listate

din zona infectată sau de subprodusele de origine animală obținute de la acestea fac obiectul curățării și dezinfectării sau sunt eliminate pe baza instrucțiunilor medicilor veterinari oficiali și sub supravegherea acestora; și

272.5. interzice introducerea în unități care dețin animale de acvacultură din specii listate, atât în interiorul, cât și în afara zonei infectate sau în bazinele de captare a apei sau în zonele de coastă din afara zonei infectate, a oricăror părți de animale acvatice din speciile listate, care au fost pescuite, capturate, colectate sau găsite moarte în zona infectată, precum și a oricărui produs, material sau substanță susceptibile de a fi contaminate cu o boală de categoria A în zona infectată.

273. Prin derogare de la subpct. 272.2 și în scopul conservării materialului genetic valoros, autoritatea competentă poate autoriza deplasarea animalelor acvatice sălbatice din zona infectată la o unitate autorizată în acest scop, cu condiția aplicării măsurilor de biosecuritate pentru a preveni răspândirea bolii de categoria A. Unitatea de destinație este considerată ca fiind o unitate situată în zona infectată.

274. După efectuarea unei evaluări a riscurilor, autoritatea competentă poate stabili măsuri suplimentare necesare pentru controlul sau eradicarea bolii de categoria A în cauză. Ca parte a controlului sau a eradicării bolii de categoria A în cauză, autoritatea competentă poate:

274.1. să suspende activitățile de repopulare, pescuit, colectare și capturare;

274.2. să dispună curățarea și dezinfectarea obligatorie a echipamentelor de pescuit, a bărcilor și a altor echipamente susceptibile de a fi contaminate; și

274.3. să intensifice activitățile de pescuit, colectare și capturare sau să pună în aplicare alte măsuri relevante pentru eradicarea bolii.

Măsurile suplimentare se pun în aplicare după consultarea grupului operațional de experți menționat la pct. 276 și a altor autorități și părți interesate și în colaborare cu acestea.

275. Autoritatea competentă poate decide că măsurile menționate la pct. 268-274 se aplică și animalelor acvatice din speciile nelistate.

276. Dacă apare un caz de boală de categoria A confirmat la animalele acvatice sălbatice din speciile listate, autoritatea competentă înființează prin ordin un grup operațional de experți, care va oferi autorității competente asistență în:

276.1. evaluarea situației epidemiologice și a evoluției acesteia;

276.2. determinarea zonei infectate; și

276.3. stabilirea măsurilor adecvate care trebuie aplicate în zona infectată și a duratei acestora.

Secțiunea a 3-a
Măsuri aplicabile în exploatațiile din zona infectată.
Durata măsurilor în zona infectată

277. În exploatațiile care dețin animale de acvacultură din speciile listate în zona infectată, autoritatea competentă aplică măsurile prevăzute la pct. 235, 236 și 237.

278. Pe lângă măsurile prevăzute la pct. 235, 236 și 237, autoritatea competentă interzice circulația animalelor de acvacultură deținute în exploatații din zona infectată.

279. După efectuarea unei evaluări a riscurilor, autoritatea competentă poate limita interdicția prevăzută la pct. 278 numai la animalele de acvacultură din speciile listate.

280. Prin derogare de la pct. 278, autoritatea competentă poate autoriza, după efectuarea unei evaluări a riscurilor, deplasarea animalelor din speciile listate în afara zonei infectate sau la alte unități din zona infectată.

281. Măsurile aplicabile în exploatațiile din zona infectată se mențin până când informațiile epidemiologice arată că populația sălbatică relevantă nu mai prezintă risc de răspândire a bolii și până când grupul operațional de experți recomandă eliminarea măsurilor.

Secțiunea a 4-a
Măsuri de control al bolilor de categoria B sau C ale animalelor acvatice

282. În caz de suspiciune a prezenței unei boli de categoria B sau C, autoritatea competentă aplică măsurile prevăzute în Norma sanitară veterinară cu privire la supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente.

283. În caz de confirmare a prezenței unei boli de categoria B sau C, autoritatea competentă aplică măsurile prevăzute la Norma sanitară veterinară cu privire la supravegherea, programele de eradicare și statutul de indemn de boală pentru anumite boli listate și emergente.

Anexa nr. 1
la Norma sanitară veterinară privind prevenirea,
controlul și eradicarea bolilor transmisibile la animale

Interdicții în zona de restricții

Interzicerea activităților care privesc animalele și produsele în legătură cu bolile de categoria A	FMD⁽¹⁾	RP	RVFV	LSD	CBPP	SPGP	PPR	CCPP	CSF	ASF	AHS	GLAND	HPAI	NCD
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Circulația animalelor deținute din speciile listate dinspre unități din zona de restricții	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	X	X
Circulația animalelor deținute din speciile listate înspre unități din zona de restricții	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	X	X
Repopularea cu vânat din speciile listate	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	X	X
Târguri, piețe, expoziții și alte situații în care sunt adunate la un loc animalele deținute din speciile listate, inclusiv colectarea și dispersarea acestor specii	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	X	X
Circulația materialului seminal, a oocitelor și a embrionilor obținuți de la animale deținute din speciile listate, dinspre unități din zona de restricții	X	X	X	X ⁽²⁾	X	X	X	X	X	X	X	NA	NA	NA
Colectarea de material seminal, oocite și embrioni de la animalele deținute din speciile listate	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NP	NA	NA	NA
Însemnarea artificială itinerantă a animalelor deținute din speciile listate	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	NA	NA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Servicii naturale itinerante ale animalelor deținute din speciile listate	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	NA	NA
Circulația ouălor destinate incubăției, înspre și dinspre unitățile situate în zona de restricții	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	X	X
Circulația cărnii proaspete, cu excepția organelor, obținută de la animale deținute și sălbatice din speciile listate, dinspre abatoare sau unități de manipulare a vânatului din zona de restricții	X	X	X	NP	NP	X	X	NP	X	X	NP	NA	X	X
Circulația organelor obținute de la animale deținute și sălbatice din speciile listate, dinspre abatoare sau unități de manipulare a vânatului din zona de restricții	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NP	NA	X	X
Circulația produselor din carne obținute din carne proaspătă provenită de la animale din speciile listate, dinspre unități din zona de restricții	X	X	X	NP	NP	NP	X	NP	X	X	NP	NA	X	X
Circulația laptelui crud și a colostrului obținute de la animale deținute din speciile listate, dinspre unități din zona de restricții	X	X	X	X	NP	X	X	NP	NA	NA	NP	NA	NA	NA
Circulația produselor lactate și a produselor pe bază de colostru, dinspre unități din zona de restricții	X	X	X	X	NP	X	X	NP	NA	NA	NP	NA	NA	NA
Circulația ouălor destinate consumului uman dinspre unități din zona de restricții	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	X	X
Circulația subproduselor de origine animală provenite de la animale deținute din	X	X	X	X	NP	X	X	NP	X	X	NP	NA	X	X
Gunoii de grajd, inclusiv așternut pentru animale și														

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
speciile listate din unități situate în zona de restricții, cu excepția cadavrelor întregi sau a părților de animale moarte	așternut pentru animale folosit														
	Piei brute și prelucrate, lână, păr și pene	X	X	X	X	NP	X	X	NP	X	X	NP	NA	X	X
	Subproduse de origine animală, altele decât gunoiul de grajd, inclusiv așternutul pentru animale și așternutul pentru animale folosit și altele decât pieile brute și prelucrate, lână, părul și penele	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	X	X
Circulația materiilor prime de origine vegetală destinate hranei animalelor și a paielor obținute în zona de protecție ⁽²⁾	X	X	NP	NP	NP	NP	NP	NP	NP	NP	NP	NP	NA	NP	NP

⁽¹⁾ Abrevieri pentru bolile de categoria A în conformitate cu pct. 43.

⁽²⁾ Numai oocite și embrioni.

NA = Nu se aplică.

X = Interzis.

NP = Nu este interzis.

Anexa nr. 2
la Norma sanitară veterinară privind prevenirea,
controlul și eradicarea bolilor transmisibile la animale

Tratamente de atenuare a riscurilor pentru produsele de origine animală din zona de restricții

Tratamentul administrat	FA ⁽¹⁾	PB	VFVR	DNC	PPCB	VOC	PMR	PPCC	PPC	PPA	PEA	HPAI	BNC
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
CARNE													
Tratamentul termic într-un recipient închis ermetic, pentru a atinge o valoare F_0 ⁽²⁾ minimă de 3	X						X		X	X		X	X
Tratament termic pentru atingerea unei temperaturi interne de 80 °C	X						X		X	X		X	X
Tratament termic pentru atingerea unei temperaturi interne de 70 °C	X						X		X			X	X
Tratament termic (în cazul cărnii dezosate și degresate anterior) pentru a obține o temperatură internă de 70 °C timp de cel puțin 30 de minute	X						X		X	X			
Într-un recipient închis ermetic, aplicând 60 °C timp de cel puțin 4 ore	X						X		X	X			
Temperatura internă de 73,9 °C pentru minimum 0,51 secunde ⁽³⁾	X											X	X
Temperatura internă de 70,0 °C pentru minimum 3,5 secunde ⁽³⁾												X	X

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Temperatura internă de 65,0°C pentru minimum 42 de secunde ⁽³⁾												X	X
Temperatura internă de 60 °C pentru minimum 507 secunde ⁽³⁾												X	X
Tratament termic pentru a obține desicarea la valori maxime pentru Aw de 0,93 și pH de 6													
Tratament termic pentru atingerea unei temperaturi interne de 65 °C pentru o perioadă de timp necesară obținerii unei valori minime de pasteurizare de 40							X						
Fermentare și maturare naturală pentru carnea cu os: minimum 9 luni, pentru a obține valori maxime pentru Aw de 0,93 și pH de 6	X								X				
Fermentare și maturare naturală pentru carnea dezosată: minimum 9 luni, pentru a obține valori maxime pentru Aw de 0,93 și pH de 6	X								X	X			
Fermentare naturală pentru mușchi file: minimum 140 de zile pentru a atinge valori maxime pentru Aw de 0,93 și pH de 6 ⁽⁴⁾									X	X			
Fermentare naturală pentru jambon: minimum 190 de zile pentru a atinge valori maxime pentru Aw de 0,93 și pH de 6 ⁽⁴⁾									X	X			
Uscare după sărarea jambonului cu os în stil italian: minimum 313 zile ⁽⁴⁾									X				
Uscare după sărarea jambonului cu os și a mușchiului file în stil spaniol ⁽⁴⁾ :	X								X	X			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
– jambon iberic: minimum 252 de zile; – spată iberică: minimum 140 de zile; – mușchi file iberic: minimum 126 de zile; – jambon Serrano: minimum 140 de zile													
Maturarea carcaselor la o temperatură minimă de 2 °C timp de cel puțin 24 de ore după sacrificare			X										
Îndepărtarea organelor				X	X	X		X					
MEMBRANE													
Sărare cu clorură de sodiu (NaCl), fie uscată, fie sub formă de saramură saturată ($A_w < 0,80$), pentru o perioadă neîntreruptă de cel puțin 30 de zile, la o temperatură ambientală de cel puțin 20 °C	X			MS ⁽⁵⁾			X		X	X			
Sărare cu sare suplimentată cu fosfat (86,5% NaCl, 10,7% Na ₂ HPO ₄ și 2,8% Na ₃ PO ₄), fie uscată, fie sub formă de saramură saturată ($A_w < 0,80$), pentru o perioadă neîntreruptă de cel puțin 30 de zile, la o temperatură ambientală de cel puțin 20 °C	X						X		X	X			
Sărare cu clorură de sodiu (NaCl), minimum 30 de zile ⁽⁶⁾													
Albire ⁽⁶⁾													
Uscare ⁽⁶⁾													
LAPTE													
Tratament termic (proces de sterilizare) pentru a atinge o valoare F ₀ minimă de 3	X					MS ⁽⁵⁾			MS ⁽⁵⁾				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Tratament termic UHT (temperatură foarte înaltă): minimum 132 °C pentru cel puțin o secundă	X						X						
Tratament termic UHT (temperatură foarte înaltă): minimum 135°C pentru un timp de păstrare adecvat	X												
Tratament termic HTST (pasteurizare la temperatură înaltă în timp scurt) dacă pH-ul laptelui este mai mic de 7, minimum 72 °C pentru cel puțin 15 secunde	X						X						
Tratament termic HTST (pasteurizare la temperatură înaltă în timp scurt) dacă pH-ul laptelui este de cel puțin 7, minimum 72°C pentru cel puțin 15 secunde, aplicat de două ori	X						X						
Tratament termic HTST (pasteurizare la temperatură înaltă în timp scurt) combinat cu un tratament fizic pentru a atinge o valoare a pH-ului sub 6 timp de minimum 1 oră sau pentru a atinge cel puțin 72 °C, combinat cu desicare	X												
Pasteurizare constând într-un singur tratament termic cu efect cel puțin echivalent cu cel obținut prin aplicarea temperaturii de 72 °C timp de 15 secunde	X		X	X			X						

⁽¹⁾ Abrevieri pentru bolile de categoria A în conformitate cu pct. 43.

⁽²⁾ F_0 este efectul bactericid calculat asupra sporilor de bacterii. O valoare F_0 de 3 înseamnă că punctul cel mai rece din produs a fost încălzit suficient pentru a atinge același efect bactericid cu cel determinat de expunerea la 121 °C (250 °F) timp de 3 minute cu încălzire și răcire instantanee.

⁽³⁾ Doar pentru carnea de pasăre.

⁽⁴⁾ Doar pentru porcine.

⁽⁵⁾ Marfă sigură.

⁽⁶⁾ Nu pentru membranele de bovine, ovine, caprine și porcine.

Tratament	HPAI	BNC
OUĂ		
Tratament termic: – Ou întreg: – 60,0 °C – 188 sec. – preparate termic complet – Amestecuri din ouă întregi: – 60 °C – 188 sec. – preparate termic complet – 61,1 °C – 94 sec. – Albuș de ou lichid: – 55,6 °C – 870 sec. – 56,7 °C – 232 sec. – Gălbenuș de ou simplu sau pur: – 60 °C – 288 sec. – Gălbenuș de ou sărat 10%: – 62,2 °C – 138 sec. – Albuș de ou deshidratat: – 67 °C – 20 de ore – 54,4 °C – 50,4 ore – 51,7 °C – 73,2 ore	X	
Tratament termic: – Ou întreg: – 55 °C – 2 521 sec. – 57 °C – 1 596 sec. – 59 °C – 674 sec.		X

<ul style="list-style-type: none">– preparate termic complet– Albuș de ou lichid:<ul style="list-style-type: none">– 55 °C – 2 278 sec.– 57 °C – 986 sec.– 59 °C – 301 sec.– Gălbenuș de ou sărat 10 %:<ul style="list-style-type: none">– 55 °C – 176 sec.– Albuș de ou deshidratat:<ul style="list-style-type: none">– 57 °C – 54,0 ore		
--	--	--

Anexa nr. 3
la Norma sanitară veterinară privind prevenirea,
controlul și eradicarea bolilor transmisibile la animale

Schema de supraveghere și durata măsurilor de control în zona de supraveghere pentru bolile de categoria A ale animalelor de acvacultură

1. Schema de supraveghere

Unitățile și grupurile de unități de acvacultură care dețin specii listate într-o zonă de supraveghere trebuie să facă obiectul supravegherii, pentru a se verifica infectarea cu boala de categoria A în cauză. Supravegherea trebuie să includă vizite de verificare a stării de sănătate, inclusiv prelevarea de eșantioane din unitățile de producție. Aceste vizite trebuie să fie efectuate de autoritatea competentă în conformitate cu tabelele 1 și 2.

Pentru eșantionare se aplică criteriile stabilite la pct. 9-14 corespunzătoare speciei respective.

Tabelul 1

Schemă de supraveghere care cuprinde vizitele de verificare a stării de sănătate și prelevări de eșantioane din unități și grupuri de unități pentru bolile de categoria A apărute la animalele acvatice, cu excepția necrozei hematopoietice epizootice

Boală de categoria A	Numărul de vizite de verificare a stării de sănătate pe an	Numărul de examene de laborator pe an	Numărul de animale din eșantion	Perioada din an în care s-a făcut eșantionarea	Perioada de ședere a animalelor eșantionate în unitate
---------------------------------	---	--	--	---	---

Infecția cu <i>Mikrocytos mackini</i>	1	1	150	Când prevalența infecției este cunoscută ca fiind maximă sau în perioada aprilie-mai, după o perioadă de 3-4 luni în care temperaturile apei de mare sunt mai mici de 10 °C	4 luni
Infecția cu <i>Perkinsus marinus</i>	1	1	150	Când prevalența infecției este cunoscută ca fiind maximă sau în lunile septembrie, octombrie sau noiembrie	4 luni
Infecția cu virusul sindromului Taura	2	2	150	În perioada anului în care probabilitatea ca temperatura apei să atingă cel mai înalt nivel anual este cea mai mare	2 luni
Infecția cu virusul bolii „cap galben”	2	2	150	În perioada anului în care probabilitatea ca temperatura apei să atingă cel mai înalt nivel anual este cea mai mare	2 luni

Tabelul 2

Schemă specifică de supraveghere care cuprinde vizitele de verificare a stării de sănătate și prelevări de eșantioane din unități în ceea ce privește necroza hematopoietică epizootică (NHE) a animalelor acvatice⁽¹⁾

Tipul de unitate	Numărul de inspecții de verificare a stării de sănătate per an (2 ani)	Numărul de eșantionări per an (2 ani)	Numărul de pești per eșantion	
			Numărul de pești în dezvoltare	Numărul de reproducători ⁽²⁾
(a) Unități care dețin reproducători	2	2	150 (prima și a doua inspecție)	150 (prima sau a doua inspecție)
(b) Unități care dețin exclusiv reproducători	2	1	0	150 ⁽²⁾ (prima sau a doua inspecție)

(c) Unități fără reproducători	2	2	150 (prima și a doua inspecție)	0
Numărul maxim de pești per bazin: 10				

⁽¹⁾ Eșantionarea peștilor în vederea examenului de laborator trebuie efectuată ori de câte ori temperatura apei este cuprinsă între 11 și 20°C. Cerința privind temperatura apei trebuie să se aplice și inspecțiilor de verificare a stării de sănătate. În unitățile în care temperatura apei nu atinge 11 °C în cursul anului, eșantionarea și vizitele de verificare a stării de sănătate trebuie să fie efectuate atunci când temperatura apei este la cel mai înalt nivel.

⁽²⁾ Eșantioane de la reproducători trebuie să nu includă fluide gonadale, lapți sau ovule, deoarece nu există nicio dovadă că NHE cauzează infecții ale tractului reproducător.

2. Durata măsurilor de control al bolilor în zona de supraveghere

Boală de categoria A	Perioada minimă de supraveghere
Infecția cu <i>Mikrocytos mackini</i>	3 ani
Infecția cu <i>Perkinsus marinus</i>	3 ani
Infecția cu virusul sindromului Taura	2 ani
Infecția cu virusul bolii „cap galben”	2 ani
Necroza hematopoietică epizootică	2 ani

Dacă perioada de supraveghere s-a încheiat fără să se depisteze un caz nou de infecție cu boala de categoria A în cauză, măsurile aplicate în zona de supraveghere trebuie eliminate, astfel cum se prevede la pct. 267.

LISTA
hotărârilor Guvernului care se abrogă

1. Hotărârea Guvernului nr. 939/2008 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind măsurile de supraveghere, control și combatere a gripei aviare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 154-156, art. 950), cu modificările ulterioare.

2. Hotărârea Guvernului nr. 1007/2008 cu privire la aprobarea unor norme sanitar-veterinare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 167-168, art. 1011), cu modificările ulterioare.

3. Hotărârea Guvernului nr. 698/2014 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind măsurile de combatere a febrei aftoase (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 261-267, art. 752), cu modificările ulterioare.

4. Hotărârea Guvernului nr. 1368/2016 cu privire la aprobarea unor norme sanitar-veterinare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 453-458, art. 1427), cu modificările ulterioare.

5. Hotărârea Guvernului nr. 1085/2017 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind măsurile de combatere a bolii de Newcastle (pseudopesta aviară) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 441-450, art. 1217), cu modificările ulterioare.

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărîrii de Guvern pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind prevenirea, controlul și eradicarea bolilor transmisibile la animale

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ.

Proiectul Hotărîrii de Guvern pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind prevenirea, controlul și eradicarea bolilor transmisibile la animale a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Subdiviziunea: Direcția medicină veterinară și siguranța alimentelor de origine animală.

Persoana responsabilă: Deonisia Cozlov, date de contact: e-mail: deonisia.cozlov@maia.gov.md, tel. 022 204 531.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul Hotărîrii de Guvern pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind prevenirea, controlul și eradicarea bolilor transmisibile la animale, este elaborat întru executarea acțiunii nr.6, din Cap.12 al Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, și acțiunii nr.124 al Planului de Acțiuni al Guvernului Republicii Moldova pentru anul 2024, aprobat prin Hotărîrea de Guvern nr.829/2023 și respectiv 887/2023.

Concomitent, proiectul Hotărîrii de Guvern privind prevenirea, controlul și eradicarea bolilor transmisibile la animale, vine întru executarea prevederilor art. 47 alin.(1), art. 53 alin. (2), art. 55 alin.(2), art. 58 alin. (2), art. 68 alin. (3), art. 70 alin. (3), art. 72 alin. (2), art. 73 alin. (2), art. 74 alin. (4) din Legea nr. 196/2024 privind sănătatea animală.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative.

Impactul bolilor transmisibile ale animalelor și al măsurilor necesare pentru păstrarea sub control a respectivelor boli poate fi devastator pentru animalele individuale, pentru populațiile de animale, pentru deținătorii de animale și pentru întreaga economie.

La momentul actual, în Republica Moldova, măsurile de prevenire și control ale bolilor animalelor sunt reglementate parțial, dar nu la nivelul cerințelor europene. Epidemiile de boli transfrontaliere, cum ar fi pesta porcină africană și gripa aviară, au evidențiat vulnerabilități în sistemul național de gestionare a sănătății animalelor. De asemenea, lipsa infrastructurii adecvate, cum ar fi centrele de colectare a

materialului seminal și societățile de ameliorare, creează dificultăți în gestionarea și îmbunătățirea sănătății efectivelor de animale.

De asemenea, bolile transmisibile ale animalelor pot avea, de asemenea, un impact semnificativ asupra sănătății publice și a siguranței alimentare.

De menționat faptul că bolile contagioase la animale pot conduce la cele mai mari pierderi economice la toate speciile de animale, exprimate prin depopulări forțate a tuturor animalelor din efective, impunerea pe diferiți termeni restricții de export al animalelor și producției animalieră, cheltuieli pentru lichidarea focarelor de boală, impactul negativ asupra mediului, iar în cazul zoonozelor, impactul negativ cu toate consecințele pentru sănătatea publică.

Pentru a asigura standarde înalte de sănătate animală și de sănătate publică în țară și o dezvoltare rațională a sectoarelor agriculturii și acvaculturii și pentru a crește productivitatea, este necesară stabilirea unor norme privind sănătatea animală similare celor din Uniunea Europeană. Respectivele norme sunt necesare, printre altele, pentru a contribui la realizarea pieței interne și pentru a evita răspândirea bolilor infecțioase. Respectivele norme ar trebui de asemenea să garanteze, în măsura posibilului, că este menținut statutul sanitar al animalelor existent în Republica Moldova și că este susținută îmbunătățirea în consecință a acestuia.

Legislația actuală în materie de sănătate animală constă dintr-o serie de acte normative care instituie norme privind sănătatea animală aplicabile comerțului interior și a exportului a animalelor și produselor de origine animală, eradicării bolilor, controalelor sanitar-veterinare, notificării bolilor și ajutorului financiar pentru diferite specii de animale; dar care nu sunt ajustate la noile prevederi ale Legii nr.196/2024 privind sănătatea animală pentru întregul sector.

În același context menționăm, abordarea unei noi strategii în materie de sănătate animală în care „prevenirea este mai eficientă decât vindecarea”, are ca obiectiv promovarea sănătății animale prin plasarea unui accent mai puternic asupra măsurilor de prevenire, monitorizării bolilor, controlului bolilor și cercetării, cu scopul de a reduce incidența bolilor animalelor și de a minimiza impactul focarelor de boală atunci când acestea apar totuși. Strategia propune adoptarea unui „cadru de reglementare unic și simplificat în materie de sănătate animală”, care să asigure convergența cu standardele internaționale și, în același timp, un angajament ferm în favoarea unor norme ridicate în materie de sănătate animală.

Animalele pot să sufere de o gamă vastă de boli infecțioase sau neinfecțioase. Multe boli pot fi tratate sau afectează numai animalul în cauză sau nu se transmit la alte animale sau la oameni. Bolile transmisibile pot avea un impact mai vast asupra sănătății animale sau asupra sănătății publice, cu efecte resimțite la nivel de populație.

La stabilirea normelor menționate în materie de sănătate animală, este esențial să se ia în considerare legăturile dintre sănătatea animală și sănătatea publică, mediu, siguranța

alimentelor și a furajelor, bunăstarea animalelor, securitatea alimentară, precum și aspecte economice, sociale și culturale.

Bolile animalelor se transmit nu doar prin contact direct între animale sau între animale și oameni. Ele se propagă și prin sistemele de circulație a apei și a aerului, prin vectori precum insectele, precum și prin materialul seminal, ovocitele și embrionii utilizați la inseminarea artificială, în cadrul donațiilor de ovocite sau în cel al transferului de embrioni. Agenții patogeni se pot găsi, de asemenea, în produse alimentare sau în alte produse de origine animală, cum ar fi pielea, blana, penele, coarnele sau alte materiale obținute din corpul unui animal. Mai mult, agenții patogeni pot fi răspândiți și de diferite alte obiecte, precum vehiculele de transport, echipamentele în contact cu animalele, furajele, fânul și paiele. Ca urmare, niște norme eficiente privind sănătatea animală trebuie să acopere toate materialele și toate căile posibile de infectare.

În prezent, Republica Moldova se confruntă cu deficiențe semnificative în gestionarea bolilor animale, lipsa unor centre specializate de ameliorare a animalelor și a unui sistem de colectare a materialului seminal, precum și insuficiența măsurilor de biosecuritate și trasabilitate. Bolile transfrontaliere, cum ar fi pesta porcină africană și gripa aviară, au afectat sectorul zootehnic, punând în pericol producția și comerțul. Actualul cadru normativ nu oferă suficiente instrumente de prevenire și control la standardele cerute de UE, ceea ce impune o reglementare mai strictă și clară pentru protejarea fermelor și a economiei zootehnice.

Pe parcursul anului 2023, pentru asigurarea executării programelor de monitorizare și supraveghere pe domeniile de competență "Sănătatea animală" au fost prelevate următorul număr de probe:

- au fost întocmite și transmise la laborator 1530 de cereri de analiză prin intermediul SIA LIMS;
- în cadrul Programului acțiunilor strategice, au fost efectuate 379.592 de vaccinări și 72.487 de testări ale animalelor cu scop de combatere a bolilor la animale și prevenirea transmiterii bolilor de la animale la om.;
- au fost recepționate 75 de rapoarte de notificări a suspiciunilor la boli infecțioase;
- au fost înregistrate 18 focare de PPA la porci domestici, fiind nimiciți 6511 porci.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

Referitor la actul normativ cu relevanță UE "Prevenirea, controlul și eradicarea bolilor transmisibile la animale", principalele aspecte noi constă în necesitatea de a prioritiza acțiunile de monitorizare a bolilor contagioase la animale și păsări prin măsuri de supraveghere și control pentru prevenirea apariției acestora, fapt ce ar diminua considerabil riscurile economice, sociale și de contaminare a mediului, precum și

necesitatea de a interveni cu măsuri de eradicare a bolilor contagioase în eventualele focare de boală.

Domeniul de aplicare al prezentului proiect ține de măsurile de control al bolilor pentru bolile de categoria A ale animalelor terestre și acvatice, precum și anumite măsuri de control al bolilor pentru bolile din categoriile B și C.

Măsurile de control al bolilor prevăzute în prezentul proiect se aplică animalelor și produselor obținute de la animale, inclusiv produselor de origine animală, materialului germinativ, subproduselor de origine animală și produselor derivate.

În acest context se stabilesc măsurile minime necesare care trebuie întreprinse pentru prevenirea bolilor și reducerea riscurilor din lanțul de producție animalieră, transportarea animalelor în siguranță până la abatorizare și obținerea produselor sigure pentru consumul uman.

Proiectul de transpunere propune:

- Stabilirea unui cadru clar pentru prevenirea și controlul bolilor listate, cu proceduri detaliate pentru gestionarea focarelor.
- Obligații clare pentru fermieri și veterinari de a raporta imediat suspiciunile de boală și de a implementa măsuri de biosecuritate.
- Măsuri stricte de prevenire și control al bolilor listate, cum ar fi carantina și sacrificarea animalelor infectate.
- Proceduri pentru notificarea rapidă a bolilor și implementarea imediată a măsurilor de biosecuritate.
- Trasabilitatea animalelor și produselor de origine animală pentru a preveni răspândirea bolilor prin transport.
- Obligații clare pentru fermieri și autorități veterinare privind măsurile de control și notificare.
- Introducerea unui sistem integrat de monitorizare electronică a efectivelor de animale.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare.

Pentru a menține sub control situația epidemiologică față de bolile contagioase sunt necesare reglementări stricte impuse la nivel national de către autoritățile competente în domeniu. Republica Moldova fiind membră a Organizației Mondiale pentru Sănătatea Animală (WOAH), sistematic raportează și notifică cazurile de boli contagioase înregistrate la diferite specii de animale, păsări, pe teritoriul republicii.

Elementul fundamental al situației epidemiologice favorabile de boli infecțioase se reflectă în capacitatea instituțiilor medical veterinare competente să obțină și să mențină statutul de "*indemn de boală*" pentru anumite boli listate și emergente, la nivel national.

Modificarea legislației nationale cu includerea obligatoriu în planul strategic de supraveghere și control al bolilor contagioase a măsurilor și criteriilor specifice privind măsurile de supraveghere și de biosecuritate pentru menținerea statutului de "*indemn de boală*", pentru anumite boli listate și emergente, vor contribui substanțial la fortificarea acestui statut.

Opțiunea de menținere a cadrului normativ actual sau de implementare parțială a prevederilor a fost exclusă, deoarece nu ar asigura un control eficient al bolilor și ar expune fermierii și economia la riscuri majore. În plus, lipsa implementării complete ar duce la excluderea produselor moldovenești de pe piețele europene, afectând negativ exporturile.

4.1. Impactul asupra sectorului public

La momentul actual măsurile de supraveghere, controlul, profilaxia și de eradicare a bolilor contagioase este abordat la nivel internațional sub aspectul și în contextul **”O singură sănătate”**, ce argumentează acțiuni și măsuri întreprinse în trei direcții constrânse între ele: sănătatea animală, sănătatea umană și mediul înconjurător. Succesul măsurilor de supraveghere, control, profilaxie și eradicare a bolilor contagioase poate fi realizat dor în cazul când sunt direcționate la aceste trei verigi.

În acest context există o conexiune și o conlucrare permanentă a trei organizații internaționale cheie pe segmentul de sănătate animală, umană și a unui mediu sănătos. Acestea instituții sunt reprezentate de: OMS (Organizația Mondială a Sănătății), WOA (Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor) și FAO (Organizația pentru Alimentație și Agricultură). Importanța sa nu se limitează la economia rurală, ci are un impact asupra întregii societăți. În timp ce vor continua să apară crize în materie de sănătate animală, evaluarea situației actuale în context național, regional, dar și mondial a evidențiat necesitatea de a se pune un accent mai mare pe prevenirea bolilor și pe gestionarea rapidă și eficientă a riscurilor, cu scopul de a reduce incidența și amploarea focarelor de boli contagioase la animale.

Bunăstarea animalelor are în special legături strânse cu sănătatea animală și orice obiective pentru sănătatea animală trebuie să țină pe deplin seama de cerințele de bunăstare a animalelor, în conformitate cu prevederile legislației naționale, dar și cele internaționale, mai cu seamă cele ale UE.

Scopul acestor proiecte de acte normative cu relevanță UE, este de a forma un cadru legislativ simplificat și mai coerent pentru sănătatea animalelor, de menținere a siguranței sănătății publice și de a păstra un mediu sigur din punct de vedere epidemiologic, pe baza unei bune guvernante și în conformitate cu standardele internaționale, promovate și recomandate de către WOA (Organizației Mondiale pentru Sănătatea Animală), pentru a consolida și a menține statutul *”indemn de boală”* pentru anumite boli listate și emergente.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Din punct de vedere economic, financiar impactul este estimat ca fiind unul pozitiv. În primul rând, se preconizează beneficii în incidența redusă a bolilor, diminuarea

riscurilor pentru sănătatea publică în cazul bolilor cu caracter zoonotic, și respectiv cheltuielile legate de măsuri de tratament și de prevenire a răspândirii bolii.

Analiza impactului financiar pentru prevederile propuse în legislația națională a Republicii Moldova include o evaluare detaliată a costurilor necesare pentru prevenirea și controlul bolilor listate. În perioada 2021-2023, bugetul alocat pentru gestionarea focarelor de boli în Republica Moldova a variat, în funcție de gravitatea și numărul de focare raportate, precum și de necesitățile de resurse pentru a combate aceste epidemii în sectorul zootehnic.

Estimări privind alocările bugetare pentru controlul bolilor (2021-2023)

1. 2021: Bugetul alocat pentru controlul bolilor la animale, inclusiv răspunsul la focare, a reprezentat aproximativ 10-12% din bugetul total al ANSA. Această alocare a inclus măsuri de prevenire și monitorizare.

2. 2022: Alocările pentru controlul bolilor au crescut ușor, reflectând răspunsul la focare specifice în Republica Moldova, ceea ce a necesitat măsuri sporite de monitorizare și răspuns. În acest an, bugetul pentru controlul bolilor a reprezentat aproximativ 15% din bugetul total.

3. 2023: ANSA a continuat să prioritizeze prevenirea și controlul bolilor, iar alocările pentru acest domeniu au ajuns la 16-18% din buget, pe fondul măsurilor biosecuritate suplimentare, ca urmare a focarelor de pestă porcină africană și gripă aviară.

Estimări ale costurilor pentru controlul bolilor (2021-2023):

Această estimare reflectă cheltuielile pentru personal, testări de laborator, monitorizare și răspuns în caz de urgență, conform raportărilor ANSA.

An	Buget total ANSA (MDL)	Procent din buget alocat controlului bolilor	Costuri estimate pentru controlul bolilor (MDL)
2021	250 milioane	10-12%	25-30 milioane
2022	270 milioane	15%	40,5 milioane
2023	290 milioane	16-18%	46,4-52,2 milioane

Implementarea măsurilor mai stricte de control al bolilor, prin transpunerea Regulamentului (UE) 2020/687, va avea un impact direct și indirect asupra sectorului agricol, în special asupra fermierilor și economiei zootehnice:

- Costuri directe: Fermierii vor trebui să suporte costuri legate de respectarea măsurilor de biosecuritate, inclusiv investiții în infrastructură, măsuri sanitare și inspecții periodice.

- Beneficii pe termen lung: Pe termen lung, aceste măsuri vor contribui la sănătatea generală a efectivelor de animale, reducând mortalitatea și îmbunătățind calitatea produselor, ceea ce va spori potențialul de export, în special către piața europeană.

- Impact economic: Deși costurile pe termen scurt pot crește din cauza conformării la noile reglementări, pe termen lung, acestea vor asigura stabilitatea economiei zootehnice, prevenind pierderile cauzate de focare și îmbunătățind competitivitatea internațională a produselor.

Impactul financiar asupra bugetului existent al ANSA va rămâne gestionabil, în special datorită integrării progresive a noilor măsuri de control și prevenire a bolilor. Deși

costurile de conformare pe termen scurt vor crește, efectele pozitive pe termen lung asupra sectorului agricol vor contribui la stabilitatea și competitivitatea pieței zootehnice.

Justificarea costurilor suplimentare

1. Prevenirea focarelor majore: Investițiile preventive reduc semnificativ riscul focarelor mari și al pierderilor economice masive. Focarele din anii anteriori au demonstrat importanța măsurilor rapide de control și intervenție.
2. Modernizarea infrastructurii: Integrarea unor sisteme de monitorizare în timp real este esențială pentru a respecta cerințele UE și a îmbunătăți eficiența gestionării riscurilor în ferme și la nivelul transportului animalelor.
3. Creșterea competitivității produselor moldovenești: Transpunerea completă a Regulamentului nr.687/2020 va permite fermierilor moldoveni să acceseze piețele UE fără bariere sanitare, reducând riscul de blocaj al exporturilor din cauza focarelor de boli.

Aceste cheltuieli suplimentare sunt justificate prin necesitatea modernizării și eficientizării sistemului de prevenire și control al bolilor animale, reducând astfel riscurile de epidemii care ar putea afecta semnificativ economia.

Impacturi determinate pe termen lung:

- Reducerea focarelor și a pierderilor economice în sectorul zootehnic.
- Creșterea eficienței intervențiilor prin monitorizare automată și notificări rapide.
- Accesul mai ușor la fondurile europene și integrarea în rețelele comerciale europene, ceea ce va îmbunătăți viabilitatea economică a fermierilor și a întreprinderilor zootehnice.

Conform Cadrului bugetar pe termen mediu (2025-2027), aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.561/2024, pentru sectorul Agricultură, în special pentru domeniul *Sănătății animalelor* au fost estimate următoarele costuri

I. Subprogramul 5103 „Creșterea și sănătatea animalelor”

II. Activități principale în cadrul subprogramului și cheltuieli pe termen mediu

mii lei

Activități	2025	2026	2027
Realizarea Programului de monitorizare a calității medicamentelor de uz veterinar (ANSA)	288,0	288,0	288,0
Menținerea și dezvoltarea genofondului în sectorul zootehnic (CRARA) (00133)	7 600,0	7 600,0	7 600,0
Implementarea Programului de eradicare a rabiei la vulpi (ANSA)	24 000,0	24 000,0	24 000,0
Implementarea Programului acțiunilor strategice de supraveghere, profilaxie și combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om și de protecție a mediului (ANSA)	46 524,7	46 524,7	46 524,7
Proiecte finanțate din surse externe (Proiectul „Investiții pentru Guvernanță, Creștere și Reziliență în Agricultură” AGGRI) (70402)	129 394,9	250 022,5	244 815,8
Total subprogramul 5103	207 807,6	328 435,2	323 228,5

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Obținerea (sau redobândirea un unele situații) și menținerea statutului ”*indemn de boală*” pentru anumite boli listate și emergente, va favoriza circulația liberă pe teritoriul republicii și cu dreptul de export fără restricții pe piața internațională a animalelor, produselor de origine animală și a materialului genetic, iar crescătorii de animale, sectorul privat, vor obține plus valoare din activitățile sale.

Impactul asupra sectorului privat, în special asupra fermierilor și întreprinderilor zootehnice, va fi semnificativ, în special prin creșterea costurilor de conformare. Fermierii vor trebui să:

- Implementeze măsuri suplimentare de biosecuritate în ferme, cum ar fi sisteme de dezinfectare și bariere sanitare.
- Modernizeze infrastructura pentru a respecta cerințele privind trasabilitatea și notificarea.
- Suporte costuri asociate cu inspecțiile veterinare regulate și procedurile stricte de control al bolilor.

Estimări de costuri pentru fermieri:

- Fermierii mari și medii: 5-8% creștere a costurilor operaționale.
- Fermierii mici: necesită sprijin guvernamental sau acces la fonduri europene pentru a acoperi costurile de conformare.

4.4. Impactul social

Implementarea regulilor stricte de prevenire și control va avea un impact pozitiv asupra siguranței alimentare și protecției consumatorilor din Republica Moldova. Cu toate acestea, fermierii mici și comunitățile rurale vor resimți presiuni financiare din cauza costurilor de conformare, care pot duce la creșterea prețurilor produselor de origine animală pe termen scurt.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Crearea unui sistem național de monitorizare va presupune gestionarea și protejarea datelor personale ale fermierilor, respectând Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Regulamentul nu are un impact disproporționat asupra vreunui gen. Este esențial, însă, să se asigure acces egal la instruire și resurse pentru toți fermierii, indiferent de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Cele menționate mai sus, relatează că doar prin implementarea unor măsuri concrete, stricte și eficiente de supraveghere, control, profilaxie și de eradicare a bolilor contagioase la animalele domestice va contribui automat la reducerea riscului de pătrundere și răspândire a agenților patogeni în mediu, ce concomitent va reduce impactul acestora și asupra faunei sălbatice.

Implementarea acestor proiecte de acte normative, va contribui la o incidență mai redusă a focarelor de boli contagioase la animalele terestre și acvatice, la obținerea

(redobândirea) și menținerea unui statut *"indemn de boală"* pentru anumite boli listate și emergente, ce respectiv va permite de a extrapola mai multe alte efecte pozitive asupra menținerii unui mediu favorabil din punct de vedere al situației epidemiologice față de bolile contagioase la animalele terestre și acvatice.

Impactul asupra mediului va fi pozitiv, deoarece prevenirea și controlul bolilor vor reduce riscul sacrificării în masă a animalelor și poluarea solului sau a apelor. În plus, noile măsuri de biosecuritate vor contribui la protejarea biodiversității și la reducerea impactului negativ asupra ecosistemelor agricole.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Pe termen lung, implementarea acestor reglementări va conduce la o creștere a competitivității produselor moldovenești pe piețele internaționale și la îmbunătățirea calității vieții fermierilor, prin reducerea riscurilor de pierderi economice cauzate de focarele de boală.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Prezentul proiect de HG completează normele privind nivelul de informare și de pregătire cu privire la boli și controlul acestora care trebuie aplicate în ceea ce privește bolile listate menționate în Legea nr.196/2024 privind sănătatea animală.

Norma sanitară veterinară privind prevenirea, controlul și eradicarea bolilor transmisibile la animale reprezintă cadru normativ secundar de implementare a Legii nr.196/2024 stabilind:

- norme de completare a măsurilor de control al bolilor în cazul suspectării și al confirmării oficiale a unei boli din categoria A la animale deținute;
- norme de completare privind stabilirea zonelor de restricții în cazul confirmării oficiale a unei boli din categoria A la animale deținute;
- norme de completare privind repopularea zonei de restricții cu animale deținute în cazul confirmării oficiale a unei boli din categoria A;
- norme de completare a măsurilor de control al bolilor în caz de suspiciune și de confirmare oficială a unei boli de categoria A la animalele sălbatice;
- norme de completare a măsurilor de control al bolilor în caz de suspiciune și de confirmare oficială a unor boli din categoriile B și C la animalele terestre;
- norme de completare a măsurilor de control al bolilor în cazul suspectării și confirmării oficiale a unei boli de categoria A la animalele acvatice;
- norme de completare privind stabilirea zonelor de restricții în cazul confirmării oficiale a unei boli de categoria A la animalele de acvacultură;
- norme de completare privind măsurile de control al bolilor în caz de suspiciune și de confirmare oficială a unei boli de categoria A la animalele acvatice sălbatice;
- norme de completare a măsurilor de control al bolilor în caz de suspiciune și de confirmare oficială a unor boli din categoriile B și C la animalele acvatice.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Norma sanitară veterinară privind prevenirea, controlul și eradicarea bolilor transmisibile la animale transpune complet Regulamentul delegat (UE) nr. 2020/687 al Comisiei Europene din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de prevenire și control al anumitor boli listate, CELEX: 02020R0687 (publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L174 din 03 iunie 2020, p.64), așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2023/751 al Comisiei din 30 ianuarie 2023.

Gradul de compatibilitate a actelor UE cu proiectul în cauză este reflectat în tabelul de concordanță elaborat conform prevederilor Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.1171/2018.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Întru respectarea articolului 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional Anunțul de inițiere a elaborării proiectului a fost plasat pe pagina Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și pe pagina web <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotaririi-guvernului-pentru-prevenirea-controlul-si-eradicarea-bolilor-transmisibile-la-animale/12802>.

A fost stabilită perioada de înaintare a propunerilor și recomandărilor pe marginea proiectelor începând cu data de 09.07.2024 - 22.07.2024.

În vederea respectării prevederilor legislației în vigoare proiectele a fost supus avizării și consultării publice cu autoritățile publice și asociațiile de profil, conform prevederilor art. 32 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, fiind plasat pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare www.maia.gov.md la compartimentul Transparență decizională/ Proiecte de documente.

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/ministerul-agriculturii-si-industriei-alimentare-prezinta-pentru-consultari-proiectul-hotaririi-de-guvern-pentru-aprobarea-normei-sanitare-veterinare-privind-prevenirea-controlul-si-eradicarea-bolilor-transmisibile-la-animale-numar-unic-841maia2024/13666>

7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu art. 35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost supus expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare.

În conformitate cu art. 36 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.

În conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul urmează să fie supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Ca urmare a aprobării Normei sanitare veterinare privind prevenirea, controlul și eradicarea bolilor transmisibile la animale se vor abroga:

1) Hotărârea Guvernului nr. 1085/2017 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind măsurile de combatere a bolii de Newcastle (pseudopesta aviară);

2) Hotărârea Guvernului nr. 698/2014 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind măsurile de combatere a febrei;

3) Hotărârea Guvernului nr. 939/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind măsurile de supraveghere, control și combatere a gripei aviare;

4) Hotărârea Guvernului nr. 1007/2008 cu privire la aprobarea unor norme sanitare veterinare;

5) Hotărârea Guvernului nr.1368/2016 cu privire la aprobarea unor norme sanitare veterinare.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectelor actelor normative

Implementarea prevederilor prezentelor Norme sanitare veterinare se va efectua din bugetul de stat în limita mijloacelor alocate pentru măsurile antiepidemice stipulate în programele de acțiuni strategice antiepidemice anuale, îndeplinite de către medicii veterinari din cadrul ANSA.

**Ministrul Agriculturii
și Industriei Alimentare**

Ludmila CATLABUGA

Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)
a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea
Normei sanitare veterinare privind prevenirea, controlul și eradicarea bolilor transmisibile la animale
(număr unic 841/MAIA/2024)

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/prounerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Afacerilor Externe <i>Nr. DI/3/041.1-10320 din 01.10.2024</i>	În limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.	
Ministerul Sănătății <i>Nr.09/3766 din 03.10.2024</i>	Conform competențelor funcționale, comunică următoarele. Punctul 62, litera c) va avea următorul cuprins: „c) Regulamentul sanitar privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 344/ 2020.”	Se acceptă La pct.62 subpct. 62.3 s-a redactat cu următorul cuprins:” c) Regulamentul sanitar privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 344/ 2020.”
Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor <i>Nr.15-5245 din 02.10.2024</i>	Pe tot parcursul proiectului, textul „în conformitate cu prevederile Legii nr.119/2019”, se propune a se substitui cu textul „în conformitate cu prevederile Legii nr.129/2019”.	Se acceptă Referințele la prevederile Legii nr.119/2019 s-a substituit cu referința la Legea 129/2019.
Centrul de Armonizare a Legislației <i>Nr.31/02-126-11129 din 04.10.2024</i>	III. Respectarea mecanismului de armonizare a) Obiecții privind clauza de armonizare Clauza de armonizare urmează a fi repositionată din conținutul Normei în textul propriu-zis al proiectului de HG, după clauza de adoptare și expusă în următoarea redacție: ”Prezenta Hotărâre transpune Regulamentul delegat (UE) 2020/687 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de prevenire și control al anumitor boli listate, publicat în Jurnalul Oficial al Comunității Europene L 174 din 3 iunie	Se acceptă Clauza de armonizare a fost redactată conform obiecției.

	<p>2020, CELEX: 32020R0687, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2023/751 al Comisiei din 30 ianuarie 2023 de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2020/687 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de prevenire și control al anumitor boli listate.”</p> <p>IV. Concluzii Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, se va asigura ajustarea clauzei de armonizare prin prisma observațiilor enunțate mai sus.</p>	
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării <i>Nr.03-3110 din 10.10.2024</i></p>	<p>În limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele. Pe parcursul textului se regăsesc norme cu caracter incert: - pct.25, subpct.5 „orice alte informații relevante”</p>	<p>Se acceptă parțial pct.25, subpct.25.5 s-a redactat cu următorul text: ”la necesitate, orice alte informații relevante”.</p>
	<p>- pct.41, subpct.4) și 5)</p>	<p>Nu se acceptă Sunt reglementate norme specifice pentru a exclude orice risc de contaminare sau răspândire a bolii.</p>
	<p>- pct.65, subpct.3 „orice părți ale clădirii”</p>	<p>Nu se acceptă Sunt reglementate norme specifice pentru a exclude orice risc de răspândire a bolii.</p>
	<p>- pct.209 subpct.4 „și alte probleme” - pct.244, subpct 5) „adoptarea oricărei alte măsuri”</p>	<p>Se acceptă parțial pct.209 subpct.209.4 textul „și alte probleme” s-a substituit cu textul ” și manifestările legate de boli” pct.244, subpct 244.5 textul „adoptarea oricărei alte măsuri” s-a substituit cu textul ”adoptarea măsurilor”</p>
	<p>- pct.251 „Agenția poate”; „alte activități”, etc.</p> <p>Normele prenotate contravin principiilor de reglementare a activității de întreprinzător, stabilite la art.4 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și principiului predictibilității actelor normative,</p>	<p>Se acceptă pct.251 „Agenția poate”; „alte activități”, s-a reformulat ”autoritatea competentă pune în aplicare măsuri”, cuvântul ” alte” s-a exclus.</p>

	consacrat de art.3 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.	
Ministerul Finanțelor <i>Nr. 07/5-03/493/1595 din 10.10.2024</i>	în limita atribuțiilor funcționale, comunică următoarele. Conform art.30 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, cu modificările și completările ulterioare, Nota de fundamentare urmează a fi completată cu costurile necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor hotărârii, însoțite de calcule argumentate divizate pe ani, precum și indicarea sursei de finanțare a cheltuielilor respective. Examinând Nota de fundamentare, anexată la proiect se constată că, sunt reflectate doar costurile suportate în acest scop pentru perioada 2021-2023, ceea ce nu oferă o informație suficientă pentru aprecierea unui eventual impact asupra bugetului de stat pentru anii următori. Prin urmare, de rând cu estimarea cheltuielilor conform Legii menționate, autorul urmează să aducă claritate dacă pentru implementarea măsurilor incluse în proiect sunt prevăzute resurse financiare în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu (2025-2027), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.561/2024, precum și în proiectul Legii bugetului de stat pentru anul 2025.	Se acceptă Nota de fundamentare a fost completată cu costurile prevăzute în Cadrul bugetar pe termen mediu (2025-2027), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.561/2024.
Avizare și consultare publică repetată		
Ministerul Afacerilor Externe <i>Nr. DI/3/041.1-11078 din 18.10.2024</i>	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	
Centrul de Armonizare a Legislației <i>Nr.31/02-69-11657 din 21.10.2024</i>	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	
Ministerul Sănătății <i>Nr.09/4009 din 24.10.2024</i>	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	
Ministerul Finanțelor <i>Nr. 07/5-09/530 din</i>	Cu toate că, în punctul 9 din Nota de fundamentare a proiectului de hotărâre este specificat faptul că, implementarea prevederilor nu va necesita mijloace financiare adiționale din	Se acceptă Punctul 9 din Nota de fundamentare a fost revizuit și modificat.

25.10.2024	<p>bugetul de stat, la punctul 4.2 se menționează despre justificarea costurilor suplimentare precum prevenirea focarelor majore, modernizarea infrastructurii și creșterea competitivității produselor moldovenești, fără a fi prezentate calcule argumentate divizate pe ani și sursa de finanțare a cheltuielilor respective.</p> <p>Suplimentar atenționăm, că impactul financiar și argumentarea costurilor estimative urmează a fi reflectate în punctul 4.2 din Nota de fundamentare și nu în punctul 9 cum este redat de către autor la proiectul de hotărâre prezentat spre examinare.</p>	<p>Tot odată la pct. 4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative din Nota de fundamentare sunt reflectate costurile conform Cadrului bugetar pe termen mediu (2025-2027), aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.561/2024, pentru sectorul Agricultură, în special pentru domeniul <i>Sănătății animalelor</i> cu estimarea tuturor costurilor.</p>
<p>Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor</p> <p><i>Nr.05-5705 din 24.10.2024</i></p>	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării</p> <p><i>Nr.03-3359 din 04.11.2024</i></p>	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	
Expertizare		
<p>Centrul Național Anticorupție</p> <p><i>Nr. 06/2/19561 din 08.11.2024</i></p>	<p>Proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă și respectă parțial rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional (acesta lipsește atât pe pagina web a ministerului, cât și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md).</p> <p>Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la asigurarea standardelor înalte de sănătate animală și de sănătate publică în Republica Moldova, precum și o dezvoltare rațională a sectoarelor agriculturii și acvaculturii în vederea creșterii productivității.</p>	<p>S-a luat act</p> <p>Proiectul a fost supus consultărilor publice pe platforma particip.gov.md și pe site-ul ministerului.</p> <p>https://particip.gov.md/ro/document/stages/ministerul-agriculturii-si-industriei-alimentare-prezinta-pentru-consultari-proiectul-hotaririi-de-guvern-pentru-aprobarea-normei-sanitare-veterinare-privind-prevenirea-controlul-si-eradicarea-bolilor-transmisibile-la-animale-numar-unic-841maia2024/13666</p>
<p>Ministerul Justiției din Republica Moldova</p> <p>Nr. 04/2-9967</p>	<p>La proiectul hotărârii Guvernului:</p> <p>1. În clauza de adoptare, în referința la Legea nr. 196/2024 privind sănătatea animală se va indica sursa de publicare a</p>	<p>Se acceptă</p>

din 25.10.2024	acesteia.	
	2. În conformitate cu art. 52 alin. (2) și (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, punctele, de regulă, nu au denumire, sunt expuse fără utilizarea cuvântului „punct” și se însemnează consecutiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct, începând cu primul și terminând cu ultimul, de la începutul și până la sfârșitul actului normativ. Pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerotează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar. Ținând cont de regula enunțată, la pct. 3 subpunctele se vor renumerota (observație valabilă și pentru textul Anexei).	Se acceptă
	3. La pct. 5 se consideră inutilă expresia „data de”.	Se acceptă
	La proiectul Anexei: 1. La pct. 2, la semnificația noțiunii „produs sigur”, cuvântul „înseamnă” se va exclude ca fiind excedent.	Se acceptă
	2. Noțiunea „vector” nu este definită în Regulamentul delegat (UE) 2020/687 al Comisiei din 17 decembrie 2019 de completare a Regulamentului (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de prevenire și control al anumitor boli listate, prin urmare se va examina suplimentar necesitatea indicării semnificației noțiunii enunțate.	Se acceptă Noțiune exclusă
	3. La pct. 4, al doilea enunț, cuvântul „Estimarea” se va substitui cu cuvântul „Examinarea”, astfel cum este indicat la art. 3 din Regulamentul delegat pe care îl transpune.	Se acceptă
	4. La pct. 10, în titlul tabelului, textul „Tabelul 1” se va substitui cu textul „Tabelul nr. 1” (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).	Se acceptă
	5. Potrivit normelor de tehnică legislativă, dacă se face trimitere la mai mult de două elemente structurale consecutive, enumerarea se redă prin cratimă. Astfel, la pct. 20, textul „pct. 9, 10, 11 și 12” se va substitui cu textul „pct. 9-12” (observația valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).	Se acceptă

6. La pct. 24, sintagma „pentru boala în cauză” se va substitui cu sintagma „pentru confirmarea bolii sau diagnosticului”.	Se acceptă
7. La pct. 32 sbp. 1) cuvintele „se estima” se vor substitui cu cuvintele „se estimează”.	Se acceptă
8. La denumirea Secțiunii a 2-a din Capitolul IV, sintagma „ancheta epizootologică” se va substitui cu sintagma „Ancheta epidemiologică”.	Se acceptă
9. La pct. 41: 1) Cuvintele „faptul că” se vor substitui cu cuvântul „dacă”	Se acceptă
2) La sbp. 4) și 5), cuvântul „boala”/„bolii” va fi succedat de cuvintele „de categoria A”, or, nu în toate cazurile este utilizată sintagma enunțată (obiecție valabilă și la pct. 44, etc.).	Se acceptă
10. La pct. 47, pct. 51 sbp. 2), etc., cuvântul „unitățile” se va substitui cu cuvântul „exploatațiile”, în vederea uniformizării terminologiei în text (a se vedea în acest sens denumirea Secțiunii a 6-a din Capitolul IV)	Se acceptă Denumirea Secțiunii a 6-a din Capitolul IV a fost reformulată(din exploatații în unități). Tot odată a fost uniformizată terminologia în text.
11. La pct. 49 atragem atenția că, pct. 44 sbp. 3) nu are alte diviziuni decât literele a), b) și c), motiv pentru care nu este necesară enumerarea acestora în cazul dat.	Se acceptă
12. La pct. 59 sbp. 2), textul „pct. 61-65” se va substitui cu textul „pct. 60-66”, or, pct. 60-66 transpun art. 15 la care se face referință la pct. 2 din Anexa III din Regulamentul delegat (UE) transpus prin pct. 59 din proiect.	Se acceptă
13. La pct. 65 sbp. 6), potrivit căruia „echipamentele, recipientele, ustensilele de consum, suprafețele sau orice material care ar putea fi contaminate după spălare și dezinfectare trebuie distruse” se va reformula, astfel încât să fie clar stipulat ce trebuie dezinfectat și ce trebuie distrus. De regulă, echipamentele și suprafețele doar se dezinfectează.	Se acceptă Prevederi reformulate.
14. În conformitate cu art. 49 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, dacă un act normativ are mai multe anexe, acestea sunt însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, în ordinea în care au fost enunțate în textul actului. În proiect, la	Se acceptă

	pct. 70, inițial se face referință la anexa nr. 2. Ținând cont de regula enunțată, anexele se vor renumera.	
	15. La pct. 102, cuvintele „Înainte de mișcarea animalelor” se vor substitui cu cuvintele „Înainte de acordarea autorizației” astfel cum este indicat la art. 28 alin. (1) alineatul al doilea din Regulamentul delegat pe care îl transpune. Mai mult, la pct. 108 din proiect se face referință la „acordarea autorizației în conformitate cu pct. 102”.	Se acceptă
	16. În aceeași ordine de idei, la pct. 109, cuvintele „poate permite” se vor substitui cu cuvintele „poate autoriza” astfel cum este indicat la art. 29 din Regulamentul delegat pe care îl transpune	Se acceptă
	17. La pct. 110: 1) La alineatul întâi, cuvântul „permite” se va substitui cu cuvântul „autorizează”, astfel cum este indicat la art. 29 alin. (2) din Regulamentul delegat pe care îl transpune. 2) La sbp. 2) lit. (f) din proiect, textul „pct. 129-121” se va substitui cu textul „pct. 121”, or, pct. 121 transpune art. 33 la care se face referință la art. 29 alin. (2) lit. (b) cifra (vi) din Regulamentul delegat transpus prin pct. 110 sbp. 2) lit. (f).	Se acceptă
	18. La pct. 113, sbp. 1) și 2), nu este clar dacă puii provin din zonele de protecție cu boli listate din categoria A specifice pentru păsări (Gripa aviară, boala Newcastle etc.) sau este vorba de boli listate a speciilor de animale. Astfel, prevederea urmează a fi reformulată (obiecție valabilă și la pct. 114-118).	Se acceptă
	19. La pct. 114, cuvântul „permite” se va substitui cu cuvintele „poate autoriza”. astfel cum este indicat la art. 30 alin. (2) alineatul întâi din Regulamentul delegat pe care îl transpune.	Se acceptă
	20. În clauza de armonizare din proiect este indicat că se transpune total Regulamentul delegat. Este de menționat că, la art. 32 lit. (c) din Regulamentul delegat se face referință la „perioada de monitorizare stabilită în anexa II”, iar pct. 118 sbp. 3) din proiect, care transpune art. 32 lit. (c) din Regulamentul delegat, nu conține mențiuni din anexa II la Regulamentul delegat, prin urmare, se va elucida acest aspect.	Se acceptă

	21. La pct. 122 sbp. 2) textul „pct. 139 din HG nr. 435/2010 privind aprobarea Regulilor specifice de igienă a produselor alimentare de origine animală” se va 4 substitui cu textul „pct. 139 din Regulile specifice de igienă a produselor alimentare de origine animală, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 435/2010”, or, pct. 139 face parte din Regulile specifice de igienă	Se acceptă
	22. La Secțiunii a 10-a din Capitolul VIII, care transpune art. 37 din Regulamentul delegat, se va revizui denumirea, or, la denumirea art. 37 din Regulamentul delegat este utilizată sintagma „Condiții specifice pentru autorizarea circulației animalelor”, iar la denumirea Secțiunii a 10-a din proiect, este utilizată sintagma „Mișcarea animalelor”. Prin urmare, se va examina suplimentar denumirea Secțiunii a 10-a pentru a nu denatura sensul normei	Se acceptă
	23. La pct. 135, abrevierea „pct.” se va substitui cu termenul, „punctele”	Se acceptă
	24. La pct. 146, se va specifica dacă „puii de o zi” sunt proveniți din zona de supraveghere cu boli listate specifice păsărilor sau boli listate din categoria A specifice pentru animalele domestice sau sălbatice.	Se acceptă
	25. La pct. 155 sbp. 1), textul „secțiunea 2 Capitolul XI din Hotărârea Guvernului nr. 435/201 privind aprobarea Regulilor specifice de igienă a produselor alimentare de origine animală” se va substitui cu textul „Secțiunea a 2-a Capitolul XI din Regulile specifice de igienă a produselor alimentare de origine animală, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 435/2010”, or, Secțiunea a 2-a din Capitolul XI constituie elementul structural al Regulilor specifice și nu a Hotărârii Guvernului. Totodată, menționăm că, în referința la anul adoptării s-a comis o greșeală tehnică, prin urmare cifrele „201” se vor substitui cu cifrele „2010”	Se acceptă
	26. La pct. 160, textul „Capitolul IX cu excepția pct. 137” se va substitui cu textul „Capitolul IX Secțiunile 1-10, cu excepția pct. 133”, pentru o transpunere corespunzătoare a Regulamentului	Se acceptă

delegat.	
27. La pct. 162 sbp. 3), cuvintele „rezultate negative” se vor substitui cu cuvintele „rezultate favorabile” astfel cum este indicat la art. 55 alin. (1) lit. (c) din Regulamentul delegat și în alte puncte din textul proiectului (a se vedea pct. 176). Obiecția similară este valabilă și pentru pct. 165 sbp. 3).	Se acceptă
28. La pct. 171 sbp.1), textul „capitolul VII, VIII și IX” se va substitui cu textul „Capitolele VII, VIII și IX”, or, în cazul în care se face referință la mai multe capitole se utilizează cuvântul „Capitolele”.	Se acceptă
29. La pct. 176, cuvântul „permisiunea” se va substitui cu cuvântul „autorizarea”, astfel cum este indicat la art. 59 alin. (7) din Regulamentul delegat pe care îl transpune.	Se acceptă
30. La pct. 179, textul „pct. 176-183” se va substitui cu textul „pct. 171-178”, or, pct. 171-178 transpus alin. (1)-(10) de la art. 59 din Regulamentul delegat transpus prin pct. 179 din proiect.	Se acceptă
31. La pct. 180, cuvântul „permite” se va substitui cu cuvântul „autorizează”, astfel cum este indicat la art. 60 din Regulamentul delegat pe care îl transpune.	Se acceptă
32. La pct. 214 sbp. 2), în referința la elementul structural se va indica însemnarea corectă „subpct.”.	Se acceptă
33. La pct. 225 alineatul al doilea, textul „alineatul (1)” se va substitui cu textul „alineatul întâi”.	Se acceptă
34. La pct. 246, textul „anexa nr. 3 la HG nr. 239/2009 cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind condițiile de sănătate a animalelor și produselor de acvacultură și măsurile de prevenire și combatere a anumitor boli la animalele acvatice” se va substitui cu textul „anexa nr. 3 la Norma sanitar-veterinare privind condițiile de sănătate a animalelor și produselor de acvacultură și măsurile de prevenire și combatere a anumitor boli la animalele acvatice, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 239/2009”, or, speciile sunt enumerate în anexa nr. 3 la Norma sanitar veterinară.	Se acceptă
35. La pct. 257, textul „secțiunea 2-9 al prezentului capitol” se va substitui cu textul „Secțiunile 2-9”. Totodată, menționăm că,	Se acceptă

	<p>în conformitate cu art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, „(4) În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ sau element structural, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la norma juridică relevantă fără a se preciza că aceasta face parte din același act normativ sau element structural, cu excepția cazurilor în care această precizare este necesară pentru a exclude orice echivoc.”. Prin urmare, cuvintele „al prezentului capitol” se vor exclude ca fiind excedente (obiecție valabilă și la pct. 258 sbp. 1)).</p>	
	<p>36. În scopul uniformizării terminologiei, la pct. 262 cuvintele „mișcarea animalelor” se vor substitui cu cuvintele „circulația animalelor”, astfel cum este indicat la alte puncte în text (a se vedea în acest sens pct. 38, 106) (obiecție valabilă și la pct. 278).</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>37. La denumirea Anexei nr. 1 se va concretiza tipul zonei. În acest sens, menționăm că în Anexa VI la Regulamentul delegat pe care o transpune Anexa nr. 1 la Norma sanitară-veterinară, se face referință la art. 27, care operează cu formula „dinspre sau spre zona de protecție”.</p> <p>38. În aceeași ordine de idei se va revizui și denumirea Anexei nr. 2. Este de menționat că la Anexa VII din Regulamentul delegat pe care o transpune Anexa nr. 2 la Norma sanitară-veterinară se face referință la art. 27, 33 și 49, care pe lângă noțiunile „dinspre sau spre zona de protecție” și „de la unități din zona de protecție”, operează cu noțiunile: „din unități situate în zona de supraveghere”.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În conformitate cu prevederile art. 4 din legea nr. 196/2024 privind sănătatea animală, delimitarea zonelor se face după cum urmează:</p> <p><i>zonă de protecție</i> – zonă care cuprinde locul de apariție a unui focar și împrejurimile acestuia, în care se aplică măsuri de control al bolii pentru a se evita răspândirea acesteia în afara zonei respective;</p> <p><i>zonă de restricție</i> – zonă în care se aplică restricții privind circulația unor anumite animale sau produse și alte măsuri de control al bolilor pentru a se evita răspândirea unei anumite boli înspre zonele în care nu se aplică restricții; dacă este cazul, o zonă de restricție poate include zone de protecție sau zone de supraveghere;</p> <p><i>zonă de supraveghere</i> – zonă care este instituită în jurul unei zone de protecție și în care se aplică măsuri de control al bolii supuse declarării și notificării oficiale pentru a se evita răspândirea acesteia în afara zonei de protecție;</p> <p>În acest context menționăm că denumirea anexei</p>

		<p>nr. 1 cât și anexei nr. 2 au fost efectuate conform rigorilor Regulamentului UE și a delimitărilor zonelor.</p> <p>Respectiv anexa nr. 1 și nr. 2 stipulează interdicțiile în zona de restricții, care este definită în legea sus menționată.</p>
	<p>39. În conformitate cu art. 37 alin. (11) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, „(11) Proiectul actului normativ, însoțit de nota de fundamentare, de sinteză și, după caz, de tabelul de concordanță, se expediază Ministerului Justiției”. La acest aspect, menționăm că, deși prin proiect se transpune Regulamentul delegat (UE) 2020/687 al Comisiei din 17 decembrie 2019, nu a fost anexat tabelul de concordanță.</p>	<p>S-a luat act</p>